

LETNO POROČILO SAVA TURIZEM D.D.
2024

SAVA
HOTELS & RESORTS

KAZALO VSEBINE

KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU 2024.....	1
PISMO UPRAVE	2
POROČILO NADZORNEGA SVETA DRUŽBE SAVA TURIZEM D.D.	4
PREDSTAVITEV DRUŽBE	10
OSNOVNI PODATKI O DRUŽBI	11
ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	12
VODENJE IN UPRAVLJANJE	13
PREGLED POSLOVNEGA OKOLJA	15
POSLOVNO POROČILO.....	15
IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	17
STRATEŠKI RAZVOJ	21
POSŁANSTVO IN VREDNOTE	21
POSLOVNA STRATEGIJA	21
POGLED NA LETO 2025	22
POMEMBNEJŠI DOGODKI	23
DOGODKI V LETU 2024	23
DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	25
POSLOVANJE DRUŽBE	25
SISTEM OBVLADOVANJA TVEGANJ.....	28
INFORMACIJE O TRAJNOSTNEM POSLOVANJU.....	30
AKTIVNOSTI NA TRAJNOSTNEM PODROČJU (NEREVIDIRANO)	30
OKOLJE	31
DRUŽBA	34
UPRAVLJANJE	40
TAKSONOMIJA	42
OGLJIČNI ODTIS.....	51
RAČUNOVODSKO POROČILO	58
RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	59
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM DRUŽBE	65
1) PODLAGA ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	65
2) POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE	66
3) UPRAVLJANJE TVEGANJ	82
4) POJASNILA POSAMEZNIH POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	87
5) RAZKRITJE POSLOV Z IZBRANIM REVIZORJEM	107
IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	108
POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	109
PODPIS LETNEGA POROČILA IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	114
KONTAKTI DRUŽBE	115

KAZALO TABEL IN SLIK

TABELA 1: PODATKI IN KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE SAVA TURIZEM	1
TABELA 2: OSNOVNI PODATKI O DRUŽBI	11
SLIKA 1: ORGANIZACIJSKA STRUKTURA NA DAN 31. 12. 2024	12
SLIKA 2: SISTEM OBVLADOVANJA TVEGANJ, ZASNOVAN NA MODELU TREH OBRAMBNIH LINIJ	29
TABELA 3: PORABA ENERGENTOV	32
TABELA 4: PORABA VODE	33
TABELA 5: KOLIČINA ODPADKOV	34
TABELA 6: STRUKTURA ZAPOSLENIH PO SPOLU	35
TABELA 7: STRUKTURA ZAPOSLENIH PO STAROSTI	35
TABELA 8: STRUKTURA ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBI	36
TABELA 9: FLUKTUACIJA ZAPOSLENIH	36
TABELA 10: DELEŽ BOLNIŠKE ODSOTNOSTI	37
TABELA 11: PREGLED KLJUČNIH KAZALNIKOV TAKSONOMIJE ZA LETO 2024	47
TABELA 12: DELEŽ PRIHODKOV OD PROIZVODOV ALI STORITEV, POVEZANIH Z GOSPODARSKIMI DEJAVNOSTMI, USKLAJENIMI S TAKSONOMIJO – RAZKRITJE ZA LETO 2024	48
TABELA 13: DELEŽ NALOŽB V OSNOVNA SREDSTVA PRI PROIZVODIH ALI STORITVAH, POVEZANIH Z GOSPODARSKIMI DEJAVNOSTMI, USKLAJENIMI S TAKSONOMIJO – RAZKRITJE ZA LETO 2024	49
TABELA 14: DELEŽ NALOŽB V OBRATNA SREDSTVA PRI PROIZVODIH ALI STORITVAH, POVEZANIH Z GOSPODARSKIMI DEJAVNOSTMI, USKLAJENIMI S TAKSONOMIJO – RAZKRITJE ZA LETO 2024	50
TABELA 15: OGLEDNI ODTIS DRUŽBE SAVA TURIZEM	56
TABELA 16: INTENZIVNOST EMISIJ	57
TABELA 17: BILANCA STANJA NA DAN 31. 12. 2024	59
TABELA 18: IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024	61
TABELA 19: IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024 (Z IZKAZANIM ODLOŽENIM DAVKOM)	62
TABELA 20: IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024 PO RAZLIČICI II (POSREDNA METODA)	62
TABELA 21: IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2024 DO 31. 12. 2024	63
TABELA 22: IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2023 DO 31. 12. 2023	64
TABELA 23: IZRAČUN BILANČNEGA DOBIČKA NA DAN 31. 12. 2024	65
TABELA 24: PREGLEDNICA AMORTIZACIJSKIH STOPENJ	69
TABELA 25: PREGLEDNICA GIBANJA NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024	87
TABELA 26: PREGLEDNICA GIBANJA OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024	88
TABELA 27: PREGLEDNICA GIBANJA PRAVIC SREDSTEV DO UPORABE	89
TABELA 28: PREGLEDNICA GIBANJA IN STANJA NALOŽBENIH NEPREMIČNIN ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024	90
TABELA 29: PREGLEDNICA GIBANJA DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024	90
TABELA 30: PREGLEDNICA GIBANJA DOLGOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV	91
TABELA 31: PREGLEDNICA GIBANJA ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK	91
TABELA 32: PREGLEDNICA ZALOG	92
TABELA 33: PREGLEDNICA KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV PO ZAPADLOSTI	92
TABELA 34: PREGLEDNICA KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV DO KUPCEV PO DNEVIH ZAPADLOSTI	93
TABELA 35: STANJE POPRAVKA VREDNOSTI TERJATEV DO KUPCEV	93
TABELA 36: PREGLEDNICA DENARNIH SREDSTEV	93
TABELA 37: PREGLEDNICA KRATKOROČNIH AKTIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV	93
TABELA 38: KAPITALSKE REZERVE	94
TABELA 39: PREGLEDNICA GIBANJA REZERVACIJ IN DOLGOROČNIH PASIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV	94
TABELA 40: PREGLEDNICA GIBANJA DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI	95
TABELA 41: POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV	97
TABELA 42: ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	97
TABELA 43: DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	97
TABELA 44: STROŠKI PO FUNKCIONALNIH SKUPINAH	98
TABELA 45: PREGLEDNICA STROŠKOV BLAGA, MATERIALA IN STORITEV PO VRSTAH STROŠKOV	98
TABELA 46: PREGLEDNICA STROŠKOV DELA	98
TABELA 47: DAVEK OD DOBIČKA	100
TABELA 48: PREGLEDNICA TERJATEV IN OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENE DAVKE	101

TABELA 49: PREGLEDNICA POGOJNIH IN DRUGIH OBVEZNOSTI.....	101
TABELA 50: PREGLEDNICA VREDNOSTI POSLOV V OBDOBJU OD 1. 1. DO 31. 12. 2024 Z OBVLADUJOČO TER POVEZANIMI DRUŽBAMI	105
TABELA 51: PREGLEDNICA STANJA TERJATEV IN OBVEZNOSTI NA DAN 31. 12. 2024 DO OBVLADUJOČE IN POVEZANIH DRUŽB.....	105
TABELA 52: ZNESEK BRUTO PREJEMKOV V LETU 2024.....	106
TABELA 53: PRIHODKI IN ODHODKI, USTVARJENI S POVEZANIMI DRUŽBAMI.....	106
TABELA 54: TERJATVE IN OBVEZNOSTI DO POVEZANIH DRUŽB	107

KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU 2024

TABELA 1: PODATKI IN KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE SAVA TURIZEM

	2024	2023	Indeks 24/23
POSLOVNI IZID (v tisoč EUR)			
Prihodki od prodaje	130.928	119.894	109
Celotni poslovni prihodki	136.034	130.242	104
Poslovni izid iz poslovanja	12.591	10.765	117
Poslovni izid pred obdavčitvijo	11.225	8.662	130
Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.528	8.200	128
Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA) ¹	25.722	22.843	113
BILANCA STANJA (v tisoč EUR)			
Bilančna vsota	254.734	275.234	93
Dolgoročna sredstva	223.047	220.458	101
Kapital	172.018	184.373	93
Dolgoročne obveznosti	38.000	42.798	89
Zadolženost brez poslovnih najemov	41.711	46.228	90
Neto finančni dolg ²	17.943	149	12.069
NALOŽBENE AKTIVNOSTI (v tisoč EUR)			
Naložbe v osnovna sredstva	16.511	10.016	165
ZAPOSLENI			
Število zaposlenih na dan 31. december	1.150	1.139	101
KAZALNIKI			
Čista dobičkonosnost prihodkov	7,7%	6,3%	123
Čista dobičkonosnost kapitala	5,9%	4,5%	130
Neto finančni dolg/kapital	0,10	0,00	12.935
Neto finančni dolg brez posl. najem./kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	0,70	0,01	10.717
Zadolženost brez posl. najem./kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	1,62	2,02	80
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti	1,29	2,03	64
Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)/prihodki iz prodaje	19,6%	19,1%	103
FIZIČNI PODATKI			
Število nočitev	1.488.883	1.432.871	104
Zasedenost sob	58,4%	57,7%	101
Penzionski prihodki na nočitev (v EUR)	71	67	106
Penzionski in izvenpenzijski prihodki na razpoložljivo sobo (v EUR)	119	111	107
Vsi prihodki na prodano sobo	217	206	105

¹ EBITDA = poslovni izid iz poslovanja + odpisi vrednosti

² Neto finančni dolg: kratkoročne + dolgoročne finančne obveznosti – denarna sredstva – kratkoročne finančne naložbe

PISMO UPRAVE

Leto 2024 je bilo za naše podjetje zelo uspešno. Presegli smo zastavljene cilje in pomembno izboljšali poslovanje tudi v primerjavi z letom 2023. Izkoristili smo priložnosti za rast – tiste, ki smo si jih z uspešnim delom ustvarili sami in tiste, ki nam jih je ponudilo zunanje okolje, saj kljub napovedim o umiritvi rasti turističnih tokov po nekaj letni rasti ob sprostitev epidemioloških ukrepov, turistični sektor v Evropi izkazuje izjemno odpornost in je presegel ravni pred pandemijo. Različna poročila o turističnem sektorju se strinjajo, da je turizem v letu 2024 utrdil svoj položaj kot ključni dejavnik gospodarskega okrevanja in v luči tega, nas veseli, da kljub gospodarskim izzivom ljudje še vedno postavljajo potovanja visoko med svoje prioritete.

Število nočitev v naših namestitvah se je povečalo za 4 %, pri čemer je opazen pozitiven premik v strukturi gostov. Povečal se je delež individualnih gostov, ki predstavljajo naš najpomembnejši segment. Še naprej beležimo stabilno povpraševanje s strani domačih gostov, ki predstavljajo tretjino vseh gostov. Nadpovprečno rast smo zabeležili pri gostih iz vzhodne Evrope in Balkana, medtem ko germanski trgi ostajajo stabilni in še vedno naše ključno tuje tržišče.

V začetku leta 2024 smo uspešno lansirali novo spletno stran, ki je bila s strani obiskovalcev zelo dobro sprejeta. Z uvedbo enotne in uporabniku prijazne platforme smo poenostavili nakupne poti, kar je obiskovalcem omogočilo hitrejši in enostavnejši nakup. Posledično smo zabeležili skoraj 20-odstotno letno rast prihodkov v tem prodajnem kanalu.

Aktiven pristop k izboljševanju izkušenj gostov, prenovi namestitvenih kapacitet in skrbi za trajnostno poslovanje so prepoznali tako gostje kot tudi mednarodne institucije. Hotel Park na Bledu je prejel prestižno nagrado BIG SEE Interior Design Award 2024 za najboljši notranji dizajn, Kamping Bled pa certifikata Green Key in Slovenia Green Accommodation ter nagrado Evropskega Camping Združenja ACSI. Restavracija Julijana v Grand Hotelu Toplice se tudi v letu 2024 lahko pohvali s prestižnima priznanjema The Michelin Plate in Recommended by Michelin ter 3 kapami po Gault Millauju, ki jih prejema že vrsto zaporednih let, kar potrjuje našo zavezanost k vrhunski gastronomski ponudbi.

Naša usmeritev v trajnostni razvoj je bila v letu 2024 podprta z najvišjim obsegom investicij v zadnjih štirih letih. Od realiziranih 16,5 milijona evrov investicij smo pomemben del namenili energetske učinkovitosti in uvajanju zelenih tehnologij. V sklopu Hotela Vile Park v Bernardinu smo celovito prenovili vili Orado in Nimfo ter nadgradili energetske učinkovitost stavb. V hotelu Bernardin smo izvedli celovito energetske prenovi, kjer smo ogrevanje na kurilno olje zamenjali s toplotnima črpalkama, ki izkoriščata toploto iz morja. V Zdravilišču Radenci je sončna elektrarna v prvem letu delovanja proizvedla 0,5 GWh električne energije, kar predstavlja 12 % porabljene električne energije na destinaciji, s širitvijo sončnih elektrarn pa nadaljujemo v letu 2025 na destinacijah Bernardin in Terme 3000. Veliko smo vlagali tudi v izboljšanje kopaliških kapacitet. Na Ptuj in v Termah 3000 smo postavili nove atraktivne tobogane ter v Termah 3000 prenovili še kopališko ploščad za najmlajše. V informacijski podpori nadaljujemo s prenovi oblačnega podatkovnega skladišča, poročevalskega sistema in digitalizacijo poslovnih procesov, tudi z uporabo orodij umetne inteligence, s ciljem zagotavljanja boljše uporabniške izkušnje.

Jesen nas je prizadel požar v savnah Wellnessa Živa v hotelu Rikli Balance na Bledu. Zahvaljujoč hitremu posredovanju osebja in gasilcev je bil požar hitro omejen, brez ogroženosti gostov in zaposlenih. Po nekaj dneh smo hotel in kopališče ponovno odprli, savne pa bomo celovito prenovili in odprli spomladi 2025.

Trajnostno poslovanje ne zajema le varovanja naravnega okolja, temveč tudi skrb za naše zaposlene in lokalno skupnost. Kolikor je to mogoče, zaposlujeemo ljudi iz bližnjega okolja, sodelujemo z lokalnimi dobavitelji in ponudniki storitev, redno gostimo lokalne obrtnike, kmete in umetnike v naših prostorih na lokalnih tržnicah in razstavah ter aktivno sodelujemo v dobrodelnih projektih.

Zavedamo se izzivov na področju kadrov, s katerimi se sooča celotna turistična panoga. Zaradi pomanjkanja usposobljenih delavcev smo začeli iskati kadre tudi v bolj oddaljenih državah, pri tem pa si prizadevamo zagotoviti spodbudno delovno okolje, ki temelji na treningih in izpopolnjevanju znanj, korektnih odnosih in varnosti zaposlitve. Na uspešnost naših aktivnosti in ukrepov kažeta tudi stopnji fluktuacije in bolniške odsotnosti, ki sta se v primerjavi s prejšnjim letom znižali.

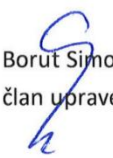
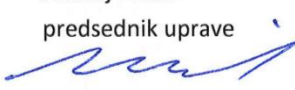
Finančni rezultati odražajo uspešnost našega poslovanja. Ustvarili smo 131 milijonov evrov prihodkov, kar predstavlja 9-odstotno letno rast, ter 10,5 milijonov evrov čistega dobička, kar je 2,3 milijonov evrov oz. 28,4 % več kot v predhodnem letu. Takšni rezultati potrjujejo našo zavezanost k učinkovitemu in odgovornemu vodenju podjetja.

V letu 2025, ob stabilnem povpraševanju po turističnih storitvah ter nadaljnjem okrevanju mednarodnih prihodov iz prekomorskih držav, ostaja naše poslovanje trdno, kar nas navdaja z zmernim optimizmom.

Naši načrti so smeli in usmerjeni v trajnostno rast. Svet turizma se hitro spreminja, personalizacija in kakovost ponudbe postajata ključna dejavnika konkurenčne prednosti. Zato bomo nadaljevali s prenovo hotelov, apartmajev, kampov in kopališč, širitvijo obnovljivih virov energije ter digitalizacijo poslovanja. Velik poudarek bomo namenili treningom ter razvoju digitalnih kompetenc vseh naših zaposlenih, saj te danes predstavljajo ključne spretnosti za učinkovito uporabo digitalnih tehnologij v poslovnem okolju. S tem bomo izboljšali produktivnost, spodbudili inovativnost in še povečali konkurenčnost podjetja na trgu.

Vsako leto rastemo premišljeno in učinkovito, pri čemer vedno dajemo prednost donosnosti in operativni učinkovitosti. Uspehi, ki smo jih dosegli, niso naključje, temveč rezultat predanega dela naših zaposlenih in zvestobe naših gostov. Njihovo zaupanje je naša največja nagrada in motivacija za prihodnje izzive. Skupaj ustvarjamo prihodnost in se veselimo novih priložnosti za rast in izboljšave.

Hvala vsem, ki prispevate k naši skupni zgodbi. Verjamemo, da bomo tudi v prihodnje nadaljevali s pozitivnimi rezultati in odgovorno poslovno prakso.

Borut Simonič
član uprave
Renata Balažic
članica uprave
Andrej Prebil
predsednik uprave

POROČILO NADZORNEGA SVETA DRUŽBE SAVA TURIZEM D.D.

Poročilo nadzornega sveta družbe Sava Turizem d.d.:

- o delu nadzornega sveta za leto 2024,
- o preveritvi letnega poročila družbe Sava Turizem d.d. za leto 2024 z mnenjem nadzornega sveta o revidiranem poročilu družbe Sava Turizem d.d. za leto 2024 ter
- o preveritvi poročila uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2024 z mnenjem nadzornega sveta o revidiranem poročilu uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2024.

Vodenje družbe Sava Turizem d.d. je v letu 2024 preverjal nadzorni svet družbe skupaj z revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo.

1. POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA V LETU 2024

SESTAVA NADZORNEGA SVETA V LETU 2024

Nadzorni svet družbe Sava Turizem d.d. je v letu 2024 deloval v šestčlanski sestavi, od katerih so bili štirje člani predstavniki delničarjev in dva predstavnika zaposlenih.

Predstavniki delničarjev v letu 2024

V letu 2024 so v nadzornem svetu delovali štirje člani nadzornega sveta – predstavniki delničarjev:

- Davor I. Gjivoje, predsednik nadzornega sveta,
- Tina Pelcar Bugar, članica nadzornega sveta,
- Matej Narat, član nadzornega sveta in
- Klemen Babnik, član nadzornega sveta.

Tini Pelcar Bugar in Mateju Naratu je mandat člana nadzornega sveta potekel 3. 2. 2024. Z dnem 3. 2. 2024 sta bila imenovana za člana nadzornega sveta za nov štiriletni mandat.

Predstavniki zaposlenih v letu 2024

Člana nadzornega sveta - predstavnika zaposlenih sta v letu 2024 bila:

- Tomislav Sabo, član nadzornega sveta in
- Andrej Regoršek, član nadzornega sveta.

Sestava nadzornega sveta na dan 31. 12. 2024

- Davor I. Gjivoje, predsednik nadzornega sveta,
- Tina Pelcar Bugar, članica nadzornega sveta,
- Matej Narat, član nadzornega sveta,
- Klemen Babnik, član nadzornega sveta,
- Tomislav Sabo, član nadzornega sveta,
- Andrej Regoršek, član nadzornega sveta.

POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA V LETU 2024

V letu 2024 je bilo izvedenih devet sej nadzornega sveta, od teh tri korespondenčne. Nadzorni svet je tudi v letu 2024 izvajal pristojnosti, ki jih ima v skladu z zakonom, poslovnikom o delu nadzornega sveta družbe in statutom družbe.

Vsi člani so se izrekli glede svoje neodvisnosti in odsotnosti nasprotja interesov. V primeru morebitnega nasprotja interesa pri posamezni obravnavani tematiki člani podajo izjavo, ki je pisna ali ustna na zapisnik.

Predstavitev najpomembnejših aktivnosti nadzornega sveta v letu 2024:

- potrdil je Letno poročilo Sava Turizem d.d. za leto 2023 z revizorjevim mnenjem ter Poročilo uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023 z revizorjevim mnenjem,
- sprejel je poročilo o svojem delu za leto 2023, v katerem se je opredelil tudi do letnega poročila Sava Turizem d.d. za leto 2023 in poročila uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023,
- seznanil se je s poročilom revizijske komisije o delu revizijske komisije v letu 2023,
- seznanil se je s poročilom kadrovske komisije o delu kadrovske komisije v letu 2023,
- skupščini delničarjev je predlagal podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu družbe za leto 2023 in razporeditev bilančnega dobička na dan 31. 12. 2023,
- obravnaval je poročila komisij nadzornega sveta,
- na predlog revizijske komisije
 - o se je seznanil z informacijo o poteku postopka izbire revizorja za obdobje 2024-2026 in z ožjim izborom, sprejel utemeljitev in oceno revizijske komisije iz tega naslova ter v skladu s tem skupščini podal predlog,
 - o je potrdil sklenitev pogodbe o izvedbi revizije in drugih storitev dajanja zagotovil za obdobje 2024-2026 z izbranim revizorjem, družbo Deloitte revizija d.o.o.,
 - o je sprejel poročilo notranje revizije o delu notranje revizije v letu 2023,
 - o je podal soglasje k načrtu delovanja notranje revizije za leto 2025,
 - o je podal soglasje k prejemkom v službi notranje revizije,
- na predlog kadrovske komisije
 - o je sprejel odločitve v zvezi z nagrajevanjem uspešnosti dela uprave,
- seznanil se je s poročilom o vrednotenju dela nadzornega sveta za leto 2023,
- potrdil je Poslovni načrt družbe Sava Turizem d.d. za leto 2025,
- sprejel je terminski načrt sej nadzornega sveta za leto 2025,
- seznanjal se je s poročili in napovedmi uprave o poslovanju družbe,
- podal je soglasje k izvedbi refinanciranja,
- obravnaval je predloge za podajo soglasij k spremembi organizacije družbe, izvedbi večjih investicij ter sklepanju poslov v skladu s poslovnikom nadzornega sveta,
- posebno pozornost je posvečal tudi terjatvam, delovanju notranjih kontrol, upravljanju s prihodki in trajnostnosti.

2. DELO KOMISIJ NADZORNEGA SVETA V LETU 2024

REVIZIJSKA KOMISIJA NADZORNEGA SVETA

a) Sestava revizijske komisije nadzornega sveta v letu 2024

V letu 2024 so v revizijski komisiji delovali trije člani:

- Tina Pelcar Burgar, predsednica revizijske komisije (do 3. 2. 2024 in od 5. 3. 2024),
- Matej Narat, namestnik predsednice revizijske komisije (do 3. 2. 2024 in od 5. 3. 2024),
- Urška Kiš, zunanja članica revizijske komisije.

Tini Pelcar Burgar in Mateju Naratu je 3. 2. 2024 potekel mandat člana revizijske komisije zaradi poteka njunih mandатов člana nadzornega sveta. Z dnem 5. 3. 2024 sta bila na podlagi njunega novega mandata člana

nadzornega sveta ponovno imenovana za člana revizijske komisije, in sicer je bila Tina Pelcar Burgar imenovana za predsednico in Matej Narat za namestnika predsednika.

Revizijsko komisijo nadzornega sveta so na dan 31. 12. 2024 tako sestavljali:

- Tina Pelcar Burgar, predsednica revizijske komisije,
- Matej Narat, namestnik predsednice revizijske komisije,
- Urška Kiš, zunanja članica revizijske komisije.

b) Poročilo o delu revizijske komisije nadzornega sveta v letu 2024

Revizijska komisija se je v letu 2024 sestala na sedmih sejah, od katerih je bila ena korespondenčna.

Delovanje revizijske komisije je potekalo v skladu z veljavno zakonodajo in s sprejetim poslovnikom. Komisija je o svojih aktivnostih obveščala nadzorni svet.

Vsi člani so se izrekli glede svoje neodvisnosti in odsotnosti nasprotja interesov.

Povzetek pomembnejših aktivnosti in sklepov revizijske komisije:

- **vezano na svoje delovanje:**
 - je sprejela poročilo revizijske komisije o delu revizijske komisije v letu 2023,
 - je sprejela akcijski načrt za izvedbo aktivnosti na podlagi izvedene samoocene revizijske komisije,
 - je sprejela načrt sej revizijske komisije za leto 2025.
- **vezano na delovanje sistema obvladovanja tveganj:**
 - je spremljala delovanje sistema obvladovanja tveganj, tudi preko spremljanja delovanja notranje revizije in vzpostavljenega sistema registra tveganj.
- **v procesu sprejemanja letnega poročila**
 - se je seznanila z osnutkom letnega poročila družbe Sava Turizem d.d. za leto 2023, z revidiranim letnim poročilom družbe Sava Turizem d.d. za leto 2023, s poročilom neodvisnega revizorja o reviziji računovodskih izkazov, s poročilom neodvisnega revizorja o odnosih do povezanih družb, z osnutkom poročila nadzornega sveta k letnemu poročilu družbe Sava Turizem d.d. za leto 2023, s poročilom uprave o razmerjih s povezanimi družbami, z dodatnimi pojasnili v zvezi s poročili neodvisnega revizorja in v zvezi s potekom predrevizijskega in revizijskega pregleda, ki jih je podal pooblaščen revizor družbe, BDO revizija, d.o.o., z dodatnim poročilom revizijski komisiji, ki ga je pripravil pooblaščen revizor družbe, BDO revizija, d.o.o. ter z informacijo neodvisnega revizorja, da neodvisni revizor pri pregledu računovodskih izkazov za leto 2024 ni zaznal nenavadnih transakcij,
 - podala je pozitivno oceno k poročilu uprave o razmerjih s povezanimi družbami in na sestavo letnega poročila ter nadzornemu svetu predlagala, da potrdi revidirano letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. za leto 2023,
 - seznanila se je z informacijo o poteku postopka izbire revizorja za obdobje 2024-2026 ter nadzornemu svetu predlagala izbiro med dvema kandidatoma, k čemur je podala svojo oceno,
 - potrdila je sklenitev pogodbe o izvedbi revizije in drugih storitev dajanja zagotovil za obdobje 2024-2026 z izbranim revizorjem, družbo Deloitte revizija d.o.o., ter predlagala nadzornemu svetu, da poda soglasje k njeni sklenitvi,
 - seznanila se je s pogodbo o pregledu poročil o razmerjih s povezanimi družbami z družbo Deloitte revizija d.o.o. za leta 2024, 2025 in 2026,
 - seznanila se je z načrtom revizije za revizijo računovodskih izkazov in trajnostnega poročila družbe za poslovno leto 2025 ter s predrevizijskim postopkom iz tega naslova.

- **vezano na aktivnosti službe notranje revizije:**
 - se je seznanila s poročilom o delu notranje revizije v letu 2023 in predlagala nadzornemu svetu, da poročilo sprejme,
 - se je seznanila s poročilom o opravljeni zunanji presoji delovanja notranje revizije,
 - se je tekoče seznanjala z izdanimi poročili in mnenji notranje revizije o opravljenih pregledih ter z uresničevanjem priporočil notranje revizije iz naslova teh pregledov,
 - je potrdila načrt projektov notranje revizije za leto 2025 in predlagala nadzornemu svetu, da k načrtu poda soglasje,
 - je podala soglasje k prejemkom v službi notranje revizije in predlagala nadzornemu svetu, da poda soglasje k njim.
- **vezano na ostale aktivnosti:**
 - je obravnavala obdobja poročila uprave o poslovanju družbe, o terjatvah in o sodnih sporih,
 - je obravnavala področje trajnostnosti,
 - je podala soglasje k sklenitvi pogodb o opravljanju dogovorjenih postopkov z revizorjem,
 - je obravnavala področje prijav kršitev in zaščite prijaviteljev – »žvižgačev« ter
 - je obravnavala področje poslovne integritete ter izogibanja konfliktom interesov.

c) Ocena dela revizijske komisije nadzornega sveta za leto 2024

Revizijska komisija nadzornega sveta ocenjuje, da je revizijska komisija nadzornega sveta s svojim delom v letu 2024 izpolnjevala obveznosti, zlasti preko spremljanja vsebin računovodskega poročanja, nadzora neoporečnosti finančnih informacij ter njene vloge pri postopkih sestavljanja letnega poročila ter sodelovanja z zunanjim revizorjem in s tem zagotavljala ustrezne podlage za sprejem odločitev nadzornega sveta.

Pri svojem delu je revizijska komisija nadzornega sveta sodelovala s službo notranje revizije, za katero revizijska komisija ocenjuje, da opravlja ustrezno vlogo v organizaciji in delovanju družbe Sava Turizem d.d.

KADROVSKA KOMISIJA NADZORNEGA SVETA

a) Sestava kadrovske komisije nadzornega sveta v letu 2024

V letu 2024 so v kadrovske komisiji delovali trije člani:

- Davor I. Gjivoje, predsednik kadrovske komisije,
- Tina Pelcar Bugar, namestnica predsednika kadrovske komisije (do 3. 2. 2024 in od 5. 3. 2024),
- Matej Narat, član kadrovske komisije (do 3. 2. 2024 in od 5. 3. 2024).

Tini Pelcar Bugar in Mateju Naratu je 3. 2. 2024 potekel mandat člana kadrovske komisije zaradi poteka njenih mandatorov člana nadzornega sveta. Z dnem 5. 3. 2024 sta bila na podlagi njunega novega mandata člana nadzornega sveta ponovno imenovana za člana kadrovske komisije, pri čemer je bila Tina Pelcar Bugar ponovno imenovana za namestnico predsednika.

Kadrovske komisije nadzornega sveta so na dan 31. 12. 2024 tako sestavljali:

- Davor I. Gjivoje, predsednik kadrovske komisije,
- Tina Pelcar Bugar, namestnica predsednika kadrovske komisije,
- Matej Narat, član kadrovske komisije.

b) Poročilo o delu kadrovske komisije nadzornega sveta v letu 2024

Kadrovska komisija se je v letu 2024 sestala enkrat. Komisija je o svojih aktivnostih obvestila nadzorni svet.

Povzetek pomembnejših aktivnosti in sklepov kadrovske komisije:

- sprejela je poročilo o delu kadrovske komisije v letu 2023,
- seznanila se je s poročilom o delu uprave v letu 2023,
- pripravila je predlog nadzornemu svetu v zvezi z nagrajevanjem uspešnosti dela uprave.

c) Ocena dela kadrovske komisije nadzornega sveta za leto 2024

Kadrovska komisija nadzornega sveta ocenjuje, da je kadrovska komisija nadzornega sveta s svojim delom v letu 2024 zagotovila ustrezne podlage za sprejem odločitev nadzornega sveta.

3. POROČANJE UPRAVE

Nadzornemu svetu je v letu 2024 ustrezno izvrševanje nadzorne funkcije omogočilo tudi poročanje uprave.

Uprava je v letu 2024 nadzornemu svetu podala Letno poročilo Sava Turizem d.d. za leto 2023 z revizorjevim mnenjem in Poročilo uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023 z revizorjevim mnenjem. Letno poročilo je sestavljeno iz poslovnega in računovodskega dela. V poslovnem delu so predstavljeni podatki o družbi, pomembnejši dogodki in dosežki leta, izjavi o upravljanju in nefinančnem poslovanju, strateške usmeritve in načrtovane aktivnosti v naslednjem letu, analiza poslovanja, sistem obvladovanja tveganj in trajnostno poročilo. Računovodski del poročila zajema računovodske izkaze s pojasnili in razkritji ter pregled in upravljanje tveganj.

Nadzorni svet ocenjuje, da je bilo poslovanje družbe v letu 2024 zelo uspešno. Družba je preseгла pričakovane prodajne, poslovne in finančne cilje. Uprava je za prilagoditev zahtevnim makroekonomskim in geopolitičnim razmeram uvedla vrsto ukrepov za obvladovanje stroškov, zlasti pri energentih in materialih. S prilagodljivo tržno strategijo so bili doseženi odlični prodajni rezultati. Družba je uspešno izvedla načrtovane investicije, ki krepijo njen tržni položaj. Refinancirala je sindicirano bančno posojilo pod ugodnejšimi pogoji in podaljšala ročnost bančnih virov. Z bankami je dogovorila dodatno posojilo za namen izvedbe investicij. Ob tem je ohranila zadostno likvidnostno rezervo za soočanje z morebitnimi prihodnjimi izzivi in zagotovila vire za nadaljnji razvoj. Na podlagi teh dejstev nadzorni svet ocenjuje, da je uprava v letu 2024 delovala uspešno.

Poslovni načrt družbe za leto 2025 predvideva rahlo zmanjšanje prodaje in nekoliko nižjo donosnost poslovanja v primerjavi z letom 2024. To je predvsem posledica načrtovanih prenov, zaradi katerih bodo določeni objekti začasno zaprti. Gospodarske razmere ostajajo negotove, kar vpliva na prodajo, hkrati pa se na stroškovni strani nadaljujejo pritiski zaradi rasti plač in cen določenih storitev. Če bodo tržne in likvidnostne razmere to dopuščale, družba načrtuje večji obseg investicij v obnovo namestitvenih in kopaliških kapacitet, vključno z energetske sanacije in drugimi projekti, ki podpirajo trajnostni razvoj poslovanja.

4. LETNO POROČILO

Nadzorni svet družbe Sava Turizem d.d. je preveril poročilo družbe Sava Turizem d.d. za leto 2024. Ugotovil je, da je bilo poročilo izdelano v zakonitem roku. Na podlagi zagotovil uprave in zunanjega revizorja je ugotovil, da poročilo vsebuje obligatorne sestavine, ki jih predpisuje veljavni Zakon o gospodarskih družbah.

Poročilo obsega bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, priloge s pojasnili k vsem izkazom, izkaz finančnega izida, izkaz gibanja kapitala ter poslovni del poročila. Minimalne sestavine, ki jih za sestavo posameznih izkazov in

poročil predpisuje zakonodaja, so v njem vsebovane. Pojasnila računovodskih izkazov vsebujejo informacije, ki jih predpisuje ZGD-1 v 69. členu. Poslovno poročilo vsebuje tudi pričakovani razvoj družbe v letu 2024. Nadzorni svet družbe je preveril tudi trajnostno poročilo Poslovne skupine Sava, na katero je Sava Turizem prenesla obveznost trajnostnega poročanja in ugotavlja, da vsebina ustreza predpisani v noveli ZGD-1M.

Uprava je prvi osnutek letnega poročila za leto 2024 in osnutek poročila o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2024 članom nadzornega sveta poslala dne 28. 2. 2025 in drugi osnutek dne 7. 3. 2025

Skupščina družbe je na seji dne 29.8.2024 za revizorja za obdobje 2024-2026 imenovala revizijsko hišo Deloitte revizija d.o.o. Revizor je izdelal revizorsko poročilo dne 10. 3. 2025 in ga dne 12. 3. 2025 izročil družbi.

Uprava družbe je letno poročilo za leto 2024 z revizorjevimi mnenji skupaj s poročilom o razmerjih s povezanimi družbami članom nadzornega sveta poslala dne 25. 3. 2025. S tem ugotavljamo, da so bila zakonska določila spoštovana.

Nadzorni svet je poročilo za leto 2024 skupaj s poročilom o razmerjih s povezanimi družbami obravnaval in ju potrdil na svoji seji dne 1. 4. 2025.

BILANČNI DOBIČEK

Bilančni dobiček po revidiranih izkazih družbe na dan 31. 12. 2024 znaša 13.651.676,73 EUR, od tega predstavlja bilančni dobiček oblikovan iz čistega dobička v letu 2022 3.123.793,13 EUR in bilančni dobiček oblikovan iz čistega dobička tekočega poslovnega leta 10.527.883,60 EUR. Nadzorni svet družbe se strinja s predlogom uprave, da se del bilančnega dobička v višini 2.998.089,03 EUR nameni za izplačilo dividend, preostanek bilančnega dobička pa ostane nerazporejen.

REVIZORJEVO POROČILO

Nadzorni svet je pregledal revizorjevo poročilo in mnenje za leto 2024, ki je pozitivno. Nadzorni svet je pregledal revizorjevo mnenje o poročilu uprave o razmerjih s povezanimi družbami, ki je pozitivno. Ugotavlja, da je revizor opravil svojo nalogo skladno z zakoni in pravili poslovne prakse.

Nadzorni svet na revizorjevo poročilo o izkazih za leto 2024 in na revizorjevo poročilo o razmerjih s povezanimi družbami nima pripomb.

PRIPOMBE NADZORNEGA SVETA K POROČILU ZA LETO 2024 IN K POROČILU UPRAVE O RAZMERJIH S POVEZANIMI DRUŽBAMI

Nadzorni svet je preveril poročilo družbe Sava Turizem d.d. za leto 2024 in nima pripomb, ki bi ga zadrževale pri sprejemu odločitve glede potrditve. Nadzorni svet je preveril poročilo uprave o razmerjih s povezanimi družbami in na poročilo nima pripomb.

POTRDI TEV LETNEGA POROČILA ZA LETO 2024

Nadzorni svet potrjuje Letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. za leto 2024.

Davor I. Gjivoje
predsednik nadzornega sveta

Ljubljana, 1. april 2025

PREDSTAVITEV DRUŽBE

Družba Sava Turizem d.d. (v nadaljevanju: Sava Turizem ali Sava Turizem d.d.) je največja ponudnica turističnih storitev v Sloveniji, regijsko pa pokriva tako panonsko področje, Bled kot tudi obalno regijo. Je lastnica ali upravljavka 29 hotelov, apartmajskih naselij in kampov s kapacitetami skoraj 3.000 sob in 1.300 parcel za kampiranje.

Sava Turizem d.d. je matična družba Skupine Sava Turizem, ki jo poleg matične družbe sestavljajo naslednje odvisne družbe:

- Zavod SEIC, Srednjeevropski izobraževalni center, Ptuj, katerega namen je zagotoviti usposabljanja in izobraževanja s ciljem dvigniti usposobljenost kadrov v hotelirstvu in zdravstvu. Lastniški delež Save Turizem v Zavodu SEIC znaša 24 %,
- Sava Zdravstvo d.o.o., v mirovanju. Družba je v 100-odstotni lasti matične družbe in je od ustanovitve dalje v mirovanju,
- BLS Sinergije d.o.o., v mirovanju. Delež Save Turizem v kapitalu družbe BLS Sinergije, d.o.o. znaša 60 %.

Zgoraj navedene družbe posamično in skupaj v sredstvih, kapitalu in prihodkih predstavljajo nematerialen del Skupine Sava Turizem in ne vplivajo na resničen in pošten prikaz premoženjskega stanja in finančnih izkazov Skupine, zato skladno z določbami 56. člena ZGD-1 Sava Turizem za leto 2024 ni izdelala konsolidiranih računovodskih izkazov.

Družba Sava Turizem d.d. nima podružnic.

Sava Turizem je članica Poslovne skupine Sava. Sava d.d. je 95,47-odstotni lastnik Save Turizem in izdeluje konsolidirane računovodske izkaze, kamor so vključeni tudi računovodski izkazi Save Turizem.

Sava Turizem je preko matične družbe v posredni lasti družbe SDH, d.d. (posredni lastniški delež znaša 61,22 %) in s tem, skladno s 44. točko 3. člena ZRev-2, subjekt javnega interesa.

Sava Turizem pod skupno blagovno znamko Sava Hotels & Resorts, združuje naslednje destinacije:

- Sava Hoteli Bled,
- Terme 3000 – Moravske Toplice,
- Terme Ptuj,
- Zdravilišče Radenci,
- Resort Bernardin s kampom Lucija,
- Resort Salinera (v upravljanju),
- Resort San Simon (v upravljanju).

Uprava družbe je tričlanska. V družbi so centralizirano organizirane naslednje poslovne funkcije: prodaja, marketing, hotelske operacije in kakovost, nabava, investicije z vzdrževanjem, kadri z razvojem kadrov, pravo, kontroling, finance in računovodstvo ter IT področje. Destinacije vodijo izvršni direktorji destinacij oziroma direktorji s pooblastilom izvršnega direktorja.

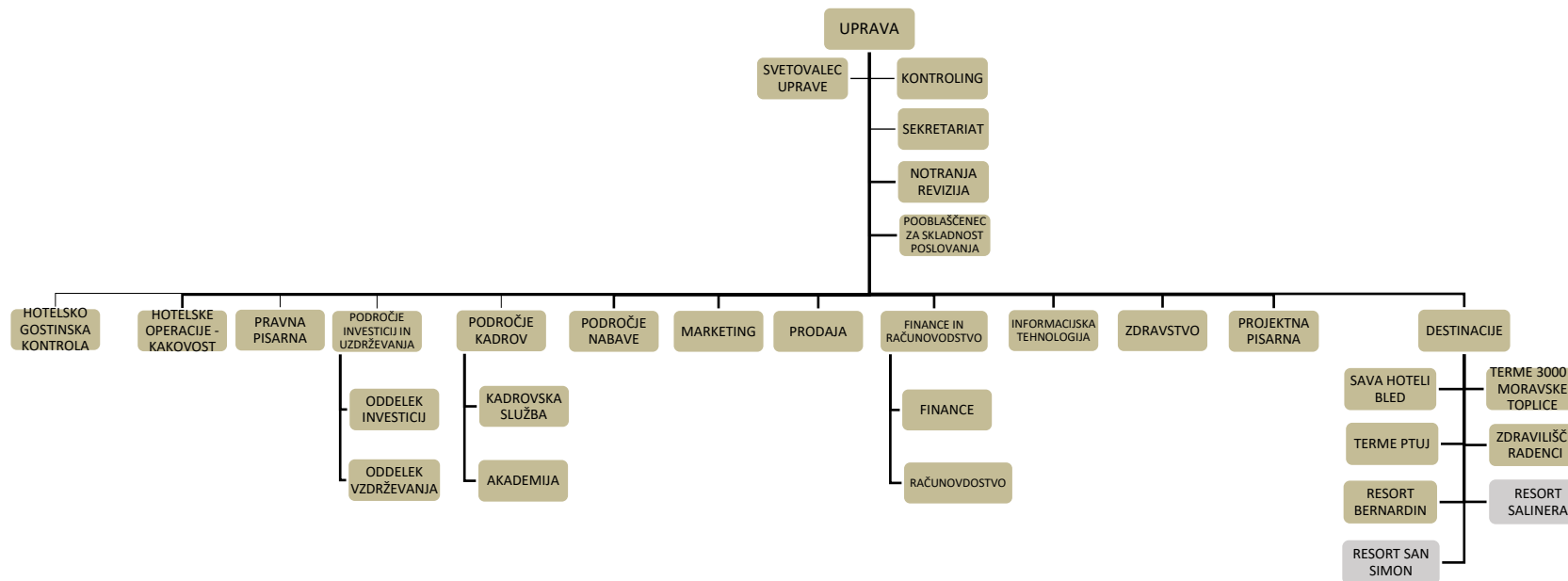
OSNOVNI PODATKI O DRUŽBI

TABELA 2: OSNOVNI PODATKI O DRUŽBI

Firma podjetja	Sava Turizem d.d.
Sedež družbe:	Dunajska 152 1000 Ljubljana, Slovenija
Kontakti:	Tel: (04) 206 60 21 Faks: (04) 206 60 29 E-pošta: tajnistvo.savaturizem@sava.si Spletna stran: www.sava-hotels-resorts.com
Matična številka:	5301971000
ID-številka za DDV:	SI53667409
Številka reg. vložka:	199001039
Ključne registrirane dejavnosti:	H 55.100 Dejavnost hotelov in podobnih obratov H 55.220 Dejavnost kampov H 55.239 Druge nastanitve za krajši čas H 55.301 Dejavnost restavracij in gostiln H 55.302 Dejavnost okrepčevalnic, samopostrežnih restavracij H 55.303 Dejavnost slaščičarn, kavarn H 55.400 Točenje pijač I 63.300 Dejavnost potovalnih agencij in organizatorjev potovanj; s turizmom povezane dejavnosti O 92.610 Obratovanje športnih objektov O 93.040 Dejavnost salonov za nego telesa
Datum vpisa v register:	11. december 1989
Osnovni kapital družbe:	56.461.187,19 EUR
Število delnic:	56.461.187 navadnih imenskih kosovnih delnic
Lastniška struktura:	95,47 % Sava d.d. 4,53 % manjšinski delničarji
Uprava:	Andrej Prebil, predsednik uprave Renata Balažic Borut Simonič
Nadzorni svet:	Davor I. Gjivoje, predsednik nadzornega sveta Tina Pelcar Burgar Matej Narat Klemen Babnik Tomislav Sabo Andrej Regoršek

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

SLIKA 1: ORGANIZACIJSKA STRUKTURA NA DAN 31. 12. 2024

OPOMBA: Izmed sedmih destinacij v upravljanju je Sava Turizem lastnica petih, dve (Salinera in San Simon) pa najema.

VODENJE IN UPRAVLJANJE

SISTEM VODENJA IN UPRAVLJANJA

Sistem vodenja in upravljanja družbe temelji na določilih Zakona o gospodarskih družbah in drugih zakonskih predpisih. Upravljanje družbe Sava Turizem poteka po dvotirnem sistemu, za katerega je značilno, da družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

Nadzorni svet družbe Sava Turizem sestavlja šest članov: štirje zastopajo interese delničarjev, dva pa interese zaposlenih. Družbo vodi uprava, ki jo imenuje nadzorni svet.

Uprava poroča nadzornemu svetu družbe skladno z zakonom, statutom in poslovnikom o delu nadzornega sveta ter se z njim posvetuje o pomembnih vprašanjih. Uprava v proces odločanja vključuje tudi ključne sodelavce, kadar je njihovo sodelovanje potrebno za kakovosten in učinkovit postopek odločanja. Delničarji uresničujejo svoje pravice na zasedanjih skupščine delničarjev. Skupščina družbe praviloma zaseda najmanj enkrat letno.

V letu 2024 je skupščina zasedala dvakrat, dne 25. 1. 2024 in dne 29. 8. 2024.

Zunanji revizor v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta. Za zunanjega revizorja je bila za obdobje od 2024–2026 imenovana revizijska družba Deloitte Revizija d.o.o.

Posli družbe Sava Turizem z revizijsko družbo so predstavljeni v pojasnilih k računovodskim izkazom v točki Razkritje poslov z izbranim revizorjem.

Družba širšo javnost tekoče obvešča o poslovanju družbe, uvedbi novih produktov, dosežkih zaposlenih ter dogodkih in prireditvah na destinacijah družbe. Vse informacije so medijem in drugim interesnim skupinam na voljo tudi na spletni strani družbe www.sava-hotels-resorts.com.

UPRAVA

Družbo Sava Turizem je v letu 2024 vodila tričlanska uprava:

- **Andrej Prebil**, predsednik uprave: odgovoren za računovodstvo, kontroling, nabavo, informacijsko tehnologijo, hotelsko-gostinske operacije, kakovost in kadre,
- **Renata Balažič**, članica uprave: odgovorna za prodajo, marketing in odnose z javnostmi,
- **Borut Simonič**, član uprave: odgovoren za finance, investicije in vzdrževanje ter pravno področje.

Tekom leta v sestavi uprave ni bilo sprememb.

NADZORNI SVET

Nadzorni svet družbe Sava Turizem deluje v šestčlanski sestavi; štirje člani so predstavniki delničarjev, dva pa sta predstavnika zaposlenih. V okviru nadzornega sveta delujejo tudi revizijska komisija, komisija za optimizacijo poslovanja Save Turizma in kadrovska komisija.

Sestava nadzornega sveta na dan 31. 12. 2024:

- **Davor I. Gjivoje**, predsednik nadzornega sveta – predstavnik delničarjev,
- **Tina Pelcar Burgar**, članica nadzornega sveta – predstavnica delničarjev,
- **Matej Narat**, član nadzornega sveta – predstavnik delničarjev,

- **Klemen Babnik**, član nadzornega sveta – predstavnik delničarjev,
- **Tomislav Sabo**, član nadzornega sveta – predstavnik zaposlenih,
- **Andrej Regoršek**, član nadzornega sveta – predstavnik zaposlenih.

Sestava revizijske komisije nadzornega sveta na dan 31. 12. 2024:

- **Tina Pelcar Burgar**, predsednica komisije,
- **Matej Narat**, namestnik predsednice komisije,
- **Urška Kiš**, članica komisije.

Sestava komisije nadzornega sveta za optimizacijo poslovanja Sava Turizma na dan 31. 12. 2024:

- **Matej Narat**, predsednik komisije,
- **Tina Pelcar Burgar**, namestnica predsednika komisije,
- **Davor I. Gjivoje**, član komisije.

Sestava kadrovske komisije nadzornega sveta na dan 31. 12. 2024:

- **Davor I. Gjivoje**, predsednik komisije,
- **Tina Pelcar Burgar**, namestnica predsednika komisije,
- **Matej Narat**, član komisije.

PREGLED POSLOVNEGA OKOLJA

Povpraševanje po namestitvenih kapacitetah in izvenpenzijskih storitvah je preseglo pričakovanja turističnih inštitucij, kot so STR, UNWTO in Tourism Economics. Po podatkih svetovnega turističnega barometra (UN Tourism) se je število mednarodnih prihodov v Evropi povečalo za 5 % glede na leto 2023 in 1 % glede na leto 2019 ter tako predstavlja rekordno leto za nastanitveni sektor.

V Sloveniji smo po obsegu nočitev predpandemično leto 2019 presegli že v letu 2023, v letu 2024 pa se je rast nadaljevala. Beležimo 16,9 milijonov, kar v primerjavi s predhodnim letom predstavlja 4,5–odstotno rast, v primerjavi z letom 2019 pa 6,8–odstotno. Domači gostje predstavljajo 27 % vseh gostov, njihovo število se je v primerjavi z letom 2023 znižalo za 1,6 %. Število tujih gostov se je povečalo za 6,9%, med njimi najbolj iz držav vzhodne Evrope, Nemčije in Hrvaške in Srbije.

Kljub visoki rasti prodaje pa smo se pri poslovanju soočali tudi z negativnimi dejavniki in trendi:

- Rast vremenskih ekstremov in njegovih posledic: ekstremna vročina, suše, požari, poplave in druge vremensko neugodne razmere so vplivali na potovalno, turistično in gostinsko industrijo po vsem svetu. Spreminjali so potovalne navade in načrte ter povzročili veliko gospodarsko škodo.
- Geopolitična nestabilnost: politične napetosti in mednarodne krize so povzročili nepredvidena nihanja v turizmu. Konflikt med Rusijo in Ukrajino ter spopadi med Izraelom in Hamasom so najbolj odmevali po Bližnjem vzhodu in Srednji Aziji ter močno vplivali na turizem v širši regiji. Geopolitična nestabilnost in s tem zaskrbljenost glede varnosti ostajata še naprej.
- Gospodarska nestabilnost in negotovost: gospodarske razmere vedno vplivajo na potovalne odločitve potrošnikov. Evropski operaterji so se že lani bali in se še vedno bojijo morebitnega padca turistične porabe, če bo prišlo do močnejšega ohlajevanja gospodarstva.
- Pomanjkanje delovne sile: večina evropskih držav se je soočala s pomanjkanjem delovne sile v turističnem sektorju, zlasti v sezonskih območjih, kar je otežilo vzdrževanje kakovosti storitev in bo imelo vpliv na izpolnjevanje povpraševanja tudi za naprej.

Rast povpraševanja v družbi je temeljila predvsem na individualnih gostih in na skupinah. Rast beležimo na bližnjih evropskih trgih, največjo na trgih vzhodne Evrope in področja Balkana. Na germanskih trgih beležimo povprečno rast, medtem je število domačih gostov ostalo na nivoju iz leta 2023. Vojna v Ukrajini še naprej vpliva na globalno in lokalno gospodarsko dejavnost, s tem pa tudi na poslovanje družbe. Gostov iz Rusije in Ukrajine skoraj ni bilo.

Turistično sezono 2024 je poleg rekordnih prihodkov zaznamovalo tudi veliko povečanje stroškov, zlasti stroškov dela, kjer je povečanju minimalne plače sledila vnovična uskladitev plačilnih razredov, storitev in ob koncu leta tudi bistveno povečanje stroškov energije zaradi novega načina omrežnin za električno energijo.

POSLOVNO POROČILO

SAVA
HOTELS & RESORTS

IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Sistem vodenja in upravljanja Save Turizem zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja, postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe, zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe Sava Turizem in način, s katerim uprava in nadzorni svet Save Turizma izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vodstveni in nadzorni organi Save Turizma ter njenih odvisnih družb se zavzemajo za sodobna načela vodenja in upravljanja ter čim večjo skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

POJASNILA V SKLADU Z ZAKONOM O GOSPODARSKIH DRUŽBAH

Družba Sava Turizem na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine Izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

OPIS GLAVNIH ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V DRUŽBI V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Notranje kontrole so ključni mehanizem za zagotavljanje zanesljivosti računovodskega poročanja in skladnosti z zakonodajo ter notranjimi in zunanjimi predpisi. Predstavljajo sistem usmeritev in postopkov, ki jih podjetja uvajajo na vseh ravneh poslovanja za učinkovito obvladovanje tveganj, povezanih s finančnim poročanjem. Pomembno vlogo pri tem ima informacijska tehnologija, ki s kontrolami omejuje dostop do podatkov, zagotavlja točnost ter popolnost obdelave informacij in omogoča nadzor nad procesi. Pravice za dostope do podatkov se redno pregledujejo in posodablajo.

Notranje kontrole se izvajajo tako v posameznih poslovnih procesih kot na ravni celotne družbe. Vzpostavljen je sistem pristojnosti in odgovornosti, ki določa jasne naloge posameznih deležnikov, avtomatske in ročne kontrole v procesih ter nadzorne mehanizme za preprečevanje napak. Tveganja in kontrole so opredeljeni v registru tveganj. Notranje kontrole so pregledane tudi s strani notranje revizije, ki njihovo učinkovitost redno preverjajo ter predlagajo izboljšave za optimizacijo sistema.

POMEMBNO NEPOSREDNO IN POSREDNO LASTNIŠTVO VREDNOSTNIH PAPIRJEV DRUŽBE V SMISLU DOSEGANJA KVALIFICIRANEGA DELEŽA KOT GA DOLOČA ZAKON, KI UREJA PREVZEME

Podatkov o doseganju kvalificiranega deleža družba ne poroča, ker je nejavna delniška družba in delnice ne kotirajo na borzi. Imetniki kvalificiranih deležev družbe Sava Turizem, ki jih določa Zakon o prevzemih, so na dan 31. 12. 2024:

- Sava d.d. 95,47 % oziroma 53.904.804 delnic,
- preostali mali delničarji imajo v lasti 4,53 % oziroma 2.556.383 delnic.

POJASNILA O VSAKEM IMETNIKU VREDNOSTNIH PAPIRJEV, KI ZAGOTAVLJAJO POSEBNE KONTROLNE PRAVICE

Večinski delničar družbe Save Turizem, družba Sava d.d., nima posebnih kontrolnih pravic.

POJASNILA O VSEH OMEJITVAH GLASOVALNIH PRAVIC

Delničarji družbe Sava Turizem nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

PRAVILA DRUŽBE O IMENOVANJU TER ZAMENJAVI ČLANOV ORGANOV VODENJA ALI NADZORA IN SPREMEMBAH STATUTA

Pravila družbe glede imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta povzemajo določila veljavne zakonodaje.

POOBLASTILA ČLANOV POSLOVODSTVA, ZLASTI POOBLASTILA ZA IZDAJO ALI NAKUP LASTNIH DELNIC

Člani poslovodstva nimajo pooblastil za izdajo ali nakup lastnih delnic, niti drugih posebnih pooblastil.

DELOVANJE SKUPŠČINE DRUŽBE IN NJENE KLJUČNE PRISTOJNOSTI

V letu 2024 je skupščina zasedala dvakrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine.

PODATKI O SESTAVI IN DELOVANJU ORGANOV VODENJA ALI NADZORA TER NJIHOVIH KOMISIJ

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter komisij je opisana v poglavju: Vodenje in upravljanje.

POLITIKA RAZNOLIKOSTI

Politiko raznolikosti je kot samostojen dokument uprava družbe sprejela v marcu 2018. Politika raznolikosti sestave organov vodenja in nadzora opredeljuje zaveze družb glede raznolikosti sestave organov vodenja in nadzora družb. Zaveze družb glede raznolikosti se izvajajo v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora z vidikov, kot so spol, starost in izobrazba.

S politiko raznolikosti družba postavlja okvire, ki omogočajo in spodbujajo raznoliko sestavo organov vodenja in nadzora, pri čemer vsak organ zase deluje kot ustrezna homogena celota. Cilj politike je doseči večjo raznolikost in s tem večjo učinkovitost organov vodenja in nadzora kot celote, kar bo vplivalo na uspešnost poslovanja in večanje poslovnega ugleda posamezne družbe in poslovne skupine.

IZJAVA O SPOŠTOVANJU KODEKSA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Družba Sava Turizem pri svojem delu spoštuje določila Zakona o gospodarskih družbah in preostalo zakonodajo, ki se nanaša na korporativno upravljanje.

Sava Turizem je kot hčerinska družba Save d.d. del Poslovne skupine Sava. Sava Turizem je nejavna družba z dvotirnim sistemom upravljanja. Skladno z usmeritvami matične družbe je Sava Turizem v letu 2024 kot referenčni kodeks in kot vodilo pri poslovanju uporabljala Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju: Kodeks) z datumom izdaje december 2023.

Odstopanja od kodeksa v letu 2024 so naslednja, za katera uprava in nadzorni svet Sava Turizma podajata pojasnila:

Priporočilo 3.8 – zastopanost spolov v organih vodenja in nadzora in kvantitativno določeni cilji raznolikosti

Ženski spol je v Upravi in Nadzornem svetu zastopan manj kot moški in še ne dosega skupne kvote 33 %, postavljene v letu 2024, saj sta bila Uprava in Nadzorni svet imenovana pred uveljavitvijo zavez. Pri imenovanju je bila upoštevana strokovna kompatibilnost, starostna raznolikost in druge kompetence ter večšine članov obeh

organov. Družba bo do poteka mandata sedanjih organov vodenja in nadzora predlagala ustrezne dopolnitve politike glede zastopanosti spolov in določitve kvantitativnih ciljev, ki se bodo lahko implementirali pri oblikovanju naslednje sestave obeh organov.

Priporočilo 6.10 – Kompetenčni profil, pogoji in merila

Nadzorni svet družbe Sava Turizem d. d. ima sprejet kompetenčni profil, ki določa izobrazbo, strokovna znanja, izkušnje, kompetence in veščine kakor tudi dodatne lastnosti članov, kar se upošteva pri sestavi nadzornega sveta.

Priporočilo 7.4.1 – Kompetenčni profil za člane posloводства

Profili za člane posloводства niso oblikovani. Nadzorni svet pri imenovanju posloводства sicer upošteva merila glede kompetenc, kompatibilnosti z ostalimi člani organov vodenja in nadzora, posebnosti družbe in panoge ter druge potrebne veščine.

Priporočilo 7.7 - Kultura prepoznavanja talentov ter razvoja znanja in veščin kadrov

Kultura prepoznavanja talentov ter razvoja znanja in veščin kadrov ni oblikovana preko formalnih razvojnih načrtov za zaposlene, se pa navedene aktivnosti redno izvajajo preko sistema izobraževanj, usposabljanj in napredovanj.

Priporočilo 7.9.1 – Strategija trajnostnega poslovanja

Strategija trajnostnega poslovanja bo ločen dokument, ki bo pripravljen na nivoju Poslovne skupine Sava in je v fazi priprave.

Priporočilo 7.10 - Politika notranjega nasledstva

Prepoznavanje in usposabljanje potencialnih kandidatov za prevzem vodstvenih funkcij v družbi poteka preko izobraževanja in usposabljanja.

Priporočilo 7.12 - Plačilo posloводства

Skupščina še ni potrdila dopolnjene politike, ki bo pripravljena za naslednje zasedanje skupščine v letu 2025.

Priporočilo 8.7 – Finančni koledar

Finančni koledar za poročanje na nivoju Poslovne skupine Sava objavi matična družba.

IZJAVA O SPOŠTOVANJU DOLOČIL PRIPOROČILA IN PRIČAKOVANJA SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA

Poleg Kodeksa družba spoštuje tudi večino določil iz dokumenta Priporočila in pričakovanja SDH z datumom izdaje december 2023 (v nadaljevanju: Priporočila). Za odstopanja od določil za leto 2024 podaja naslednja pojasnila:

Priporočilo 3.10 - Dodeljevanje sponzorstev in donatorstev

Politika dodeljevanja sponzorstev in donatorstev vodi uprava, ki o dodelitvi posameznega sponzorstva ali donacije odloča s sklepom. Seznam pogodb je objavljen na spletni strani družbe.

Družba podatkov o pogodbenih razmerjih na področju marketinga, oglaševanja in odnosov z javnostmi javno ne objavlja, na zahtevo pa o njih poroča lastnikom.

Priporočilo 4.4 - Javna objava realizacij plačil zaposlenim, kolektivne pogodbe oziroma dogovorov s predstavniki delavcev

Podatka o realizaciji izplačil na spletni strani družbe ne objavljamo. Podatke o stroških dela po skupinah zaposlenih razkrivamo v letnem poročilu.

Zaposleni se s kolektivno pogodbo in dogovori s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, seznanijo na zborih delavcev in na intranetu, kjer družba redno objavlja vse pomembne dokumente in informacije. Dokumenti niso objavljeni na javni spletni strani.

Priporočila 5.4 in 5.5 – Korporativna kultura

Družba ima cilje na področju korporativne kulture opredeljene neformalno in formalno, pri čemer se o tej tematiki komisije in nadzorna sveta seznanjajo v okviru sej. Celovitih poročil o korporativni kulturi družba ne pripravlja.

Priporočilo 5.1 (v povezavi s 5.2–5.4) - Samoocenjevanje po preizkušenem evropskem modelu odličnosti EFQM.1

Družba še ni pristopila k tovrstnem samoocenjevanju.

Priporočilo 7 - Trajnostno poslovanje družb

Družba Sava Turizem d.d. je subjekt javnega interesa in je skladno z določili ZGD-1 dolžna poročati o skladnosti. Vključena je v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe SAVA, d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, s sedežem v Ljubljani, ki je pripravljeno v skladu z 29. in 29.a členom ter objavljeno v skladu s 30. členom Direktive 2013/34/EU. Navedeno konsolidirano poslovno poročilo vključuje tudi konsolidirano poročilo o trajnostnosti poslovne skupine Sava. Družba Sava Turizem d.d. pa je na podlagi 8. odstavka 70.c člena ZGD-1 izvzeta iz obveznosti sestave poročila o trajnostnosti.

Konsolidirano poslovno poročilo družbe SAVA, d.d. in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja je dostopno na spletni strani www.sava.si.

Trajnostna strategija je v pripravi in bo predvidoma sprejeta v letu 2025, s čemer bodo določene tudi smernice za vključitev trajnostnih tveganj v sistem upravljanja tveganj in cilji, ki bodo lahko služili sistemu spodbud.

Priporočilo 8 – Spoštovanje človekovih pravic

Sava Turizem, d.d., pri svojem poslovanju v največji možni meri spoštuje človekove pravice, ni pa pripravila akcijskega načrta za implementacijo zavez na tem področju, ki bi bil samostojen dokument ali podpisala zaveze o spoštovanju z Ministrstvom za zunanje in evropske zadeve.

Priporočilo 9 – Politika prejemkov organov vodenja in sprejem pravil o drugih pravicah

Politika prejemkov in pravila o drugih pravicah še niso sprejeti kot ločen dokument, so pa upoštevani pri sklepanju pogodb s poslovodnimi osebami.

Priporočilo 13.3 – Cilji povezani z raznolikostjo ter poročanje

Politika raznolikosti nima kvantificiranih ciljev raznolikosti, prav tako ni sistematičnega letnega poročanja o zasledovanju ciljev na tem področju.

Priporočilo 13.4 – Uravnotežena zastopanost spolov znotraj organov nadzora

Družba ne dosega povprečne tretjinske kvote žensk v organih nadzora, so pa upoštevane druge smernice za zagotavljanje raznolikosti in uravnoteženosti.

Ljubljana, 10. marec 2025

Borut Simonič
član uprave

Renata Balažic
članica uprave

Andrej Prebil
predsednik uprave

STRATEŠKI RAZVOJ

POSŁANSTVO IN VREDNOTE

POSŁANSTVO DRUŽBE

Skrbimo za zdravje in dobro počutje naših gostov ter jim ustvarjamo edinstvena, nepozabna, avtentična in trajnostna doživetja. Zagotavljamo visoko stimulativno delovno okolje za naše zaposlene. Ustvarjamo visoko vrednost za lastnike s pozitivnim vplivom na lokalno okolje.

VREDNOTE DRUŽBE

Vrednote družbe so:

- usmerjenost v gosta,
- ambicioznost,
- strokovnost,
- gostoljubnost in
- odgovornost.

POSŁOVNA STRATEGIJA

Družba Sava Turizem na trgu nastopa kot vodilni slovenski ponudnik turističnih storitev. Dolgoročni cilji družbe so nadaljnje povečanje zadovoljstva gostov, vrhunska kakovost in pestrost ponudbe, visoko usposobljeni in motivirani sodelavci ter optimizirani procesi, ob hkratnem razvoju trajnostnega turizma v vseh segmentih poslovanja.

Družba je v letu 2024, skupaj z matično družbo, začela s pripravo strategije za petletno obdobje, ki bo pripravljena v letu 2025.

Sava Turizem bo v naslednjem razvojnem obdobju utrdila položaj vodilne turistične družbe v Sloveniji kot upravljelec lastnih in tujih hotelskih kapacitet. V partnerstvu z lokalnim okoljem bo za goste ustvarjala edinstvena in avtentična doživetja s trajnostno noto. Zagotavljala bo stimulatívno delovno okolje za zaposlene in ustvarjala visoko vrednost za lastnike. Svoje delovanje bo krepila in širila preko upravljanja gorskih, obmorskih in termalnih destinacij/resortov in mestnih hotelov v Sloveniji in sosednjih državah. Izkoristila bo prednosti in sposobnosti, ki jih je razvila do sedaj ter priložnosti, ki jih narekujejo novi trendi.

POGLED NA LETO 2025

Poslovni načrt za leto 2025 je bil potrjen v oktobru 2024. Zaradi številnih prenov naših objektov in s tem zaprtih kapacitet so načrtovani poslovni prihodki na letni ravni so za 1 % nižji od doseženih v letu 2024. Dodatno se po zelo uspešnem letu 2024 v turistični panogi za prihodnje obdobje napoveduje umiritev rasti, predvsem umirjanje rasti cen. Nadaljnje višanje življenjskih stroškov v Evropi bo imelo različne učinke na sektor. Zmanjšanje dohodkov bo več turistov usmerilo na cenejše evropske destinacije, prihodi turistov iz držav zunaj Evrope pa bodo ostali zadržani. Ocenjujemo, da bo povpraševanje domačega trga stabilno, morebitna rast bo močno odvisna od prodajno-marketingških aktivnosti in odziva bližnjih trgov na le-te. Dodatna tveganja izhajajo iz negotovosti zaradi visokih geopolitičnih napetosti in vojnih konfliktov v širši regiji ter slabšem gospodarskem stanju v Nemčiji, ki je naš pomemben trg.

Na kadrovskem področju še vedno pričakujemo pomanjkanje zaposlenih v gostinstvu in na ostalih področjih, čeprav se je fluktuacija v zadnjem letu nekoliko znižala, tudi zaradi številnih aktivnosti in ukrepov za vzpostavitev stimulatívne delovnega okolja, ki so bili realizirani v letih 2023 in 2024. Z njimi bomo nadaljevali tudi v letu 2025. Prav tako bomo nadaljevali s pridobivanjem kadra iz tujine, predvsem iz držav JV Evrope.

Makroekonomsko okolje se bo v prihodnjih dveh letih po pričakovanjih analitikov le rahlo izboljšalo. Gospodarska rast bo nizka, stopnja inflacije se bo gibala okoli 2 %, nadaljevali pa se bodo pritiski na rast cen storitev in materialov. Cene živil bodo zaradi visokih stroškov dela, energije in vedno manj ugodnih podnebnih dejavnikov ostale na visokih nivojih. Cena električne energije bo v letu 2025 sicer nižja, vendar bo na skupen strošek pomembno vplival nov obračun omrežnine za elektriko, ki je bil v zadnjih dveh mesecih leta 2024 bistveno višji kot v primerljivem obdobju leta 2023.

Aktivnosti in ukrepi za znižanje porabe energentov se izvajajo na vseh področjih poslovanja. Poleg energetskih prenov, ki jih vseskozi izvajamo, smo konec leta 2023 namestili sončno elektrarno v Radencih, s katero smo v letu 2024 proizvedli 0,5 GWh električne energije. V letu 2025 bomo s namestitvijo sončnih elektrarn nadaljevali na lokacijah v Bernardinu in Termah 3000.

Poleg namestitve novih sončnih elektrarn bodo investicijsko dejavnost najbolj zaznamovali prenova dela hotela Termal (prenova sob in kopalnic) v Termah 3000 in delna prenova sob (soft refurbishment) v hotelu Primus v Termah Ptuj. V hotelu Histron bomo odprli novo otroško igralnico in v Grand Hotelu Bernardin prenovili hodnike, dve kongresni dvorani ter zunanjo teraso. V celoti bomo prenovili savne v Wellnesu Živa na Bledu, ki jih je oktobra 2024 uničil požar. Nadaljevali bomo tudi z obnovo kopališč: v Termah 3000 bomo postavili dva nova vodna tobogana, v Termah Ptuj pa pričeli s prenovo Termalnega parka (1. faza).

Na področju energetike bo izvedena prenova sistema ogrevanja in hlajenja hotela Primus na Ptuj in prenova hlajenja v hotelih Ajda in Livada v Termah 3000. Do konca leta bo zaključena tudi investicija v reinjekcijsko vrtno

Mt-9 v Termah 3000, s čimer bomo lahko pričeli del izkoriščene termalne vode vračati v podzemlje in s tem zmanjšati vpliv našega delovanja na vodne vire.

Ob koncu leta bomo predvidoma pričeli tudi s celovito prenovo hotela Grand hotel Toplice na Bledu.

Velik napredek načrtujemo tudi na področju digitalizacije, med drugim uvedbo klepetalnega robota in prodajnih mest za samostojno prijavo in odjavo gostov. Nadaljevali bomo z nadgradnjo spletne strani, vključno z izboljšanjem uporabniške izkušnje za člane programa zvestobe.

POMEMBNEJŠI DOGODKI

DOGODKI V LETU 2024

APRIL

- **Arhitekturno priznanje BIG SEE Interior Design Award za Hotel Park**

Hotel Park je prejel arhitekturno nagrado za najboljši notranji dizajn leta 2024 - BIG SEE Interior Design Award 2024. Priznanje potrjuje našo zavezo k izjemnosti in inovacijam v notranjem oblikovanju naših namestitev v najlepših kottičkih Slovenije.

- **Green Key in Slovenia Green Accomodation za Kamping Bled**

Ponosnim prejemnikom certifikata Green Key in Slovenia Green Accomodation se je pridružil tudi naš Kamping Bled. Zeleni ključ je vodilni standard odličnosti na področju okoljske odgovornosti in trajnostnega delovanja. Pomeni našo zavezo spoštovanja strogih kriterijev, ki jih je določila Mednarodna fundacija za okoljsko vzgojo FEE (Foundation for Environmental Education). Okoljski znak Zeleni ključ zagotavlja vsem gostom, da z izbiro certificiranega objekta, neposredno pripomorejo k varovanju okolja.

MAJ

- **KAYAK Travel Awards in Bled, Slovenia za Rikli Halance Hotel**

Naš elegantni Rikli Balance Hotel na Bledu je v maju prejel priznanje »KAYAK Travel Awards in Bled, Slovenia«, ki jih podeljujejo uporabniki ene največjih ameriških platform za spletno rezervacijo turističnih storitev, kot so letalske karte, namestitve in renta-a-car.

- **Modra zastava za 5 naših naravnih kopališč**

V letošnjem letu je v Sloveniji potekal že 30. razpis za Modro zastavo, namenjen povečevanju okoljske ozaveščenosti na kopališčih, (so)oblikovanju okoljske etike ter spodbujanju okoljsko odgovornega obnašanja. Mednarodna komisija programa Modra zastava je na predlog Nacionalne komisije za Modro zastavo za leto 2024 v Sloveniji potrdila 14 Modrih zastav. Med njimi je bilo tudi 5 naših naravnih kopališč, in sicer:

- Naravno kopališče Salinera, Strunjan (17. Modra zastava),
- Naravno kopališče Plaža Grand Hotel Bernardin (12. Modra zastava),
- Naravno kopališče Plaža Hotel Vile Park (12. Modra zastava),
- Naravno kopališče Kamp Lucija (11. Modra zastava) in
- Naravno kopališče Plaža Simonov zaliv Izola (24. Modra zastava).

- **Kamping Bled je ponosni dobitnik nagrade ACSI AWARD**

Kamping Bled je prejel nagrado Evropskega Camping Združenja ACSI za kamp z najboljšimi parcelami za avtodome v Sloveniji. ACSI je največje evropsko camping združenje s sedežem na Nizozemskem, specializiran za kampiranje,

že od leta 1999. Na spletu zagotavlja informacije o kampih pod imenom Eurocampings. Uporabniki preko slik in zemljevidov dobijo dober vtis o možni destinaciji za počitnice. Glasovanje je potekalo od 15. septembra 2023 do 15. januarja 2024.

JUNIJ

- **Plaketa odličnosti o zmanjšanju vpliva na okolje**

Za pomemben prispevek k trajnostnem varovanju okolja za naše zanamce, smo prejeli »Plaketo odličnosti o zmanjšanju vpliva na okolje 2023«. Priznanje konkretno izpostavlja, da smo v letu 2023 s predelavo več kot pol tone organskih odpadkov v obnovljive energetske vire zmanjšali ogljični vtis na okolje za več kot 46 tisoč kilogramov.

- **Priporočilo vodnika Michelin Slovenija 2024 za Restavracijo Julijana**

Naša Restavracija Julijana v Grand Hotelu Toplice je že peto leto zapored prejela nagrado najprestižnejšega gastronomskega vodnika Michelin. Po priznanju The Michelin Plate za leto 2020 in 2021, in priznanju »Recommended by Michelin Guide Slovenia 2022« - »Priporočilo vodnika Michelin Slovenija 2022 in 2023«, smo tudi letos med izbranci, ki so uvrščeni med restavracije s priznanjem »Recommended by Michelin Guide Slovenia 2024« - Priporočilo vodnika Michelin Slovenija 2024«.

JULIJ

- **100 otrokom smo polepšali počitnice**

Tudi letos smo z Zvezo prijateljev mladine Ljubljana Moste – Polje polepšali počitnice otrokom in družinam z manj priložnostmi. V vodnih parkih Terme 3000 in Terme Ptuj smo namreč gostili 2 avtobusa otrok, 10 družinam pa omogočili počitnice, ki jih še dolgo ne bodo pozabili. Akcijo na ravni Sava Hotels & Resorts z ZPM Ljubljana – Moste izvajamo v okviru dejavnosti na področju družbene odgovornosti.

SEPTEMBER

- **Zlato priznanje za gibanico v Termah 3000**

Na tradicionalnem, že 14. festivalu prekmurske šunke in gibanice v Murski Soboti, so si spretne slaščičarke Term 3000 – Moravske Toplice že tretje leto zapored prislužile zlato priznanje za gibanico in v pripravi slednje ponovno dosegle najvišje število točk.

- **Podarjene kapljice naših Ambasadorjev omogočile počitnice 17 družinam**

Člani našega programa zvestobe – Ambasadorji so letos ponovno podarili zavidljivo število kapljic in s tem omogočili, da bomo kar 17 družin peljali na počitnice.

OKTOBER

- **Termalni vodni park Terme 3000 – Moravske Toplice ponovno med najboljšimi slovenskimi kopališči**

Na letošnji akciji izbora Naj kopališče so kopalci in kopalke ter poslušalke in poslušalci Radia Slovenija že 35. leto zapored izbirali najbolj priljubljena kopališča po Sloveniji. Ponosni smo, da so v kategoriji velikih termalnih kopališč Termalni vodni park Terme 3000 ponovno umestili na drugo mesto.

NOVEMBER

- **Priznanja in nagrade na 71. Gostinsko turističnem zboru**

Letošnji 71. Gostinsko turistični zbor, ki je potekal v Thermani Laško, od 18. do 20. novembra 2024, je ponovno združil vrhunske strokovnjake, tekmovalce in obiskovalce iz gostinstva in turizma. V sklopu GTZ Slovenije so bila podeljena tudi priznanja najbolj zavzetim zaposlenim v turizmu ter podjetjem za nove investicije, obletnice

poslovanja in partnersko sodelovanje s ponudniki storitev. Letos se je GTZ- ja udeležilo 41 sodelavcev iz naše družbe, ki so s strokovnostjo, znanjem in predanostjo pristopili k tekmovanjem v različnih disciplinah osvojili številne nagrade in priznanja, ki potrjujejo njihovo strokovnost in odličnost.

DECEMBER

- **Tradicionalni dobrodelni december**

Kot že vrsto let, smo tudi letos decembra v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine in Zvezo Anite Ogulin namenili finančna sredstva za pomoč družinam v stiski. Naj gre za nakup toplih oblačil, osnovnih živil, šolskih potrebščin, ali reševanje družinskih stisk, pomoč je vedno dobrodošla in lahko nekomu močno polepša ne le praznike, ampak celo leto. Sodelovali smo tudi v izolski akciji »Hladilnik toplega srca«, ki že desetletje osrečuje otroke in družine, ki živijo v pomanjkanju v občini Izola. Povezali smo se tudi s Centrom za socialno delo Pomurje, in prispevali finančna sredstva za obdarovanje otrok iz rejniških družin, v zahvalo za pomoč pri gašenju požara v Wellnesu Živa na Bledu pa smo prispevali sredstva tudi za 9 gasilskih društev.

V duhu aktivnega vključevanja v izboljševanje življenjskih okoliščin vseh, ki jim je življenje manj naklonjeno, nameravamo nadaljevati tudi v prihodnje, saj verjamemo, da je eno od naših poslanstev tudi vračanje skupnosti.

DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA

Pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja, ki bi vplivali na prikazane računovodske rezultate leta 2024, ne beležimo.

POSLOVANJE DRUŽBE

Poslovni prihodki

Družba je v letu 2024 ustvarila 130.928 tisoč EUR prihodkov od prodaje, kar je 9 % več kot v letu 2023. Število nočitev med letoma se je povečalo za 4 %. Največ nočitev je bilo doseženih na segmentu individualnih gostov, ki mu sledijo segmenti skupinski gostje, MICE dogodki, zdravstvo in alotma in agencije. Prodaja je v primerjavi s predhodnim letom zrasla na vseh segmentih, razen na segmentih MICE in alotma in agencije, kjer že nekaj let opazamo negativen trend, saj se gostje vedno pogosteje odločajo za počitnice v zadnjem trenutku in najbolj zaupajo neposrednemu ponudniku namestitvev. Največji delež gostov (34 %) so predstavljali domači gostje. V primerjavi s predhodnim letom se je povečalo tudi število tujih gostov, največ jih je prišlo iz germanskih trgov in Vzhodne Evrope.

Drugi poslovni prihodki so znašali 5.106 tisoč EUR, kar je 5.242 tisoč EUR manj kot lani. Znesek med drugim vključuje odpravo rezervacije za tožbo s podjetjem Samsic v višini 819 tisoč EUR (dosežena poravnava) in odpravo rezervacij za nagrade zaposlenih za pretekla leta v višini 1.180 tisoč EUR. V letu 2023 sta bila med drugimi poslovnimi prihodki vključena tudi dobiček od prodaje nepremičnin v višini 1.871 tisoč EUR in subvencija za elektriko v višini 792 tisoč EUR, medtem ko v letu 2024 tovrstnih prihodkov ni bilo.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki družbe so znašali 123.443 tisoč EUR in so za 3 %, oziroma 3.967 tisoč EUR višji od doseženih v letu 2023. Najpomembnejši so stroški storitev, ki v strukturi izkaza poslovnega izida predstavljajo 31 % prihodkov od prodaje, sledijo stroški dela (31 %), stroški materiala (13 %), odpisi vrednosti (10 %) in stroški energije (7 %). Stroški storitev so se glede na predhodno leto povečali za 6 %. Največ so k rasti prispevali višji stroški čiščenja, najema in pranja perila, zunanjih ponudnikov dela, prodajnih provizij in najemnin. Stroški dela so se v primerjavi s predhodnim letom povečali za 6 % oziroma za 2.436 tisoč EUR, predvsem zaradi povečanja minimalne bruto plače in rasti plač v ostalih plačilnih razredih. Največji delež stroškov materiala predstavljajo stroški živil in pijače, ki so se zaradi večje porabe povečali za 3 %, medtem ko njihove cene v povprečju ostale na nivojih iz leta 2023.

Dobiček iz poslovanja (EBIT) je znašal 12.591 tisoč EUR, kar je 1.825 tisoč EUR več kot v letu 2023, dobiček iz poslovanja, povečan za odpise vrednosti (EBITDA) pa je znašal 25.722 tisoč EUR, kar je 2.880 tisoč EUR več kot v predhodnem letu.

Sredi leta smo uspešno refinancirali bančna posojila in izboljšali izid iz financiranja za 125 tisoč EUR.

Čisti poslovni izid je znašal 10.528 tisoč EUR in je za 2.328 tisoč EUR višji od doseženega v letu 2023.

Sredstva in obveznosti

Konec leta 2024 so sredstva družbe znašala 254.734 tisoč EUR, kar je 7,4 % manj od stanja konec leta 2023. Dolgoročna sredstva predstavljajo 87 % vseh sredstev, preostali del pa predstavljajo kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve. Delež kratkoročnih sredstev se je znižal za 10 odstotnih točk v primerjavi z lanskim letom, predvsem zaradi znižanja kratkoročnih depozitov. Najpomembnejšo postavko med sredstvi, vredno 220.689 tisoč EUR, predstavljajo opredmetena osnovna sredstva.

Kapital družbe konec leta znaša 172.018 tisoč EUR, kar je 6,7 % manj kot je znašal konec leta 2023. Izplačana je bila dividenda v višini 23 mio EUR. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve so znašale 13.019 tisoč EUR in so nižje za 3,1 %. Obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve znašajo 69.697 tisoč EUR, kar je 10,0 % manj kot konec leta 2023. Največji del med njimi predstavljajo finančne obveznosti, ki so znašale 43.404 tisoč EUR in so se znižale za 10,6 %, oziroma 5.148 tisoč EUR. Na obveznosti do bank se nanaša 41.706 tisoč EUR, od tega je 89 % dolgoročnih obveznosti in 11 % kratkoročnih. V septembru smo pod ugodnejšimi pogoji refinancirali obstoječe sindicirano posojilo v višini 18,7 mio EUR in dogovorili dodatno posojilo v višini 20 mio EUR za investicije, ki ga bomo črpali v prihodnjih 2 letih. Z refinanciranjem smo podaljšali ročnost dolgoročnih posojil na 10 let. Poslovne obveznosti so znašale 18.223 tisoč EUR in so se zaradi zmanjšanja obveznosti do dobaviteljev v primerjavi s stanjem ob koncu leta 2023 znižale za 2.178 tisoč EUR.

Investicije

Za investicije smo v letu 2024 namenili 16.511 tisoč EUR, kar je največ v zadnjih štirih letih. Sredstva in aktivnosti smo namenili za vlaganja v izboljšanje ravni storitev za gosta, izboljšanje energetske učinkovitosti in ekoloških standardov, izboljšanje delovnih pogojev zaposlenih in večje storilnosti, v digitalizacijo ter v nadaljnjo avtomatizacijo poslovanja tako v operativi kot v podpornih dejavnostih. Po prenovi vile Galeja v letu 2022 smo v sklopu Hotela Vile Park celovito prenovili še dve vili, Orado in Nimfo, ki imata skupaj 122 sob. Prenova je povečala tudi energetske učinkovitost zgradb, saj smo poleg menjave strehe, inštalacij in spremembe načina ogrevanja, zunanjim stenam dodali še fasadni ovoj, ki ga prej ni bilo. S tem je v večji meri zaključena prenova Hotela Vile Park, ki skupaj s prenovljenim hotelom Histrion okoli ruševin zvonika cerkve Sv. Bernardina zaokrožujeta zgodbo

doživetja Istre. Posamezne objekte smo opremili z elementi avtentičnega in trajnostnega istrskega pridiha kot so sivka, olje, morje in sol.

Na področju energetike smo izpeljali še številne druge investicije. Zaključili smo z energetske prenovi Hotela Bernardin, kjer smo ogrevanje na kurilno olje zamenjali z dvema toplotnima črpalkama, ki izkoriščata toploto iz morja. Pomemben del prenove je bila tudi odstranitev rezervoarja ekstra lahkega kurilnega olja, ki se je nahajal v neposredni bližini morja.

V okviru spodbujanja uporabe električnih vozil je bila izvedena postavitve električnih polnilnic na različnih lokacijah Sava Turizem d.d. Skupno je bilo nameščenih 24 električnih polnilnic. S tem se povečuje dostopnost polnjenja električnih vozil za goste in obiskovalce ter spodbuja trajnostna mobilnost.

V hotelu Rikli Balance na Bledu je bila izvedena nadgradnja centralno nadzornega sistema (CNS) za vodenje ogrevanja in hlajenja po sobah. Novi CNS omogoča natančnejšo regulacijo temperature, zmanjšanje energijskih izgub ter večje udobje za goste.

V T3000 nadaljujemo z izgradnjo reinjekcijske vrtine Mt-9, ki bo omogočala vrnitev izkoriščene termalne vode v podzemlje in s tem zmanjšala vpliv našega delovanja na okolje. Investicija bo predvidoma zaključena v letu 2025.

Neprestano se prenavljajo in sanirajo tudi druge namestitve in infrastrukturni objekti kot so bazeni, savne ter vodna igrala in igrišča. V letu 2024 smo postavili 4 nove, atraktivne vodne tobogane, ki so nadomestili starejše, že dotrajane. V Termah Ptuj smo postavili 2 nova tobogana Rumeni Twist in Mavrična Sfera, ki je s kombinacijo klasičnega drsalnega tobogana in sfere – prostora, kjer se kopalec vrtni in se vrne nazaj v drsalni del, edini tovrstni tobogan v Sloveniji in bližnji okolici. V T3000 smo kopalce razveselili z večdrčnim toboganom Samorogov spust in toboganom Vesoljska luknja, najmlajše pa s prenovljeno kopalno ploščadjo spodbudili k raziskovanju vodnih vragolij.

Jeseni je izbruhnil požar v savnah Wellnessa Živa v hotelu Rikli Balance na Bledu. Zahvaljujoč hitremu posredovanju našega osebja in gasilcev se požar iz wellnessa ni razširil. Savne bodo v celoti obnovljene do aprila 2025.

Na področju informacijske tehnologije smo optimizirali in digitalizirali nekatere procese na področju financ, računovodstva in prodaje. Izvajati smo pričeli projekt avtomatske komunikacije z gosti z uporabo AI tehnologije, projekt avtomatskega zajema podatkov z uporabo AI tehnologije ter projekt uvedbe mest za samodejno prijavo in odjavo gostov. Projekti bodo zaključeni v prvi polovici leta 2025.

Prenovljene vile Galeja na destinaciji Bernardin

Novi tobogani v Termah Ptuj

Novi tobogani in kopalna ploščad v Termah 3000

SISTEM OBVLADOVANJA TVEGANJ

Upravljanje tveganj, ki je integrirano v sistem upravljanja družbe razpoznavamo kot enega izmed ključnih elementov pri uresničevanju strateških ciljev. Sistem obvladovanja tveganj je zasnovan na modelu treh obrambnih linij.

Višje poslovodstvo kot prva obrambna linija je odgovorno za upravljanje tveganj prek učinkovitega sistema notranjih kontrol. Kot lastniki in vodje procesov zagotavljajo izvajanje korektivnih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti ter nadzorujejo delovanje sistema.

Druga obrambna linija vključuje različne kontrolne funkcije, kot so računovodske kontrole, kontroling, skladnost poslovanja in notranje presoje. Te funkcije so del upravljavskega sistema, vendar ohranjajo zadostno neodvisnost, da lahko objektivno ocenijo ustreznost zasnove in delovanja prve obrambne linije pri obvladovanju tveganj.

Tretjo obrambno linijo predstavlja notranja revizija, ki s svojo visoko stopnjo neodvisnosti in objektivnosti nudi vodstvu ter nadzornemu svetu celovito zagotovilo o učinkovitosti upravljanja, obvladovanja tveganj in notranjih kontrol. Ocenjuje tudi uspešnost prve in druge obrambne linije pri doseganju ciljev obvladovanja tveganj ter izvaja neodvisne preglede delovanja sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj. Na podlagi teh pregledov podaja priporočila za izboljšave.

SLIKA 2: SISTEM OBVLADOVANJA TVEGANJ, ZASNOVAN NA MODELU TREH OBRAMBNIH LINIJ

Uprava ter nadzorni svet in revizijska komisija imata ločeno od zgornjih nivojev v sistemu upravljanja tveganj ključno vlogo, saj sta odgovorna za delovanje sistema, njuno delovanje pa podpirajo vse tri obrambne linije obvladovanja tveganj. Z odgovornostjo za strukturo upravljanja in ureditev procesov določata način za optimalno upravljanje prevzetih tveganj.

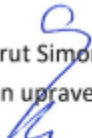
Tveganja so podrobneje opisana v razkritjih računovodskih izkazov, v poglavju Upravljanje tveganj.

INFORMACIJE O TRAJNOSTNEM POSLOVANJU

Družba Sava Turizem d.d. je subjekt javnega interesa in je skladno z določili ZGD-1 dolžna poročati o skladnosti. Vključena je v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe SAVA, d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, s sedežem v Ljubljani, ki je pripravljeno v skladu z 29. in 29.a členom ter objavljeno v skladu s 30. členom Direktive 2013/34/EU. Navedeno konsolidirano poslovno poročilo vključuje tudi konsolidirano poročilo o trajnostnosti poslovne skupine Sava. Družba Sava Turizem d.d. pa je na podlagi 8. odstavka 70.c člena ZGD-1 izvzeta iz obveznosti sestave poročila o trajnostnosti.

V nadaljevanju so navedene pomembnejše aktivnosti družbe Sava Turizem na trajnostnem področju, taksonomija in izračun ogljičnega odtisa družbe, ki za družbo Sava Turizem niso revidirane. Konsolidirano poslovno poročilo družbe SAVA, d.d. in mnenje revizorja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja je dostopno na spletni strani <https://www.sava.si/sl/javne-objave/financna-porocila>.

Ljubljana, 10. marec 2025

Borut Simonič
član uprave

Renata Balazic
članica uprave

Andrej Prebil
predsednik uprave

AKTIVNOSTI NA TRAJNOSTNEM PODROČJU (NEREVIDIRANO)

Poslovanje družbe Sava Turizem temelji na dveh ključnih vodilih: skrbi za dobro počutje in zdravje gostov ter ustvarjanju nepozabnih doživetij, zaradi katerih se gostje z veseljem vračajo. Hkrati je izjemnega pomena, da edinstvene in avtentične izkušnje oblikujemo v harmoniji z okoljem ter prispevamo k trajnostnemu razvoju družbe in gospodarstva.

V družbi si prizadevamo za trajnostni razvoj hotelske industrije, da bi ohranili svojo pomembno vlogo za goste, zaposlene, vlagatelje in širšo skupnost. Zavedamo se, da gostje vse pogostejše sprejemajo trajnostne odločitve in pri izbiri hotelov upoštevajo tudi okoljske dejavnike. Zato si želimo, da naša ponudba izstopa na področjih, kot so energetska učinkovitost in okolju prijazna gastronomija.

Trajnost za nas pomeni tudi odgovorno ravnanje z viri, kot so hrana in pijača, energija, voda in kemikalije. Z racionalno porabo in optimizacijo virov izboljšujemo okoljsko učinkovitost ter hkrati znižujemo stroške poslovanja. Želimo ustvarjati zelene in trajnostne destinacije, ki bodo gostom privlačne tudi v prihodnosti, ter ohranjati avtentične izkušnje za prihodnje generacije.

Naše aktivnosti na trajnostnem področju pokrivajo različne vidike ESG: okoljskega, družbenega in upravljalškega.

1. Okoljski vidik

Prizadevamo si za učinkovito rabo energije, vključevanje obnovljivih virov ter zmanjšanje porabe vode, pri čemer ozaveščamo goste o njenem preudarnejšem koriščenju. Poleg tega aktivno varujemo naravno in kulturno dediščino svojih destinacij in izvajamo številne aktivnosti, ki prispevajo k zmanjševanju ogljičnega odtisa.

2. Družbeni vidik

Spodbujamo razvoj lokalne skupnosti z zaposlovanjem lokalnega prebivalstva, sodelovanjem z domačimi dobavitelji in ustvarjanjem dodane vrednosti za vse deležnike. Poseben poudarek namenjamo dobremu počutju in zdravju gostov ter zaposlenih, hkrati pa zagotavljamo pristna doživetja v sodelovanju z lokalnim okoljem.

3. Upravljavski vidik

Zavzemamo se za pregledno in etično poslovanje ter spoštovanje človekovih pravic. Naša razvojno usmerjena strategija temelji na avtentičnih produktih, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju lokalnih skupnosti. Pri tem upoštevamo mednarodne in nacionalne standarde ter se prilagajamo zahtevam, ki omogočajo dolgoročno trajnostno rast.

OKOLJE

Turizem ima širok spekter vplivov na naravno okolje, pri čemer lahko negativni učinki močno obremenijo ekosisteme in prispevajo k degradaciji naravnih virov. Med ključne izzive, povezane z okoljskim vidikom turizma, sodijo:

- povečana poraba virov: Turistične dejavnosti pogosto povzročajo povečano porabo vode, energije in drugih naravnih virov. To lahko vodi v prekomerno izkoriščanje lokalnih ekosistemov, pomanjkanje vode za lokalne prebivalce ter onesnaževanje vode, zraka in tal.
- odpadki in onesnaževanje: Večje število turistov pomeni tudi večjo količino odpadkov, ki pogosto vključujejo plastiko, odpadne vode in emisije iz prometa. Nepravilno ravnanje z odpadki lahko povzroči onesnaževanje ekosistemov, zmanjšanje biotske raznovrstnosti in degradacijo pokrajine.
- vpliv na naravne habitate: Razvoj turistične infrastrukture, kot so hoteli, ceste, letališča in druge storitve, pogosto vodi v uničenje naravnih habitatov. To lahko povzroči izgubo gozdov, mokrišč in drugih ekosistemov ter ogrozi lokalne rastlinske in živalske vrste. Prisotnost turistov lahko moti divje živali, spremeni njihovo vedenje in zmanjša njihovo populacijo.
- prispevek k podnebnim spremembam: Turizem, zlasti letalski in cestni promet, pomembno prispeva k emisijam toplogrednih plinov. Ti vplivajo na globalno segrevanje, dvig morske gladine, spremenjene vremenske vzorce in druge posledice podnebnih sprememb, ki lahko dolgoročno ogrozijo številne turistične destinacije.

Če ti vplivi niso ustrezno upravljani, lahko vodijo v trajno škodo za okolje, zmanjšanje biotske raznovrstnosti in izgubo naravnih virov, ki so ključni za dolgoročno blaginjo ljudi in narave. Zato je nujno, da turizem razvijamo odgovorno in trajnostno, s poudarkom na varovanju naravnega okolja za prihodnje generacije.

Zavezanost trajnostnemu delovanju

V družbi si prizadevamo, da bi naše poslovanje čim manj obremenjevalo naravno okolje. Pri tem spoštujemo okoljsko zakonodajo in splošne okoljevarstvene politike ter vlagamo v ukrepe, ki zmanjšujejo naš ogljični odtis:

- pri investicijah v sanacijo in urejanje objektov v čim večji meri uporabljamo okolju prijazne materiale in energetske učinkovite naprave, ki zmanjšujejo obremenitev okolja. Aktivno si prizadevamo za varčevanje z energijo in vodo, pri čemer ne optimiziramo le lastne porabe, temveč ozaveščamo in spodbujamo tudi goste k odgovornemu ravnanju.
- Uvajamo rešitve za zmanjšanje odpadkov, spodbujamo recikliranje in iščemo načine za čim bolj trajnostno upravljanje virov.

S tem celostnim pristopom želimo prispevati k ohranjanju naravnega ravnovesja, zmanjšanju negativnih vplivov turizma in oblikovanju trajnostnih destinacij, ki bodo privlačne tudi za prihodnje generacije.

Upravljanje z energenti

Nenehno izboljšujemo energetske učinkovitost objektov z rednim spremljanjem porabe energentov, hitrim prilagajanjem potrebam in vremenskim razmeram ter vzdrževanjem in posodabljanjem energetske in vodne infrastrukture. Poleg tega vlagamo v energetske prenove, ki prispevajo k zmanjšanju porabe energije in okoljskega odtisa.

V letu 2024 smo izvedli več pomembnih projektov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Med najpomembnejšimi sta bili celovita prenova vil Orada in Nimfa v sklopu Hotela Vile Park ter celovita energetska prenova Grand hotela Bernardin, kjer smo ogrevanje na kurilno olje nadomestili s toplotnima črpalkama. Na destinaciji Bernardin smo na različnih objektih namestili sončne elektrarne, ki bodo začele delovati spomladi 2025. Za zmanjšanje porabe energije smo poleg vgradnje varčnih svetil uvedli tudi avtomatski sistem gretja in hlajenja, ki izklaplja električne porabnike, ko gosta ni v sobi. V hotelu Rikli Balance na Bledu smo tako nadgradili centralno nadzorni sistem (CNS) za učinkovitejše upravljanje ogrevanja in hlajenja sob. V letu 2024 je prvo polno leto delovala sončna elektrarna na destinaciji Zdravilišče Radenci. Proizvedla je 0,5 GWh električne energije, kar predstavlja 12 % porabe električne energije na tej destinaciji.

V okviru spodbujanja trajnostne mobilnosti smo na različnih lokacijah namestili 24 električnih polnilnic za avtomobile, s čimer gostom omogočamo, da koristijo okolju prijaznejše načine prevoza.

Primarna vira energije za ogrevanje in hlajenje objektov ter njihovo razsvetljavo, pa tudi v gostinski, kopališki, zdravstveni in wellness dejavnosti sta električna energija in daljinsko ogrevanje. V letu 2024 sta predstavljala približno 80% porabe vseh energentov.

TABELA 3: PORABA ENERGENTOV

Energent	Enota	2021	2022	2023	2024
Elektrika	MWh	24.755	32.774	32.335	32.609
Zemeljski plin	MWh	1.132	1.386	2.117	2.224
Daljinsko ogrevanje	MWh	14.561	16.610	16.732	17.470
Utekočinjen naftni plin	MWh	3.511	6.533	6.125	6.823
Kurilno olje	MWh	2.375	1.676	2.278	923
Zgorevanje goriv v vozilih za prevoz	MWh	722	879	820	856
Drva	MWh	132	134	128	103
Skupna poraba energije	MWh	47.188	59.992	60.535	61.008
Skupna intenzivnost porabe energije	MWh/nočitev	47,3	42,7	42,2	41,0

Poraba energentov v letu 2024 je bila v primerjavi z letom 2023 višja za 0,7 %, kar je posledica 4-odstotne rasti števila nočitev. Intenzivnost porabe je bila posledično nižja, saj se je poraba energentov na nočitev znižala za 3 %. Skupno so bili objekti v letu 2024 odprti 13 dni dlje kot v letu 2023, kar predstavlja 5,3 % vseh odprtih dni v letu.

Z izkoriščanjem geotermalne energije načrpane termalne vode, ki se uporablja za ogrevanje objektov ter bazenske vode razbremenjujemo energetske sistem dobave znatnih količin fosilnih energentov. V letu 2024 smo nadaljevali z izvedbo enega večjih ekološko energetskih projektov z izgradnjo reinjekcijske vrtine, ki bo

omogočala vračanje energetske izrabljene termalne vode nazaj v vodonosnik ter tako omogočala trajnostno izrabo termalne vode brez vplivov na zniževanje nivoja podzemnih voda ter brez vpliva na okolje. Celotna investicija bo predvidoma zaključena v letu 2025.

Upravljanje z vodnimi viri

V namestitvenih objektih in na kopališčih ima učinkovito upravljanje porabe vode ključno vlogo pri trajnostnem delovanju. Zato redno spremljamo in nadzorujemo porabo ter si prizadevamo za njeno zmanjšanje s spodbujanjem zaposlenih in gostov k odgovorni rabi vode. Pomemben dejavnik pri tem je tudi redno vzdrževanje vodovodne infrastrukture, saj s tem zagotavljamo optimalno delovanje sistemov in preprečujemo izgube zaradi morebitnih puščanj ali okvar.

Eden ključnih vidikov nadzora je redno spremljanje pretokov pitne vode in vzdrževanje razvodov. S sistematičnim nadzorom lahko hitro zaznamo nenadna povečanja porabe in pravočasno ukrepamo, da preprečimo nepotrebno izgubo vode. Enako skrbno upravljamo tudi porabo morske vode na črpališčih, ki oskrbujejo kopališča, pri čemer zagotavljamo skladnost z regulativnimi zahtevami in ohranjamo ustrezno kakovost kopalnih voda.

V skladu z veljavno zakonodajo, vključno z Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda, redno izvajamo monitoring kakovosti vode. Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano opravlja periodične preglede, ki zagotavljajo varnost in ustreznost vode za kopanje. Poleg tega enkrat letno izvajamo pregled odpadnih kopalnih voda, kar omogoča celovito oceno stanja in hitro odzivanje na morebitne izzive v zvezi s kakovostjo vode na naših kopališčih.

TABELA 4: PORABA VODE

Voda	enota	2021	2022	2023	2024
Pitna voda	m3	446.918	563.769	606.324	539.232
Geotermalna voda	m3	1.142.310	1.405.566	1.381.797	1.474.572
Tehnološka voda	m3	190.033	236.388	470.989	685.343
Morska voda	m3	21.827	26.972	29.849	32.222
Skupna poraba vode	m3	1.801.088	2.232.695	2.488.959	2.731.369
Skupna intenzivnost porabe vode	m3/nočitev	1,8	1,6	1,7	1,8

Tehnološka voda je voda, ki jo uporabljamo kot dodatek za obratovanje naših namestitvenih obratov in bazenov in izvira iz vrtin, studencev ali morja. Na Bernardinu in na Bledu se tehnološka voda uporablja za delovanje toplotnih črpalk – za ohlajevanje objektov (na obali je vir morska voda in na Bledu voda iz vrtine), na termalnih destinacijah pa se uporablja za dopolnjevanje bazenov oz. mešanje vode k geotermalni vodi in pranje filtrov. Poraba tehnološke vode se je v zadnjem letu povečala za 214 tisoč m3, ker smo v Bernardinu namestili novi toplotni črpalke, višja poraba pa je bila tudi na Bledu zaradi večje potrebe po ohlajevanju prostorov.

Ravnanje z odpadki

V skladu z okoljskimi predpisi imamo v naših namestitvenih objektih vzpostavljen sistem ločenega zbiranja odpadkov, ki vključuje tudi odvoz organskih odpadkov, maščob in olj iz kuhinj. Da bi preprečili uhajanje olj v odpadne vode, so v kuhinjah nameščeni lovilce olj. Dodatno smo v letu 2024 v vseh večjih kuhinjah uvedli dehidracijske naprave za izsuševanje bioloških odpadkov, kar pripomore k zmanjšanju njihovega obsega.

Mešane komunalne odpadke pred predajo izvajalcem javnih gospodarskih služb stisnemo s hidravličnimi stiskalnicami, preostale odpadke pa predamo uradno registriranim podjetjem za ravnanje z odpadki. Redno spremljamo količine odpadkov, vodimo mesečne evidence in pripravljamo letna poročila.

Pri zagotavljanju higienskih standardov si prizadevamo omejiti uporabo čistil in uporabljati okolju prijaznejša čistila. V bazenih optimiziramo količino uporabljenih kemikalij, kot je klor, s pomočjo avtomatiziranega sistema za doziranje, kar zmanjšuje vpliv na okolje ter prispeva k čistejšemu in trajnostnemu bivalnemu okolju v naših namestitvenih objektih.

TABELA 5: KOLIČINA ODPADKOV

Odpadki	enota	2023	2024
Reciklažni odpadki	kg	710.999	924.873
Organski odpadki	kg	618.088	584.028
Deponija	kg	917.050	1.234.405
Odpadne vodne raztopine	kg	455.560	240.360
Skupni odpadki	kg	2.701.696	2.983.666
Intenzivnost ustvarjanja odpadkov	kg/nočitev	1,89	2,00

Med reciklažne odpadke uvrščamo odpadke za nadaljnjo obdelavo kot so papir, plastika, steklo, mešana embalaža, zeleni bioodpadki, les, kovine, motorna olja in žarnice.

Organski odpadki so odpadki iz kuhinj in restavracij.

Odpadki, ki se odpeljejo na deponijo vključujejo mešane komunalne odpadke in druge odpadke, ki se uničijo (infektivni odpadki, filtrirna sredstva in podobno), ali pa se jih predela z drugimi postopki predelave (tonerji, jedilna olja, maščobolovilci, dezinfekcijska sredstva, mulji, kosovni odpadki, elektro oprema, gradbeni odpadki). Zaradi prenove vil Orada in Nimfa in posledično večjega obsega gradbenih odpadkov je bila rast te kategorije pričakovana.

Odpadne vodne raztopine so odpadki enkratne narave, ki so nastali kot odpadni produkt ob vrtanju reinjekcijske vrtine Mt-9 v Termah 3000.

DRUŽBA

ZAPOSLENI

Sezonska narava turizma in pomanjkanje delovne sile na nacionalni ter globalni ravni sta dva ključna izziva turistične industrije, ki lahko negativno vplivata na družbo. Kot odgovoren delodajalec in vodilno podjetje v panogi smo se teh tveganj lotili sistematično, z namenom zagotavljanja najboljših delovnih pogojev, trajnostnega razvoja destinacij in blaginje lokalnih skupnosti.

Eden od pomembnih izzivov za prihodnjo rast turizma ter ohranjanje lokalnega načina življenja je tudi pomanjkanje cenovno dostopnih in kakovostnih nastanitev za lokalne prebivalce v turističnih destinacijah. Zato neprestano vlagamo v zaposlene in destinacije, s čimer zmanjšujemo negativne vplive na turistični sektor in širše gospodarstvo. Naša prizadevanja temeljijo na celotni vrednostni verigi, kar nam omogoča pozitivno vplivanje na

družbo in lokalna okolja. Naše osrednje poslanstvo je ustvarjanje delovnih mest, ki zagotavljajo ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem ter prispevajo k družbenemu razvoju naših destinacij. Verjamemo, da so zadovoljni zaposleni ključ do našega uspeha.

Zaposlovanje in ohranjanje lokalnih ter domačih zaposlenih, skupaj z zagotavljanjem priložnosti za njihov osebni in poklicni razvoj, sta bistvenega pomena za njihovo opolnomočenje in uspeh v turističnem sektorju. Povišali smo plače, vlagamo v izobraževanje, izboljšujemo delovne pogoje ter spodbujamo raznolikost, zdravje in varnost zaposlenih. Poleg tega zaposlenim v naših nastanitvah zagotavljamo dodatne ugodnosti, s čimer krepimo njihovo zadovoljstvo in pripadnost.

Družba Sava Turizem je največji delodajalec na področju turizma v Sloveniji. Upravljanje človeških virov je temelj uspešnega poslovanja družbe, saj je mogoče razvoj in dobre rezultate doseči le z zadovoljnimi, motiviranimi in zavzetimi zaposlenimi. Družba si prizadeva zagotoviti delovno okolje, v katerem lahko zaposleni v največji meri izkoristijo svoje potenciale in prispevajo k uspešnemu poslovanju. Prav tako vodstvo družbe redno sodeluje z različnimi reprezentativnimi organi delavcev, saj je socialni dialog ključnega pomena za zadovoljstvo zaposlenih in uresničevanje njihovih potreb.

Število in struktura zaposlenih

Konec leta 2024 je bilo v družbi 1.150 zaposlenih, kar je 1 % več kot ob koncu predhodnega leta.

TABELA 6: STRUKTURA ZAPOSLENIH PO SPOLU

ZAPOSLENI Spol	31.12.2021		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2024	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Ženske	680	59%	685	59%	649	57%	654	57%
Moški	469	41%	478	41%	490	43%	496	43%
Skupaj	1.149	100 %	1.163	100 %	1.139	100 %	1.150	100 %

Največ zaposlenih je v starostnih skupinah 41-50 let in 51-60 let, ki skupaj predstavljata polovico vseh zaposlenih. Povprečna starost zaposlenih v družbi znaša 43,3 let.

TABELA 7: STRUKTURA ZAPOSLENIH PO STAROSTI

ZAPOSLENI Starost	31.12.2021		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2024	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
do 20 let	10	1%	3	0%	11	1%	9	1%
21-30	193	17%	210	18%	221	19%	244	21%
31-40	240	21%	238	20%	246	22%	247	21%
41-50	321	28%	317	27%	292	26%	303	26%
51-60	336	29%	330	28%	302	27%	280	24%
nad 60	49	4%	65	6%	67	6%	67	6%
Skupaj	1.149	100%	1.163	100%	1.139	100%	1.150	100%

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe se po letih bistveno ne spreminja. Največ zaposlenih ima srednjo poklicno ali splošno izobrazbo, skupaj predstavljajo 62 % vseh zaposlenih. Izobrazbo, nižjo od 4. stopnje ima 9 % zaposlenih, preostalih 29 % pa ima 6. ali višjo stopnjo izobrazbe.

TABELA 8: STRUKTURA ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBI

ZAPOSLENI Stopnja izobrazbe	31.12.2021		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2024	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
1. st. - Nedokončana osnovna šola	6	1%	5	0%	3	0%	2	0%
2. st. - Osnovnošolska izobrazba	127	11 %	122	10%	91	8%	86	7%
3. st. - Nižja poklicna izobrazba	15	1 %	15	1%	16	1%	19	2%
4. st. - Srednja poklicna izobrazba	332	29 %	324	28%	324	28%	311	27%
5. st. - Srednja strokovna in splošna izobrazba (gimnazijska, srednja tehniška oz. druga strok. izobrazba)	363	32 %	385	33%	392	34%	407	35%
6/1 st. - Višješolska izobrazba, višja strokovna izobrazba	90	8 %	93	8%	93	8%	86	7%
6/2 st. - Specializacija po višješolski izobrazbi (prejšnje), Visoka strokovna izobrazba (prejšnje), visokošolska strokovna izobrazba (1. bolonjska stopnja) in univerzitetna izobrazba (1. bolonjska stopnja)	147	13 %	149	13%	150	13%	164	14%
7. st. - Specializacija po visokošolski strokovni izobrazbi, univerzitetna izobrazba (prejšnja), magistrska izobrazba - za imenom (2. bolonjska stopnja)	63	5 %	66	6%	63	6%	66	6%
8/1 st. - Specializacija po univerzitetni izobrazbi (prejšnja), magisterij znanosti - pred imenom (prejšnji)	4	0 %	2	0%	5	0%	7	1%
8/2 st. - Doktorat znanosti - pred imenom; doktorat znanosti - pred imenom (3. bolonjska stopnja)	2	0 %	2	0%	2	0%	2	0%
Skupaj	1.149	100 %	1.163	100%	1.139	100%	1.150	100%

Fluktuacija zaposlenih in bolniška odsotnost

Fluktuacija zaposlenih v družbi ostaja visoka, kar je posledica splošnega trenda naraščajočega pomanjkanja delovne sile v vseh panogah. V preteklem obdobju je zaradi upokožitev in sporazumnih odpovedi podjetje zapustilo 224 zaposlenih, medtem ko smo na novo zaposlili 235 oseb. V primerjavi s prejšnjim letom je fluktuacija nekoliko nižja, saj se je v letu 2023 del zaposlenih na Obali zaradi outsourcinga storitev čiščenja prezaaposlil k drugemu delodajalcu.

Da bi omejili odhode zaposlenih, smo zvišali plače nad minimalno plačo za ključna delovna mesta, kot so receptorji, kuharji, natakari in vzdrževalci. Hkrati smo povečali tudi plače ostalim zaposlenim, da bi ohranili pravična plačna razmerja. Poleg tega smo dodatna sredstva namenili nagrajevanju najbolj zavzetih delavcev, s čimer spodbujamo njihovo motivacijo in zadovoljstvo.

TABELA 9: FLUKTUACIJA ZAPOSLENIH

Kazalniki	2021	2022	2023	2024
Prihodi	213	251	231	235
Odhodi	191	236	255	224

Povprečno število zaposlenih	1.128	1.157	1.150	1.145
Stopnja fluktuacije (%)	17%	20%	22%	20%

Delež bolniške odsotnosti je v letu 2024 znašal 6,72 %. V primerjavi s predhodnim letom se je zaradi znižanja deleža bolniškega staleža nad 30 dni nekoliko znižal, medtem ko se je delež kratkotrajnih bolniških odsotnosti povečal. Zmanjšanje bolniške odsotnosti smo dosegli s številnimi ukrepi kot so vzpodbujanje dela od doma, pogovori z zaposlenimi po prihodu iz bolniškega staleža, prilagajanje urnikov zaposlenim (kolikor je to mogoče) ter informiranje preko informativnih biltenov Srečko kuhar o pomenu gibanja in zdravi prehrani.

TABELA 10: DELEŽ BOLNIŠKE ODSOTNOSTI

Delež bolniške odsotnosti	2021	2022	2023	2024
do 30 dni	2,08%	2,70%	2,83%	2,93%
nad 30 dni	3,95%	5,62%	4,15%	3,79%
Skupaj	6,03%	8,32%	6,98%	6,72%

Usposabljanje in izobraževanje

Sava Turizem se zaveda, da predstavlja usposobljen in motiviran kader strateško bogastvo podjetja in pogoj za uresničevanje razvojnih načrtov družbe. Ne zanaša se na obstoječe znanje, ampak spodbuja vseživljenjsko izobraževanje, zato delavce sistematično vključuje v usposabljanja, s katerimi bo nadalje zagotavljala trajnost obstoja in rasti družbe v prihodnosti. Prav zaposleni so namreč tisti, ki gradijo poslovno zgodbo in pripomorejo k pozitivnim izkušnjam in dobremu počutju gostov ter jih spodbujajo, da se vračajo. Stroški usposabljanja in izobraževanja so v letu 2024 skupno znašali 203 tisoč EUR, kar je v povprečju 177 EUR na zaposlenega, medtem ko so v letu 2023 znašali skupno 191 tisoč EUR oziroma v povprečju 166 EUR na zaposlenega.

V letu 2024 smo nadaljevali sodelovanje z zavodom SEIC. Naše sodelovanje smo izpeljali skladno s pripravljenim koledarjem usposabljanj, ki je bil vsebinsko in terminsko znan vsem destinacijam. Izobraževanje je potekalo na vseh destinacijah družbe ter na centrali družbe ali na pobudo udeležencev v on-line obliki. Izvedbe so se začele januarja 2024 in so trajale vse do konca leta 2024. Skupno smo dosegli 1.721 vključitev, kar je za 825 vključitev več kot v 2023. Od tega je bilo izvedenih 838 vključitev na strokovnih vsebinah in 868 vključitev v razne jezikovne tečaje. Glavnina usposabljanj je bila izvedena na področju gostinstva ter hotelirstva na teme: komunicirati, gostoljubje, odnos do gosta, pospeševanje prodaje za natakarje, reševanje neutemeljenih pritožb, psihološki triki za delo z gosti ter hotelska pravila. V okviru SEIC-a so bili izvedeni tudi on-line tečaji kandidatov za zaposlitev iz tujine, webinar za oddelek rezervacij. Pred poletno sezono je bilo izpeljano usposabljanje portirjev na lokaciji Bernardin, decembra pa usposabljanje vseh velneških vodij na lokaciji Moravskih Toplic ter strokovni trening za receptorje. Izpeljanih je bilo več tečajev slovenskega jezika za tujce. Konec leta smo vključili kar 51 zaposlenih v 50 urne jezikovne tečaje (nemščina začetni, italijanščina začetni) v okviru sodelovanja z več ljudskimi univerzami v projektu Temeljne kompetence 2023-2029.

Skozi celotno leto so se izvedla tudi usposabljanja in izobraževanja zunaj družbe. Izvršni direktorji destinacij so se udeležili Strokovne ekskurzije Dunaj, kjer so si izmenjali izkušnje ter pridobili informacijo o poslovanju hotelov z dolgo tradicijo v Avstriji. Na destinacijah družbe se je vodstveni kader udeležil izobraževanja Lojalnost zaposlenih, njen pomen in kako jo zagotoviti, ki je potekal pod okriljem HR Institute. Enako izobraževanje se je izvedlo tudi za vodje v prodajnem oddelku. V letu 2025 bomo izvedli še nadaljevalni del usposabljanja na temo lojalnosti. Na destinaciji Sava hoteli Bled in obalnih destinacijah so se posamezni zaposleni udeležili Pedagoško – andragoškega

usposabljanja za mentorstvo. Gospodinje so se v aprilu udeležile izobraževanja, ki ga vsako leto organizira TGZS, tj. Seminar sekcije hotelskih gospodinj v oktobru pa seminarja »Housekeeping Days 2024«. Decembra 2024 se je izvedla 14. strateška konferenca družbe na kateri so se udeleženci usposobili na področju hotelirstva in gostinstva. O umetni inteligenci so se usposobili tudi posamezni zaposleni s področja skupnih služb. V letu 2024 so se obveznih strokovnih izpopolnjevanj udeležili zaposleni v procesu zdravstva, v procesu vzdrževanja in v procesu varnosti pri delu. Družba je bila prisotna tudi na tradicionalnem letnem dogodku s področja gostinstva in turizma – Gostinsko turistični zbor Slovenije, ki se ga je udeležil gostinski ter hotelirski kader in na konferenci Združenja hotelirjev Slovenije.

Sodelavcem ponujamo možnost osebnega in profesionalnega razvoja. Poleg predlaganih izobraževanj, ki jih ponujamo zaposlenim, sodelavce spodbujamo, da si sami najdejo področje, kjer bi želeli dopolniti svoje znanje. Poleg klasičnega izobraževanja, družba za posamezne oddelke organizira team buildinge, ki so podprti s strokovnimi delavnicami, največji meri pa temeljijo na povezovanju ekipe.

Kljub zahtevnim razmeram ter visoki zasedenosti je družbi uspelo realizirati večje število zelo pomembnih usposabljanj, kar se odraža v strošku, ki ga je družba porabila za izobraževanje zaposlenih. Podjetje je uspešnejše, če se njegovi zaposleni hitro učijo in to znanje uspešno uporabijo.

Varnost in zdravje pri delu

V letu 2024 so bila na področju varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti in okolja izvedene naslednje aktivnosti:

- izvedena so bila vsa planirana usposabljanja (obnovitvena VZD in VPP),
- sodelovanje v okviru inšpekcijskih pregledov energetike, požarne varnosti, izpolnjevanja predpisanih ukrepov iz področja preprečevanja širjenja okužb,
- pregled vseh lestev na destinaciji in načina skladiščenja plinskih jeklenk,
- izvajanja nadzora v procesih glede požarne varnosti, s povečanim nadzorom na evakuacijskih poteh in v skladiščih,
- pregled vseh otroških igrišč,
- V okviru rednih usposabljanj izvajamo razgovore z zaposlenimi in vodji, kjer podajo svoje pobude in opažanja na področju varnega in zdravega dela.
- Izdanih je bilo 6 biltenov Srečko svetuje: Vitamin D, Pohodi s planinskimi društvi, Koliko vode je potrebno dejansko popiti, Trebušna gripa in brezplačno cepljene proti sezonski gripi, Svetovni dan duševnega zdravja, Trebušna gripa in higiena.

Z izvajanjem rednih kontrol v procesih ter hitrim ukrepanjem in odpravo tveganj v primeru zaznanih odstopanj, družba še naprej uspešno zmanjšuje tudi število nezgod pri gostih v vseh objektih.

SISTEM KAKOVOSTI IN RAZVOJ POSLOVNIH PROCESOV

Za sistem vodenja kakovosti so notranje presoje in kontrolni pregledi uspešen način ugotavljanja stopenj skladnosti z zahtevami točk standarda ISO 9001:2015, internimi pravili/standardi, zakonodajnimi zahtevami ter izpolnjevanjem specifičnih zahtev v zvezi z odjemalci. Odkrivanje priložnosti za izboljšanje sistema vodenja kakovosti, zmanjšanje tveganj in odpravo nedoslednosti in neskladnosti v sistemu vodenja kakovosti obravnavamo z analizo temeljnih vzrokov za nastanek nedoslednosti in neskladnosti ter pripravo in izvajanjem načrtov korektivnih in preventivnih ukrepov za preprečevanje pojava nedoslednosti in neskladnosti v bodoče.

V letu 2024 so potekale notranje presoje in dodatni notranji kontrolni pregledi (po kriterijih kakovosti storitev in varnosti živil ter naročanja in prevzema živil) z namenom ugotoviti:

- ali se predpisane zahteve in postopki upoštevajo v praksi, glede na dokumentacijo in standarde;
- ali uvedeni sistem kakovosti učinkovito podpira doseganje poslovnih ciljev;
- ali je tehnično in higiensko stanje ustrezno ter sta zagotovljeni urejenost in varnost;
- ali se uvedeni ukrepi ustrezno izvajajo ter so učinkoviti;
- kje in kako je mogoče izboljšati sistem in storitve kakovosti storitev.

Ugotovljeno je, da družba razvija sistem vodenja kakovosti in zagotavlja dovolj učinkovito rabo virov, hkrati pa dopušča veliko možnosti za izboljšanje. Uprava pravočasno sprejema odločitve za spremembe in inovacije v družbi. Procesni so določeni in prilagojeni posebnostim naše družbe. Skrbniki procesov s proaktivnim vodenjem uspešno in učinkovito dosegajo zastavljene cilje. Zaposleni, ki so povezani s posameznimi procesi, so ustrezno usposobljeni za naloge in aktivnosti, ki jih izvajajo. Vodje se zavedajo pomembnosti nenehnega izboljševanja in k temu tudi uspešno usmerjajo svoje zaposlene. Po potrebi se delovni procesi nadgrajujejo in dopolnjujejo s ciljem večje učinkovitosti in uspešnosti ter kakovosti izvajanja le-teh. Dokumentacija sistema vodenja kakovosti pomeni osnovo za izobraževanje novo zaposlenih sodelavcev in je predmet stalnega preverjanja in posodabljanja.

Meseca septembra so bili izvedeni t.i. vodstveni pregledi. V okviru izvajanja vodstvenih pregledov je poslovodstvo, na osnovi poročil vseh poslovnih področjih na vseh destinacijah pregledalo uspešnost doseganja poslovnih ciljev po poslovnih področjih in po destinacijah. Uprava je podala oceno uspešnosti doseganja poslovnih rezultatov. Predlagani so bili določeni ukrepi za izboljšanje poslovne uspešnosti na posameznih področjih in destinacijah.

V začetku oktobra 2024 je potekala zunanja presoja sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2015 s strani presojevalcev Slovenskega inštituta za kakovost. Presojani so bili temeljni procesi na destinacijah Bernardin, San Simon, Terme Ptuj in Terme 3000 ter služba kakovosti. Zunanji presojevalci so ugotovili, da je naš sistem vodenja kakovosti skladen z zahtevami standarda ISO 9001:2015 in podali več pozitivnih ugotovitev in nekaj priporočil za izboljšanje delovanja sistema.

V zdravstveni dejavnosti Zdravilišča Radenci je bila meseca marca 2024 izvedena presoja po mednarodnem akreditacijskem standardu za zdravstvene organizacije AACI.

Družba zagotavlja skladnost sistema vodenja varnosti živil (sistema HACCP) z zakonodajnimi zahtevami in interno dokumentacijo, kar dokazujejo rezultati izvedenih notranjih nadzorov prehranskih obratov in rezultati zunanjih pregledov inšpektorjev Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin ter izvedenih mikrobioloških analiz živil, pitne vode in brisov za snaznost. Zaposleni v stiku z žvili so bili ustrezno usposobljeni za varnost živil in preprečevanje okužb. Sistem vodenja varnosti živil je ustrezno dokumentiran, vodijo se zapisi, ki zagotavljajo dokazila za učinkovitost sistema. Družba stalno spremlja zakonodajo in jo uvaja v procese.

VPETOST V LOKALNO OKOLJE

Družba je tesno povezana z lokalnim družbenim okoljem na vsaki destinaciji. Naša prizadevanja so usmerjena v zaposlovanje ljudi iz lokalnega okolja, prav tako pa si z razvojem lokalnih produktov in pomočjo ranljivejšim skupinam prizadevamo za spodbujanje večjega razvoja skupnosti in kraja samega.

Razvoj lokalnih produktov

Pri razvoju naših produktov in zgodb izhajamo iz lokalnega okolja, tradicije in zgodovine, saj želimo gostom ponuditi avtentične storitve in izdelke. Pri tem tesno sodelujemo z lokalnimi obrtniki, kmeti, podjetji in ponudniki kulinarike. Omogočamo jim predstavitve na destinacijah, bodisi v obliki tržnic bodisi razstav. Prav tako spodbujamo naše goste k obisku lokalnih posebnosti in znamenitosti.

Podpora ranljivejšim skupinam

Družba podpira lokalno okolje z donacijami in sponzorstvi, ki so predvsem namenjena pomoči otrokom in družinam v stiski. Že vrsto let podpiramo Zvezo prijateljev mladine Moste-Polje, ki je ena od organizacij, ki ji namenimo pomoč. Vsako leto omogočimo družinam v stiski preživljanje poletnih počitnic na naših destinacijah in organiziramo enodnevne izlete v naše kopališča. Svoje storitve nudimo tudi številnim društvom in prostovoljnim organizacijam iz lokalnih okolij, kjer delujemo. Vsako leto v decembru v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Moste-Polje omogočimo pomoč otrokom in družinam v stiski.

UPRAVLJANJE

ODGOVORNO POSLOVANJE

Družba Sava Turizem d.d., kot največji delodajalec v Sloveniji na področju turizma, se zavezuje zagotavljanju varnega, prijetnega in spodbudnega delovnega okolja za svoje zaposlene. Pri tem spoštuje ne le zakonske in etične smernice, temveč tudi aktivno spodbuja izobraževanje in napredek na teh področjih. Poleg tega se družba trudi zagotoviti popolno izkušnjo za goste, kar vključuje učinkovito upravljanje hotelov, apartmajev in kampov, razvoj ter vzdrževanje gostinskih zmogljivosti, ter izboljšanje turistične ponudbe na destinacijah. Upravljanje celotne vrednostne verige in zagotavljanje visoke kakovosti storitev sta ključna za uspešno poslovanje in visoko donosnost naložb.

Politika upravljanja družbe se osredotoča na optimizacijo vodenja v skladu z zakonodajo in smernicami panoge, ekonomsko učinkovitost poslovanja, doseg dobrih poslovnih rezultatov, konkurenčnost na trgu ter zaščito pravic in osebne integritete zaposlenih.

Za zagotavljanje spoštovanja pravic in integritete zaposlenih je družba že pred leti sprejela **Etični kodeks**, ki določa smernice primerne vedenja na delovnem mestu in v odnosu do sodelavcev ter gostov. Zaposleni so seznanjeni s kodeksom takoj ob nastopu dela.

Pravilnik o varovanju poslovne skrivnosti zagotavlja varnost poslovnih in osebnih podatkov zaposlenih, zunanjih sodelavcev ter poslovnih subjektov, s katerimi podjetje posluje.

Za **zaščito osebnih podatkov zaposlenih**, sodelavcev in gostov so na vseh ravneh poslovanja sprejeti ukrepi v skladu z zakonodajo, podprti z notranjimi pravilniki in izobraževanji o zakonodaji in upravljanju osebnih podatkov.

Pravilnik o postopkih v zvezi z informacijami javnega značaja določa, katere informacije mora družba javno objaviti v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), ter primere, v katerih lahko zavrne posredovanje zaščitene informacij, kot so osebni podatki, katerih razkritje bi kršilo zakonske predpise. Po tem pravilniku je bil imenovan Pooblaščenec za posredovanje informacij javnega značaja.

Pravilnik o prepovedi nadlegovanja in trpinčenja na delovnem mestu varuje zaposlene pred neustreznimi ravnanji in zagotavlja varno, sprejemajoče ter spodbudno delovno okolje. Družba se aktivno zavzema za raznolikost med zaposlenimi in je odprta za zaposlovanje oseb iz različnih družbenih kategorij.

Sprejete so varnostne politike in strategije za upravljanje tveganj, ki zagotavljajo nemoteno poslovanje, tudi v gospodarsko zahtevnih časih. Družba je sprejela **Pravilnik o poslovni integriteti**, ki jasno določa načela integritete, prepoved korupcije in postopke za obvladovanje nasprotij interesov, ter imenovala Pooblaščenca za skladnost poslovanja. Sprejet je bil tudi načrt integritete, ki prepoznava tveganja in predlaga ukrepe za preprečevanje kršitev.

Dokument **Notranja prijava kršitev in zaščita prijaviteljev** omogoča zaposlenim, da zaupno prijavijo morebitne kršitve prava ali notranjih predpisov. Prijavitelji so zaščiteni pred povračilnimi ukrepi, njihova identiteta in osebni podatki pa so varovani. Uprava je imenovala zaupnika in dva namestnika za sprejemanje prijav in njihovo obravnavo, pri čemer so povračilni ukrepi strogo prepovedani. Družba s tem zagotavlja transparentno in etično poslovanje ter si prizadeva za dobro počutje zaposlenih.

Kadrovska politika družbe je usmerjena v aktivno iskanje najboljših kadrov doma in v tujini. Zaposlenim omogočamo izobraževanje, strokovni razvoj in osebni napredek. Sprejeti pravilniki zagotavljajo varnost posameznikov na delovnem mestu. Z različnimi dejavnostmi in ugodnostmi za zaposlene spodbujamo timski duh in občutek pripadnosti, zaposlenim iz tujine pa omogočamo bivanje na destinacijah pod ugodnimi pogoji.

ODNOSI Z DOBAVITELJI

Vrednote, ki nas vodijo pri poslovanju z dobavitelji, temeljijo na gradnji korektnih medsebojnih odnosov, vzpostavitvi strateškega partnerstva in zaupanja, še posebej s ključnimi dobavitelji. Naš cilj je dolgoročno, uspešno sodelovanje, ki bo družbi omogočilo nadaljnjo rast in razvoj. Odgovornost zaposlenih je, da s svojim vedenjem ter metodami vodenja poslov ohranjajo ugled družbe.

Izbor novih dobaviteljev poteka po vnaprej določenih, transparentnih postopkih, v katerih sodeluje večje število ljudi z različnih področij. Poleg cenovne ugodnosti je pri izboru ključnega pomena tudi kakovost. Novi dobavitelj se lahko uvede šele po potrditvi ustrezne kakovosti ponujenih izdelkov, izpolnitvi vseh razpisnih pogojev in potrditvi s strani uprave.

Služba nabave, v sodelovanju s pooblaščenko sistema kakovosti, redno izvaja presojo dobaviteljev. Določi se letni načrt presoje dobaviteljev živil in materialov, ki prihajajo v stik z živili. Namen presoje je preveriti učinkovitost sistema zagotavljanja varnosti živil in skladnost z zakonodajo.

Vsako leto opravljamo oceno najpomembnejših dobaviteljev in izvajalcev storitev. O doseženi oceni obveščamo dobavitelje z ustreznim obrazcem.

SPREMLJANJE ZADOVOLJSTVA GOSTOV

Odgovornost do gostov izkazujemo s celovitim upravljanjem njihovega zadovoljstva, ki vključuje različne pristope za zagotavljanje udobja, zadovoljstva in navdušenja gostov, skrbi za njihovo dobro počutje ter spodbujanje trajnostnega poslovanja.

Za spremljanje zadovoljstva gostov smo v družbi vzpostavili sistem, ki omogoča hitro odzivanje na njihove povratne informacije ter služi kot osnova za izboljšanje naše ponudbe in storitev. Skrb za goste je v pristojnosti posameznega letovišča ali nastanitve. Pri spremljanju in merjenju zadovoljstva gostov se poslužujemo različnih virov, kot so spletni portali za ocenjevanje nastanitve, pisni in ustni odzivi gostov ter ankete zadovoljstva v nastanitvah. Vse te vire spremljamo v realnem času, kar omogoča takojšnje ukrepanje in odzivanje na goste, hkrati pa tudi mesečno in letno analizo, kjer primerjamo napredek posamezne nastanitve, na primer pri ocenah na spletnih portalih in številu pritožb.

DRUŽBENO ODGOVORNI IZDELKI IN STORITVE

Razvoj in ponudba naših produktov izhaja iz ciljev trajnostnega razvoja: Agenda 2030, ki jih je leta 2015 sprejelo 193 držav članic Združenih narodov. Ti nas spodbujajo, naj se lotimo pogumnih in preobrazbenih korakov, ki so nujno potrebni, da svet spravimo na trajnostno pot.

V družbi Sava Turizem ciljem trajnostnega razvoja sledimo s:

- spoštovanjem izjemnih naravnih danosti,
- skrbjo za zdrave vode z dokazanimi učinki,
- skrbjo za zdravje in dobro počutje obiskovalcev,
- ohranjanjem čistega in zdravega okolja,
- skrbjo za zadovoljne in odgovorne zaposlene,
- inovativnimi programi zelenih doživetij,
- inovativnostjo v infrastrukturi v programih zdravja ter dobrega počutja,
- znanjem in ozaveščenostjo,
- povezanostjo z lokalnim okoljem,
- spoštovanjem lokalnega okolja, tradicije in zgodovine,
- skrbjo za zelene in zdrave lokalne skupnosti na naših destinacijah,
- vračanjem k naravi.

Našo zavezo k trajnostnemu poslovanju potrjujemo s trajnostnimi certifikati, s katerimi se ponajajo številni naši hoteli:

EU Marjetica in Green Accomodation – Zeleni ponudniki namestitev Slovenije:

- Sava Hoteli Bled - Hotel Savica Garni.

Green Key – Zeleni ključ in Green Accomodation – Zeleni ponudniki namestitev Slovenije:

- Sava Hoteli Bled - Hotel Park, Rikli Balance Hotel, Kamp Bled
- St. Bernardin resort Portorož – Hotel Histrion,
- Terme 3000 – Moravske Toplice - Hotel Livada Prestige,
- Zdravilišče Radenci - Hotel Radin,
- Terme Ptuj - Grand Hotel Primus.

Green Key – Zeleni ključ in Green Accomodation in Green Cousine – Zelena kulinarika Slovenije:

- Sava Hoteli Bled - Kavarna Park.

TAKSONOMIJA

Vsebina in pravni okvir

V zadnjih letih je Evropska unija (EU) naredila velik napredek pri oblikovanju trajnostnega finančnega ekosistema, da bi kapitalske tokove preusmerila v bolj trajnostne naložbe. V ta namen je leta 2019 predstavila "evropski zeleni dogovor", ki je sklop pobud za doseganje več okoljskih ciljev. Za doseg te ciljev je predstavila akcijski načrt za trajnostno financiranje. V zvezi s tem sta Evropska komisija in Svet 22. junija 2020 sprejela Uredbo (EU) 2020/852, znano tudi kot "Uredba o taksonomiji", ki zagotavlja osnovni okvir za olajšanje pretoka kapitala v trajnostne dejavnosti. Uredba o taksonomiji je spodbudila standardizacijo in preglednost pri poročanju o trajnostnih dejavnosti, ki zagotavljajo orodja za lažje usklajeno poročanje, kar vlagateljem in drugim zainteresiranim stranem omogoča analizo in opredelitev trajnostnih naložbenih priložnosti za doseganje podnebno nevtralne Evrope do leta 2050.

Taksonomija je enoten sistem razvrščanja, ki podjetjem in vlagateljem pomaga prepoznati in določiti, katere gospodarske dejavnosti so okoljsko trajnostne ter spodbuja prehod na trajnostno gospodarstvo, da bi dosegli podnebne in okoljske cilje EU. Z doslednim in enotnim sistem razvrščanja se zagotavlja homogenizacija in preglednost pri poročanju informacij o okoljsko trajnostnih dejavnostih³. Taksonomija torej predstavlja obveznosti poročanja, hkrati pa tudi omogoča, da novi razvojni, prenovitveni in vzdrževalni projekti v podjetju pozitivno prispevajo k trajnostnemu razvoju že v zgodnjih fazah njihove zasnove in v njihovem življenjskem ciklu.

Pravni okvir za taksonomijo EU je bil vzpostavljen z zgoraj navedeno Uredbo EU 2020/852 in se v skladu s členom 2 (c) uporablja za družbe, za katere velja obveznost objave izjave o nefinančnem poslovanju ali konsolidirane izjave o nefinančnem poslovanju na podlagi člena 19a oziroma člena 29a Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta.

Uredba določa šest okoljskih ciljev in korake, ki jih mora opraviti podjetje, da znatno prispeva h kateremu koli od teh ciljev ali da ne naredi znatne škode. Okoljski cilji so:

1. blažitev podnebnih sprememb
2. prilagajanje podnebnim spremembam
3. trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov
4. prehod na krožno gospodarstvo
5. preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja
6. varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Uredbi EU 2020/852 so sledile tri glavne dopolnilne delegirane uredbe:

- Delegirana uredba 2021/2139 z dne 4. junija 2021, ki določa seznam gospodarskih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k okoljskima ciljema 1 in 2, to je blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter ne povzročajo znatne škode drugim okoljskim ciljem (angl. DNSH - Do No Significant Harm).
- Delegirana uredba 2021/2178 z dne 6. julija 2021, ki opisuje specifikacije za vsebino in predstavitev informacij o okoljsko trajnostnih dejavnostih, o katerih morajo poročati podjetja, vključno s ključnimi kazalniki, o katerih je treba poročati, in metodologijo njihovega izračuna.
- Delegirana uredba 2023/2486 z dne 27. junija 2023, ki določa seznam gospodarskih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k okoljskim ciljem 4-6: trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov, prehod na krožno gospodarstvo, preprečevanje in nadzor onesnaževanja ter varstvo in obnavljanje ekosistemov in biotske raznovrstnosti, hkrati pa ne povzročajo znatne škode drugim okoljskim ciljem.

³ Okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti so tiste, ki pomembno prispevajo k vsaj enemu od okoljskih ciljev EU, hkrati pa ne škodujejo nobenemu od drugih ciljev in spoštujejo minimalne socialne zaščitne ukrepe.

Da bi podjetja lahko objavila informacije, ki jih kapitalski trg potrebuje za vključitev trajnostnih meril v svoje odločanje, navedene delegirane uredbe zavezujejo podjetja, da izvedejo analizo stopnje skladnosti s taksonomijo po dveh merilih - sprejemljivost in usklajenosti - in o tem poročajo v svojih izjavah o nefinančnih informacijah:

- Dejavnosti, ki so **sprejemljive** za taksonomijo (angl. Taxonomy Eligible): gospodarska dejavnost se šteje za sprejemljivo, če je skladna z opisom, določenim za vsako od dejavnosti iz prilog I in II k Delegirani uredbi 2021/2139 ter iz priloge IV k Delegirani uredbi 2023/2486. V tem smislu je upravičenost "potencialne" narave, tj. upravičena dejavnost je tista, ki bi v skladu z evropsko taksonomijo lahko postala zelena.
- Dejavnosti, ki so **usklajene** s taksonomijo (angl. Taxonomy Aligned): uskladitev dejavnosti je še korak dlje, saj potrjuje ne le potencialno, temveč tudi dejansko trajnostno naravo. Meri se s skladnostjo s tehničnimi merili, opredeljenimi za vsako dejavnost, ki se ocenjuje v treh stopnjah. Najprej z znatnim prispevkom k vsaj enemu od opredeljenih okoljskih ciljev; drugič z upoštevanjem načela, da se drugim okoljskim ciljem ne povzroča znatne škode, in nazadnje z doseganjem minimalnih socialnih varoval.

Sava Turizem, kot družba v večinski lasti Republike Slovenije, je zavezana k spoštovanju Uredbe (EU) 2020/852 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb. Naše ključne dejavnosti, kot so navedene v Prilogi 4 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2023/2486, so sprejemljive za taksonomijo od junija 2023 dalje. Ta priloga določa tehnična merila za oceno trajnosti poslovanja in vključuje tudi posebna javna razkritja za tovrstne dejavnosti.

Poročanje o taksonomiji EU je izziv zaradi njene dinamične in obsežne narave. Razvijajoči se okvir zahteva dobro razumevanje spreminjajočih se meril in proaktiven pristop, da bi ostali skladni. Še vedno obstaja določena stopnja negotovosti v zvezi z uporabo in razlago nekaterih vidikov zakonodaje. Podjetja sama razvrščajo svoje dejavnosti, ki naj bi bile vključene v taksonomijo. Sava Turizem je razvrstila svoje dejavnosti na skladne in usklajene po svojem najboljšem vedenju in z upoštevanjem meril iz navedenih uredb. Še naprej bomo spremljali razvoj predpisov in pojasnil, ki jih izdaja Evropska unija, sledili najboljšim praksam v hotelski dejavnosti ter v prihodnjih letih nadgrajevali naša poročila o taksonomiji, da zagotovimo izpolnjevanje pričakovanj regulatorja in drugih zainteresiranih strani.

V skladu z določbami delegiranih uredb morajo biti v izjavi o nefinančnem poslovanju za leto uporabe predstavljeni naslednji ključni kazalniki uspešnosti (KPI):

- Delež prihodkov od proizvodov ali storitev, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo (prihodki).
- Delež naložb v osnovna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo (CapEx)
- Delež naložb v obratna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo (OpEx).

Pri uporabi in izračunu teh ključnih kazalnikov uspešnosti je bila upoštevana dejavnost družbe v skladu z obsegom, vključenim v letne računovodske izkaze.

Merila za analizo

Razvrščanje aktivnosti in podatkov v letu 2024 vključuje oceno usklajenosti za okoljska cilja 1 in 2. Podatke smo ocenili na podlagi tehničnih presejalnih meril za upravičene dejavnosti v okoljskih ciljih za blazitev podnebnih

sprememb. Pridobivanje potrdil dobaviteljev o usklajenosti s taksonomijo ostaja velik izziv, zato smo pri oceni usklajenosti s taksonomijo izhajali iz načela previdnosti in s tem do konzervativnih ocen.

V družbi smo analizirali dejavnosti, navedene v taksonomiji in med njimi sledeče opredelili kot sprejemljive za taksonomijo:

- dejavnost 2.1 »Hoteli, počitniške nastanitve, kampi in podobne nastanitve«,
- dejavnost 6.5 »Prevoz z motornimi kolesi, osebnimi avtomobili in lahкими gospodarskimi vozili«
- dejavnost »7.2 Prenova obstoječih stavb«,
- dejavnost »7.3 Namestitve, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme,
- dejavnost »7.4 Namestitve, vzdrževanje in popravilo polnilnih postaj za električna vozila v stavbah (in na parkirnih prostorih, povezanih s stavbami)«,
- dejavnost »7.5 Namestitve, vzdrževanje in popravilo instrumentov in naprav za merjenje, reguliranje in nadzor energijske učinkovitosti stavb«,
- dejavnost »7.6 Namestitve, vzdrževanje in popravilo tehnologij za energijo iz obnovljivih virov«.

Medtem ko je dejavnost 2.1. navedena med dejavnostmi, povezanimi s ciljem Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, so ostale dejavnosti povezane s ciljem Blažitev podnebnih sprememb.

Dejavnost 2.1 je povezana z dejavnostmi, ki ustvarjajo promet, medtem ko so ostale dejavnosti upravičene v Capex-u in Opex-u le kot izdatki, navedeni v kategoriji (c) oddelka Priloge I k Delegirani uredbi o razkritjih, ki se nanašajo na nakup proizvodnje iz gospodarskih dejavnosti, skladnih s taksonomijo, in posameznih ukrepov, ki omogočajo, da ciljne dejavnosti postanejo nizkoogljične ali prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, zlasti dejavnosti, navedene v točkah 7.3 do 7.6.

Analiza usklajenosti

Naše dejavnosti trenutno niso usklajene s taksonomijo, saj v preteklosti nismo zbirali vseh zahtevanih dokazil za izkazovanje skladnosti z okoljskimi cilji. Manjkajo nam dokazila, kot je energetska izkaznica pred in po večji prenovi, ki bi potrdila skladnost z nacionalnimi energetskimi standardi in dokazovala vsaj 30-odstotno zmanjšanje rabe energije kot pogoja za skladnost. Prav tako ne izvajamo ocen podnebnega tveganja na podlagi scenarijev IPCC, ki bi vključevale analizo ranljivosti ter določitev ustreznih prilagoditvenih ukrepov, velik izziv pa ostaja tudi pridobitev ustreznih dokazil in izjav dobaviteljev, ki so potrebne za izpolnjevanje DNSH meril. Zaradi pomanjkanja vseh navedenih dokazil ne izpolnjujemo zahtev EU taksonomije za trajnostne naložbe.

V prihodnjih letih si bomo z različnimi ukrepi prizadevali povečati skladnost z zahtevami EU taksonomije in izboljšati trajnostni profil našega poslovanja.

Ključni kazalniki uspešnosti

Tveganje dvojnega štetja

Kazalniki so bili izračunani na podlagi istih računovodskih usmeritev, kot se uporabljajo za računovodske izkaze družbe. Da bi se izognila dvojnemu štetju, je družba uvedla potrebne nadzorne in kontrolne ukrepe za zagotovitev doslednosti in zanesljivosti od postopka pridobivanja in preoblikovanja informacij do izračuna in končnega poročanja o informacijah. Ti ukrepi vključujejo preverjanje vmesnih seštevков, da se zagotovi vključitev vseh informacij.

Spremembe v poročanju za leto 2024 glede na poročanje v letu 2023

Na podlagi smernic, objavljenih v zvezi s praktično uporabo taksonomije EU, smo ponovno ocenili naš pristop iz leta 2023. Na področju prihodkov smo v letu 2024 za družbo opredelili kot sprejemljivo dejavnost celotno dejavnost 2.1., medtem ko smo v letu 2023 za sprejemljivo opredelili samo opravljanje dejavnosti 2.1. na posebnih zaščitene območjih.

Družba bo v prihodnje še naprej posodabljala in prilagajala poročanje, ko bo na voljo več praktičnih smernic.

Prihodki

Kazalnik je opredeljen kot razmerje med prihodki, usklajenimi s taksonomijo (števec) in skupnimi prihodki družbe (imenovalec). V skladu z oddelkom 1.1.1 Priloge I k Delegirani uredbi 2021/2178 je števec opredeljen kot del čistih prihodkov od prodaje, ki izhajajo iz proizvodov ali storitev, vključno z neopredmetenimi sredstvi, povezanih z dejavnostmi, prilagojenimi Taksonomiji, imenovalec pa sestavljajo prihodki, priznani v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS).

Za izračun imenovalca so bili upoštevani prihodki iz letnih računovodskih izkazov.

Za izračun števca se upoštevajo samo postavke iz prihodkov, usklajenih s taksonomijo. Za družbo Sava Turizem je dejavnost 2.1 Hoteli, letovišča, kampi in podobne nastanitve sprejemljiva, vendar neusklajena, ker ne izvaja dejavnosti na posebnih zaščitene območjih (tj. ne ustvarja prihodkov, ki bi bili usklajeni s tehničnimi merili na področju okoljskega cilja »Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov«).

Opredelili smo, da so prihodki družbe skoraj v celoti taksonomsko sprejemljivi. Izjema so prihodki od prodaje trgovskega blaga, najemnin za sobe, kjer je nameščeno naše osebje ter najemnine in prihodki od storitev skupnih služb družbam v Skupini Sava, ker ne ustrezajo opredelitvi dejavnosti 2.1. v Delegirani uredbi 2023/2486.

Naložbe v osnovna sredstva (CapEx)

Ta kazalnik je opredeljen kot razmerje med naložbami v osnovna sredstva, usklajenimi s taksonomijo (števec) in skupnimi naložbami v osnovna sredstva (imenovalec).

Za izračun števca tega kazalnika uspešnosti je bila uporabljena razčlenitev investicij na projekt, ki je bila evidentirana v skladu s SRS in v skladu z zahtevami iz oddelka 1.1.2 Priloge I k Delegirani uredbi 2021/2178.

Pri tem izračunu so pregledane investicijske postavke, povezane z dejavnostmi 2.1, 7.2, 7.4, 7.5 in 7.6. Za določitev usklajenosti naložb, nismo imeli potrebnih certifikatov, ocen tveganj in scenarijev. Ocenili smo, da je za taksonomijo sprejemljivih 86,8 % naložb, usklajenih pa 0 %.

Postavke investicijskih vlaganj, sprejemljivih za taksonomijo, so bile po posameznih dejavnostih družbe upoštevane samo enkrat in zato ni prišlo do dvojnega štetja naložb.

Imenovalec zajema povečanja opredmetenih in neopredmetenih sredstev v letu 2024 pred amortizacijo in vsemi ponovnimi merjenji, vključno s tistimi, ki izhajajo iz prevrednotenj in oslabitev, za leto 2024 ter brez sprememb poštene vrednosti. V skladu z računovodskimi izkazi družbe so skupne naložbe v osnovna sredstva (imenovalec) razvidne iz preglednih gibanj neopredmetenih dolgoročnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin (točke 4.1, 4.2 in 4.3) v računovodskem poročilu.

Naložbe v obratna sredstva (OpEx)

Ta kazalnik je opredeljen kot razmerje med taksonomsko prilagojenimi vlaganji v obratna sredstva (števec) in skupnimi vlaganji v obratna sredstva (imenovalec).

Naložbe v obratna sredstva ne ustrezajo celotnim obratovalnim stroškom, temveč le stroškom, povezanim z neprekinjenim in ustreznim delovanjem sredstva. V skladu z oddelkom 1.1.3 Priloge I k Delegirani uredbi 2021/2178 imenovalec zajema neposredne neusredstvene stroške, povezane z raziskavami in razvojem, ukrepi prenove stavb, vzdrževanjem in popravili, ter vse druge neposredne odhodke, povezane z dnevnim servisiranjem opredmetenih osnovnih sredstev s strani podjetja ali tretje osebe, kateri se dejavnosti oddajo v zunanje izvajanje, ki so potrebni za zagotovitev neprekinjenega in učinkovitega delovanja takšnih sredstev.

Vključeni so na primer stroški vzdrževanja in popravil naših nepremičnin, medtem ko so izdatki za energijo, vodo in davek na nepremičnine izključeni. V primeru družbe Sava Turizem smo v imenovalec vključili vse oblike vzdrževanja in popravil zgradb in opreme, ter stroški nadomestnih delov za osnovna sredstva in materiala za vzdrževanje. Niso vključeni stroški vzdrževanja vozil, splošni stroški, surovine, stroški delavcev, ki upravljajo stroje, električna energija in amortizacija.

Z analizo operativnih stroškov smo identificirali stroške, povezane z dejavnostmi, ki so taksonomsko sprejemljive. Pri preverjanju skladnosti smo ugotovili, da sprejemljivi stroški ne ustrezajo tehničnim merilom glede bistvenega prispevka k cilju blažitve podnebnih sprememb in tudi ne kriterijem "ne povzročanja znatne škode". Največji izziv ostaja zagotavljanje skladnosti s strani dobaviteljev.

Vsak operativni strošek je bil po posamezni dejavnosti upoštevan samo enkrat, da ni prišlo do podvajanja stroškov.

TABELA 11: PREGLED KLJUČNIH KAZALNIKOV TAKSONOMIJE ZA LETO 2024

Okoljski cilj	Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo/ skupni prihodki družbe		Delež naložb v osnovna sredstva/skupne naložbe v osnovna sredstva		Delež naložb v obratna sredstva/skupne naložbe v obratna sredstva	
	Sprejemljivih za taksonomijo	Usklajenih s taksonomijo	Sprejemljivih za taksonomijo	Usklajenih s taksonomijo	Sprejemljivih za taksonomijo	Usklajenih s taksonomijo
BPS	0,0%	0,0%	45,1%	0,0%	0,0%	0,0%
PPS	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
VMV	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
KG	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
PNO	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
BRE	99,5%	0,0%	41,7%	0,0%	90,7%	0,0%

Pojasnilo kratic: BPS - blažitev podnebnih sprememb, PPS - prilagajanje podnebnim spremembam, VMV - trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov, KG - prehod na krožno gospodarstvo, PNO - preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja, BRE - varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

TABELA 12: DELEŽ PRIHODKOV OD PROIZVODOV ALI STORITEV, POVEZANIH Z GOSPODARSKIMI DEJAVNOSTMI, USKLAJENIMI S TAKSONOMIJO – RAZKRITJE ZA LETO 2024

Gospodarske dejavnosti (1)	Oznake (2)	Absolutni prihodki (3)	Delež prihodkov (4)	Merila za bistven prispevek						Merila za ne bistveno škodovanje								Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo, leto 2023 (18)	Kategorija (omogočitevna dejavnost) (19)	Kategorija (prehodna dejavnost) (20)
				Blažitev podnebnih sprememb (5)	Prilagajanje podnebnim spremembam (6)	Vodni in morski viri (7)	Krožno gospodarstvo (8)	Onesnaževanje (9)	Biotska raznovrstnost in ekosistemi (10)	Blažitev podnebnih sprememb (11)	Prilagajanje podnebnim spremembam (12)	Vodni in morski viri (13)	Krožno gospodarstvo (14)	Onesnaževanje (15)	Biotska raznovrstnost in ekosistemi (16)	Minimalni zaščitni ukrepi (17)				
		EUR	%	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	Odstotek	O	P	
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																				
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																				
Prihodki od okoljsko trajnostnih dejavnosti (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0	0,0%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	0%	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	0,0%			
Od tega omogočitvenih		0	0,0%														0,0%			
Od tega prehodnih		0	0,0%														0,0%			
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																				
Hoteli, počitniške nastanitve, kampi in podobne nastanitve	BIO 2.1	130.253.327	99,5%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	SP								0,0%			
Prihodki od dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo) (A.2)		130.253.327	99,5%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	99,5%								0,0%			
Skupaj (A.1+A.2)		130.253.327	99,5%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	99,5%								0,0%			
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																				
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo (B)		674.675	0,5%																	
Skupaj (A + B)		130.928.002	100,0%																	

TABELA 13: DELEŽ NALOŽB V OSNOVNA SREDSTVA PRI PROIZVODIH ALI STORITVAH, POVEZANIH Z GOSPODARSKIMI DEJAVNOSTMI, USKLAJENIMI S TAKSONOMIJO – RAZKRITJE ZA LETO 2024

Gospodarske dejavnosti (1)	Oznake (2)	Absolutne naložbe v osnovna sredstva (3)	Delež naložb v osnovna sredstva (4)	Blažitev podnebnih sprememb (5)	Prilagajanje podnebnim spremembam (6)	Vodni in morski viri (7)	Krožno gospodarstvo (8)	Onesnaževanje (9)	Biotska raznovrstnost in ekosistemi (10)	Blažitev podnebnih sprememb (11)	Prilagajanje podnebnim spremembam (12)	Vodni in morski viri (13)	Krožno gospodarstvo (14)	Onesnaževanje (15)	Biotska raznovrstnost in ekosistemi (16)	Minimalni zaščitni ukrepi (17)	Delež naložb v osnovna sredstva, usklajeni s taksonomijo, leto 2022 (18)	Kategorija (omogočitevna dejavnost) (19)	Kategorija (prehodna dejavnost) (20)
		EUR	%	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	Odstotek	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																			
Namestitev, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme	CCM 7.3	0	0,0%	0%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	2,7%	O	
Namestitev, vzdrževanje in popravilo tehnologij za energijo iz obnovljivih virov	CCM 7.6	0	0,0%	0%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	4,6%	O	
Naložbe v osnovna sredstva pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0	0,0%	0,0%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								7,3%		
Od tega omogočitvenih		0	0,0%	0,0%													7,3%		
Od tega prehodnih		0	0,0%	0,0%													0,0%		
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																			
Hoteli, počitniške nastanitve, kampi in podobne nastanitve	BIO 2.1	6.878.884	41,7%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	SP								0,0%		
Prevoz z motornimi kolesi, osebni avtomobili in lahki gospodarski vozili	CCM 6.5	45.810	0,3%	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,0%		
Prenova obstoječih stavb	CCM 7.2	5.248.569	31,8%	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,8%		
Namestitev, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme	CCM 7.3	142.567	0,9%	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								16,1%		
Namestitev, vzdrževanje in popravilo polnilnih postaj za električna vozila v stavbah (in na parkirnih prostorih, povezanih s stavbami)	CCM 7.4	74.007	0,4%	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,0%		
Namestitev, vzdrževanje in popravilo instrumentov in naprav za merjenje, reguliranje in nadzor energetske učinkovitosti stavb	CCM 7.5	21.659	0,1%	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,9%		
Namestitev, vzdrževanje in popravilo tehnologij za energijo iz obnovljivih virov	CCM 7.6	1.912.970	11,6%	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								4,3%		
Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo) (A.2)		14.324.465	86,8%	45,1%	NSP	NSP	NSP	NSP	41,7%								22,0%		
Skupaj (A.1+A.2)		14.324.465	86,8%	45,1%	NSP	NSP	NSP	NSP	41,7%								29,3%		
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, neprejemljivih za taksonomijo (B)		2.186.275	13,2%																
Skupaj (A + B)		16.510.741	100,0%																

TABELA 14: DELEŽ NALOŽB V OBRATNA SREDSTVA PRI PROIZVODIH ALI STORITVAH, POVEZANIH Z GOSPODARSKIMI DEJAVNOSTMI, USKLAJENIMI S TAKSONOMIJO – RAZKRITJE ZA LETO 2024

Gospodarske dejavnosti (1)	Oznake (2)	Absolutne naložbe v obratna sredstva (3)	Delež naložb v obratna sredstva (4)	Blažitev podnebnih sprememb (5)	Prilaganje podnebnim spremembam (6)	Vodni in morski viri (7)	Krožno gospodarstvo (8)	Onesnaževanje (9)	Biotska raznovrstnost in ekosistemi (10)	Blažitev podnebnih sprememb (11)	Prilaganje podnebnim spremembam (12)	Vodni in morski viri (13)	Krožno gospodarstvo (14)	Onesnaževanje (15)	Biotska raznovrstnost in ekosistemi (16)	Minimalni zaščitni ukrepi (17)	Delež obratnih sredstev, usklajen s taksonomijo, leto 2023 (18)	Kategorija (omogočitev dejavnost) (19)	Kategorija (prehodna dejavnost) (20)
		EUR	%	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	Odstotek	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																			
Namestitvev, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme	CCM 7.3	0	0,0%	0%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	2,1%		
Namestitvev, vzdrževanje in popravilo instrumentov in naprav za merjenje, reguliranje in nadzor energetske učinkovitosti stavb	CCM 7.5	0	0,0%	0%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	0,3%		
Naložbe v opredmetena sredstva pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0	0,0%	0%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								2,5%		
Od tega omogočitvenih		0	0,0%														2,5%		
Od tega prehodnih		0	0,0%														0,0%		
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																			
Hoteli, počitniške nastanitve, kampi in podobne nastanitve	BIO 2.1	2.614.105	90,7%	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	SP								0,0%		
Namestitvev, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme	CCM 7.3	0	0,0%	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								3,9%		
Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo) (A.2)		2.614.105	90,7%	0,0%	NSP	NSP	NSP	NSP	90,7%								3,9%		
Skupaj (A.1+A.2)		2.614.105	90,7%	0,0%	NSP	NSP	NSP	NSP	90,7%								6,3%		
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
Naložbe v obratna sredstva pri dejavnostih, neprejemljivih za taksonomijo (B)		269.131	9,3%																
Skupaj (A + B)		2.883.237	100,0%																

OGLIČNI ODTIS

O emisijah ogljičnega odtisa prvič poročamo v letnem poročilu za leto 2024. Družba je zavezana k poročanju vseh 3 obsegov. Izračun je tako izdelan za leti 2024 in 2023, za vse tri kategorije obsega. Za bazno leto obsega 1 in 2 smo določili leto 2018, medtem ko za izračun obsega 3 za to leto nismo imeli dovolj razpoložljivih podatkov. Celotne emisije TGP, izračunane po tržni metodi, so v letu 2024 znašale 101.125 tone CO₂ekv in so se v primerjavi s predhodnim letom povečale za 3,2 %, po lokacijski metodi pa znašajo 93.694 CO₂ekv, kar je 2,4 % več kot v letu 2023.

Obseg 1

Emisije v obsegu 1 izhajajo zgorevanja goriv v stacionarnih napravah, kot so zemeljski plin, kurilno olje in utekočinjen naftni plin. Goriva uporabljamo za ogrevanje in hlajenje objektov, v gostinstvu in vzdrževanju objektov ter okolice. V zelo majhnih količinah uporabljamo tudi les, za uporabo v kuriščih. Obseg 1 vključuje še gorivo, porabljeno v službenih avtomobilih ter ubežne in druge emisije plinov, ki imajo toplogredni učinek, kot so hladiva v sistemih za klimatizacijo v prostorih. Emisije obsega 1 so se v primerjavi z letom 2023 povečale za 17,4 %, z 4.539 na 5.329 tone CO₂ekv, predvsem zaradi višje porabe hladiv v sistemih za klimatizacijo, saj smo imeli v letu 2024 večja uhajanja na dveh destinacijah. Z energetske prenove hotela Bernardin smo bistveno znižali letno količino porabe kurilnega olje in s tem emisij zgorevanja goriv v stacionarnih napravah.

Računovodska načela

Emisije toplogrednih plinov TGP v obsegu 1 se nanašajo na neposredne emisije iz virov, ki so v lasti ali pod nadzorom organizacije. Neposredne emisije TGP obsegajo seštevke toplogrednih plinov, ki so pretvorjeni v ekvivalente CO₂. Za izračun emisij TGP so uporabljeni podatki Agencija RS za okolje - ARSO (Značilne neto kalorične vrednosti in emisijski faktorji) in TPG pretvorniki, objavljeni s strani vlade Velike Britanije (UK Government GHG Conversion Factors for Company Reporting). Pri emisijah iz zgorevanja lesa so upoštevane emisije metana CH₄ in dušikovega dioksida N₂O, ki smo jih pretvorili v CO₂ekv in vključili v obseg 1.

Obseg 2

Obseg 2 zajema emisije, povezane s porabo električne energije in daljinskim ogrevanjem objektov. Emisije nastanejo na lokaciji, kjer se energija proizvaja, zato so uvrščene med posredne emisije. Družba uporablja tudi energijo (električno, toplotno in hladilno) iz SPTE naprave, ki je v lasti dobavitelja. Pri izračunu emisij je upoštevana primarna energija, potrebna za delovanje naprave (zemeljski plin), pri čemer smo podatke o porabi primarne energije pridobili od dobavitelja. Emisije obsega 2, ki temeljijo na tržni metodi izračuna, so se povečale za 6,1 % z 18.668 na 19.799 tone CO₂ekv. Povečanje posledica višje porabe daljinske toplote zaradi višjega števila nočitev in manj ugodnih vremenskih razmer. Emisije obsega 2, ki temeljijo na lokacijski metodi izračuna, so se povečale za 2 %.

Računovodska načela

Emisije obsega 2 – tržna metoda

Pri izračunu emisij se upoštevajo specifični energetske viri, ki jih organizacija uporablja za kupljeno električno energijo, toploto ali paro. Tržna metoda temelji na podatkih o izvoru energije, kot so pogodbeni dogovori z dobavitelji, certifikati o izvoru energije ali deklaracije dobaviteljev. S tem pristopom družba uporablja podatke o

dejanski sestavi energijskih virov, ki jih prejema, kar omogoča natančnejši izračun emisij toplogrednih plinov. Pri izračunu emisij za daljinsko toploto smo od dobaviteljev prejeli podatke o količini porabljene primarne energije za proizvodnjo toplote in pretvorne faktorje, ki so enaki, kot jih je objavila Agencija ARSO. V vseh primerih je primarni vir za daljinsko toploto zemeljski plin.

Emisije obsega 2 – lokacijska metoda

Emisije se izračunajo na podlagi energetskih virov, ki jih organizacija uporablja za kupljeno električno energijo, toploto in paro, pri čemer se upoštevajo povprečni emisijski faktorji za nacionalno energetsko omrežje. Za izračun emisij toplogrednih plinov, ki odražajo povprečne emisije glede na slovenski energetski miks, so bili uporabljeni emisijski faktorji, ki jih objavlja Center za energetsko učinkovitost pri Inštitutu "Jožef Stefan". Pri energiji iz SPTE naprave, ki hkrati proizvaja toploto (primarni produkt) in električno energijo (stranski produkt), je upoštevan ogljični odtis samo za toploto, da ne pride do podvajanja količine izpustov.

Obseg 3

Obseg 3 predstavljajo preostale posredne emisije, ki so posledica aktivnosti podjetja v celotni vrednostni verigi organizacije, vendar niso pod njegovim neposrednim nadzorom. Vključuje emisije tako v dobavni verigi (»upstream« emisije) kot tudi v distribucijski verigi (»downstream« emisije). Zbiranje in poročanje podatkov za merjenje in izračun teh izpustov je razdeljeno na 15 kategorij in je lahko zelo kompleksno, zato se pri izračunu osredotočamo na tiste kategorije, ki imajo največji vpliv na emisije.

Naše poročanje o emisijah obsega 3, vključuje naslednjih osem kategorij:

3.1 Nakup materialov in storitev

Emisije iz nabave surovin, izdelkov in storitev, vključno s porabo pitne vode iz vodovodnega omrežja so se znižale za 6,1 %, in sicer z 8.357 na 7.844 ton CO₂ekv.

3.2 Nakup osnovnih sredstev - CAPEX

Emisije iz naslova investicijskih aktivnosti so se povečale 56 %, in sicer z 1.677 na 2.617 ton CO₂ekv. Rast je posledica obsežnejših investicij, ki smo jih izvedli v letu 2024. Med njimi je bila največja celovita obnova dveh objektov (Vila Orada in Vila Nimfa) v sklopu Hotela Vile Park na destinaciji Bernardin.

3.3 Aktivnosti povezane z energenti

Ta obseg predstavlja emisije, povezane s pridobivanjem, proizvodnjo, transportom in distribucijo goriv ter energije, ki jo podjetje porabi, vendar te emisije niso zajete v Obsegu 1 ali Obsegu 2. Navedene emisije so se znižale za 0,9 %, in sicer s 1.561 na 1.547 ton CO₂ekv. Nižja vrednost je posledica nižje porabe kurilnega olja, ki ima višji pretvorni faktor WTT (emisijski faktor od vira do uporabe energenta) v primerjavi z ostalimi energenti.

3.4 Prevoz in distribucija kupljenih izdelkov/materialov

Emisije toplogrednih plinov, ki nastanejo pri prevozu in distribuciji surovin ali izdelkov od dobaviteljev do podjetja znašajo 1.110 ton CO₂ekv in so primerljive z ravni emisij iz leta 2023.

3.5 Ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami

Emisije iz odlaganja, recikliranja in sežiganja odpadkov ter obdelave odpadnih voda so se znižale za 19,3%, z 683 na 551 ton CO₂ekv. Zmanjšanje je posledica nižje količine organskih odpadkov in odpadnih vodnih raztopin – to

so odpadki, nastali pri vrtanju reinjekcijske vrtnice Mt-9 v Termah 3000. Organske odpadke smo znižali s pomočjo naprav za stiskanje organskih odpadkov.

3.6 Službene poti

Emisije se nanašajo na službene poti zaposlenih, ki so jih opravili z letalom, osebnim avtomobilom, avtobusom ali taksijem (slednje samo v Sloveniji). V letu 2024 so znašale 29 ton CO₂ekv in so se glede na predhodno leto znižale za 25,6 %. Znižanje emisij je posledica manj opravljenih službenih poti z letalom. Zaradi pomanjkanja podatkov v izračun niso zajeti cestni transferji z najetimi prevoznimi sredstvi v tujini (rent-a-car, taksi).

3.7 Prevoz zaposlenih na delo in z dela

Emisije, ki jih zaposleni povzročajo s prevozom na delo in z dela so se med letoma 2023 in 2024 znižale za 1,6 %, in sicer z 632 na 622 ton CO₂ekv, predvsem zaradi nižjega števila zaposlenih.

3.9 Prevoz gostov do destinacij (prihodi, odhodi)

Obseg 3.9 se sicer nanaša na emisije iz prevoza izdelkov do kupcev, vendar smo jo smiselno prilagodili hotelski dejavnosti in izračunali oceno emisij prevoza zaradi prihodov in odhodov gostov na naše destinacije. Omenjene emisije predstavljajo 60 % celotnih emisij družbe. V letu 2024 so se povečale za 1,5 %, z 60.744 na 61.676 ton CO₂ekv in. Rast izhaja iz povečanega števila prihodov gostov v letu 2024.

Emisije obsega 3 so se skupno povečale za 1,6%. K rasti najbolj prispevajo višje emisije iz investicijskih dejavnosti.

Kategorije obsega 3, ki niso pomembne za naše poslovanje

Naslednje kategorije niso pomembne za naš poslovni model ali dejavnost

3.8 Najem sredstev v dobavni verigi (kar ni upoštevano v obsegu 1 in 2)

Kategorija zajema emisije iz sredstev, ki jih podjetje najema in niso že vključene v obseg 1 ali 2. Takšnega primera nimamo, saj so za vse najete nepremičnine in opremo emisije iz naslova porabljene energije že upoštevane v obsegu 1 in 2.

3.10 Predelava prodanih izdelkov

Kategorija je bila ocenjena kot nematerialna. Kot storitveno podjetje, s primarno dejavnostjo na področju hotelirstva in gostinstva, ne prodajamo fizičnih izdelkov, oz. jih v zelo majhni meri, v obliki kozmetičnih izdelkov in živil, ki jih gostje odnesejo iz destinacije. Odpadki iz gostinske dejavnosti, ki nastanejo na destinaciji, so upoštevani v Obsegu 3.5.

3.11 Uporaba proizvodov/storitev v življenjski dobi

Kategorija je bila ocenjena kot nepomembna, saj nismo našli načinov za kvantifikacijo vplivov, nastalih zaradi uporabe naših izdelkov v njihovi življenjski dobi.

3.12 Ravnanje s proizvodi po koncu življenjske dobe

Kategorija je bila ocenjena kot nepomembna. Obdelava prodanih izdelkov ob koncu življenjske dobe ni relevantna za naše poslovanje. Ne prodajamo fizičnih izdelkov, ki bi jih bilo treba odstraniti ali obdelati ob koncu življenjske dobe.

3.13 Najem sredstev v prodajno-distribucijski verigi

Kategorija zajema emisije iz sredstev, ki jih podjetje oddaja v najem drugim, kadar ta sredstva niso že upoštevana v obsegu 1 in 2. Družba manjši del svojih nepremičnin oddaja v najem, vendar so v veliki večini primerov emisije iz naslova porabljene energije v oddanih nepremičninah že upoštevane v obsegu 1 in 2. Število najemnikov, ki plačajo energijo neposredno dobaviteljem energije, je le 7 % vseh najemjemalcev, zato je kategorija ocenjena kot nepomembna.

3.14 Franšize

Kategorija je bila ocenjena kot nepomembna, saj ne poslujemo s franšizami.

3.15 Investicije

Kategorija se nanaša na emisije toplogrednih plinov, ki izhajajo iz naložb podjetja v druge projekte, podjetja ali finančne instrumente. Ocenjena je kot nepomembna. Raven navedenih naložb je zelo nizka in predstavlja manj kot 0,2 % celotnega kapitala družbe Sava Turizem.

Računovodska načela

Emisije obsega 3 so posredne emisije toplogrednih plinov, ki so pripisane vrednostni verigi družbe. Navedena so računovodska načela za poročane kategorije.

Obseg 3.1 Nakup materialov in storitev

Stroške materiala in storitev se razporedi v ustrezne skupine in nato v emisije toplogrednih plinov pretvori iz njihove nabavne vrednosti brez DDV s pomočjo pretvornikov, ki jih objavlja Agencija za varstvo okolja ZDA (US EPA). Vrednosti našega materiala in storitev so bile pretvorjene v dolarje z uporabo povprečnega menjalnega tečaja EUR/USD na dan izračuna emisij, nato pa z upoštevanjem letne povprečne stopnje inflacije ZDA preračunane na vrednost dolarja v letu 2021. Stroški energije, goriva, službenih poti, prevoza zaposlenih, odvoza odpadkov in komunalnih storitev, ki so zajeti v obsegu 1, 2 ali ostalih točkah obsega 3, so izključeni iz obsega 3.1., da ne pride do dvojnega štetja.

Obseg 3.2 Nakup/postavitve osnovnih sredstev - CAPEX

Emisije toplogrednih plinov, povezane z nakupi osnovnih sredstev, se izračunajo kot znesek neto stroškov, povezanih z določeno vrsto investicije in pomnožen z ustreznim emisijskim faktorjem, ki jih objavlja Agencija za varstvo okolja ZDA (US EPA). Vrednosti našega materiala in storitev so bile pretvorjene v dolarje z uporabo povprečnega menjalnega tečaja EUR/USD na dan izračuna emisij, nato pa z upoštevanjem letne povprečne stopnje inflacije ZDA preračunane na vrednosti dolarja v letu 2021. Vsak strošek je upoštevan samo enkrat.

Obseg 3.3 Aktivnosti povezane z energenti

Emisije toplogrednih plinov, povezane s porabo energije, ki niso zajete v obsegu 1 ali 2, vključujejo posredne emisije, povezane s proizvodnjo in distribucijo kupljenih goriv in električne energije. Izračunajo se na podlagi porabe energentov iz Obsega 1 in 2 ter pretvornih faktorjev WTT (Well-to-Tank) in T&D (Transmission & Distribution). Uporabili smo pretvorne faktorje od organizacije DEFRA.

Obseg 3.4 Prevoz in distribucija kupljenih izdelkov/materialov

Emisije toplogrednih plinov, ki nastanejo pri prevozu in distribuciji surovin ali izdelkov od dobaviteljev, se izračunajo na podlagi vzorca pomembnejših dobaviteljev, ki družbi posredujejo podatke o količini goriva, porabljenega za dostave na naše destinacije. Na podlagi števila dostav dobaviteljev iz vzorca se izračuna povprečna poraba goriva na dostavo, nato pa vrednost pomnoži s skupnim številom dostav vseh dobaviteljev blaga in materiala v posameznem letu.

Celotna ocenjena količina porabljenega goriva za dostave se nato pretvori v emisije toplogrednih plinov s pomočjo pretvornih faktorjev, ki jih objavi ARSO. Vsaka dostava na posamezno destinacijo je upoštevana le enkrat dnevno (za posameznega dobavitelja se izloči večkratne zapise istega datuma, saj to predstavlja delitev ene dobavnice na več prevzemov), s čimer se prepreči dvojno štetje.

Obseg 3.5 Ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami

Emisije toplogrednih plinov iz odpadkov in odpadnih voda, se nanašajo na emisije, ki izhajajo iz odstranjevanja in obdelave odpadkov ter obdelavo odpadnih voda, ki jih proizvedejo dejavnosti podjetja. Emisije se izračunajo z uporabo dejanskih podatkov o količini odpadkov, razvrščenih po različnih vrstah odpadkov ter dejanski količini odpadnih voda. Emisije TGP so bile izračunane z uporabo zadnje različice emisijskih faktorjev britanskega vladnega oddelka DEFRA (Department for Environment, Food & Rural Affairs).

Obseg 3.6 Službene poti

Emisije toplogrednih plinov, povezane s poslovnimi potovanji, se izračunajo na podlagi podatkov o službenih poteh z letalskim prevozom (destinacije so razvidne iz prejetih računov dobaviteljev) in prevoženih kilometrih pri službenih poteh z zasebnimi avtomobili, ki so evidentirani v potrjenih potnih nalogih v informacijskem sistemu. Prevoženi kilometri z letalom in avtomobilom se pomnožijo z ustreznim emisijskim faktorjem, ki ga vsako leto objavi DEFRA. Službene poti v Sloveniji, ki so opravljene z avtobusom ali taksijem so upoštewane v neto vrednosti stroška, pri čemer se vrednost pomnoži z ustreznim emisijskim faktorjem, ki jih objavlja Agencija za varstvo okolja ZDA (US EPA).

Zaradi pomanjkljivih podatkov v izračun niso vključene službene poti, opravljene z najetimi vozili v tujini – običajno gre za transferje od letališča do nastanitve ali kraja dogodka. Ocenjujemo, da delež teh emisij ni bistven. Stroški službenih poti so izločeni iz storitev v obsegu 3.1, s čimer se prepreči dvojno štetje.

Obseg 3.7 Prevoz zaposlenih na delo in z dela

Emisije toplogrednih plinov so povezane s prevozom zaposlenih na delo in z dela. Izračunane so na podlagi izplačanega povračila stroškov prevoza, ki je po slovenski zakonodaji obvezno. Povračilo se izplača za dneve prisotnosti na delu glede na razdaljo med domom zaposlenega in krajem dela. Na podlagi višine povračila se izračuna število prevoženih kilometrov, ki se nato s pomočjo ustreznih emisijskih faktorjev, objavljenih s strani DEFRA, pretvorijo v emisije TGP. Izračun predpostavlja, da se vsak zaposleni na delo pripelje sam in z osebnim avtomobilom.

Obseg 3.9 Prevoz gostov do destinacij družbe (prihodi, odhodi)

Prevoz gostov do in z destinacij nastanitve je pomemben vir emisij TGP v nastanitveni dejavnosti, zato smo ga kljub številnim predpostavkam in grobim ocenam vključili v celotni izpust TGP družbe. Število prihodov gostov v naše nastanitvene kapacitete smo razvrstili glede na tip gosta in izvirno državo ter ocenili strukturo prihodov glede na prevozno sredstvo (avto, avtobus ali letalo). Pri oceni prevožene razdalje smo upoštevali oddaljenost glavnega mesta izvirne države gosta do Ljubljane, za slovenske goste pa 100 km.

Dodatno smo ocenili, da se v osebni avtomobilu povprečno pripelje 2,3 osebe, medtem ko smo zaradi predpostavke o obisku več destinacij v okviru enega letalskega prevoza število prevoženih letalskih kilometrov zmanjšali za tretjino. Predpostavke so v obeh letih ostale enake. Izračunano število kilometrov po posameznem prevoznem sredstvu smo pretvorili v izpuste TGP na podlagi pretvornih faktorjev, ki jih objavlja DEFRA.

Zaradi pomanjkanja podatkov izračun ne upošteva emisij prevoza dnevnih gostov, ki ne bivajo v naših kapacitetah, vendar uporabljajo naše storitve (gostinstvo, zdravstvo, kopališče, golf itd.). Prav tako ne upošteva izpustov, ki jih gostje povzročajo z dejavnostmi izven naših destinacij med svojim bivanjem, kot so izleti.

Ker gre za pomembne in visoke izpuste TPG, predvidevamo, da bo turistična panoga sčasoma razvila metodologijo za enoten sistem izračuna. Zavedamo se pomanjkljivosti ocene izpustov, saj ne upošteva dejanske razdalje, ki jo gostje prepotujejo do naše destinacije, niti dejanskega načina prevoza. Za natančnejši izračun ogljičnega odtisa poti gostov bi morali imeti podatke o vseh destinacijah, ki jih gost obišče v okviru enega potovanja, ter o uporabljenih prevoznih sredstvih. Teh podatkov za zdaj ne zbiramo, prav tako nismo zasledili nobene relevantne baze podatkov ali raziskave.

TABELA 15: OGLJIČNI ODTIS DRUŽBE SAVA TURIZEM

v tCO ₂ ekv		2018	2023	2024	24/23 (%)
Obseg 1	Skupni izpusti obsega 1	4.923	4.539	5.329	17,4%
Obseg 1.1	Zgorevanje goriv v stacionarnih napravah	2.791	2.428	2.248	-7,4%
Obseg 1.2	Zgorevanje goriv v vozilih/za prevoz	235	214	223	4,2%
Obseg 1.3	Ubežne in druge emisije (npr. hladiva, kmetijstvo)	1.897	1.897	2.858	50,7%
Obseg 2 MB	Skupni izpusti obsega 2 - tržna metoda	28.955	18.668	19.799	6,1%
Obseg 2 LB	Skupni izpusti obsega 2 - lokacijska metoda	0	12.129	12.368	2,0%
Obseg 2.1a	Nakup električne energije - tržna metoda	20.049	11.060	11.066	0,1%
Obseg 2.1b	Nakup električne energije - lokacijska metoda	n/a	6.808	6.812	0,1%
Obseg 2.2a	Nakup daljinske toplote, pare in hladu - tržna metoda	8.906	7.608	8.733	14,8%
Obseg 2.2b	Nakup daljinske toplote, pare in hladu - lokacijska metoda	n/a	5.321	5.556	4,4%
Obseg 3	Skupni izpusti obsega 3	n/a	74.799	75.996	1,6%
Obseg 3.1	Nakup materialov in storitev	n/a	8.357	7.844	-6,1%
Obseg 3.2	Nakup/postavitev osnovnih sredstev	n/a	1.677	2.617	56,1%
Obseg 3.3	Aktivnosti povezane z energenti	n/a	1.561	1.547	-0,9%
Obseg 3.4	Prevoz in distribucija kupljenih izdelkov/materialov	n/a	1.106	1.110	0,4%
Obseg 3.5	Ravnanje z odpadki	n/a	683	551	-19,3%
Obseg 3.6	Službene poti	n/a	39	29	-25,6%
Obseg 3.7	Prevoz zaposlenih na delo in z dela	n/a	632	622	-1,6%
Obseg 3.9	Prevoz gostov do destinacij družbe (prihodi, odhodi)	n/a	60.744	61.676	1,5%
Obseg 1-2 MB	Izpusti obsegov 1 in 2 - tržna metoda	33.878	23.207	25.128	8,3%
Obseg 1-2 LB	Izpusti obsegov 1 in 2 - lokacijska metoda		16.668	17.697	6,2%
Obseg 1-3 MB	Skupni izpusti vseh obsegov - tržna metoda	n/a	98.006	101.125	3,2%
Obseg 1-3 LB	Skupni izpusti vseh obsegov - lokacijska metoda	n/a	91.467	93.694	2,4%

TABELA 16: INTENZIVNOST EMISIJ

v tCO ₂ ekv		2018	2023	2024	24/23 (%)
Obseg izpustov na prihodek od prodaje					
Obseg 1-2/prihodek	Izpusti obsega 1-2 na prihodek (MB)	349,2	193,6	191,9	-0,9%
Obseg 1-2/prihodek	Izpusti obsega 1-2 na prihodek (LB)	n/a	139,0	135,2	-2,8%
Obseg 1-3/prihodke	Izpusti obsega 1-3 na prihodek (MB)	n/a	817,5	772,4	-5,5%
Obseg 1-3/prihodke	Izpusti obsega 1-3 na prihodek (LB)	n/a	762,9	715,6	-6,2%
Obseg izpustov na površino					
Obseg 1-2/m ²	Izpusti obsega 1-2 na površino (MB)	0,16	0,11	0,12	8,3%
Obseg 1-3/m ²	Izpusti obsega 1-3 na površino	n/a	0,46	0,47	3,2%

RAČUNOVODSKO POROČILO

SAVA
HOTELS & RESORTS

RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

Računovodski izkazi družbe so izdelani skladno s slovenskimi računovodskimi standardi.

TABELA 17: BILANCA STANJA NA DAN 31. 12. 2024

v 000 EUR

SREDSTVA	Pojasnila	31.12.2024	31.12.2023
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		223.047	220.458
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.	1.162	1.164
1. Dolgoročne premoženjske pravice		1.119	1.153
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		42	11
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	4.2.	218.745	215.715
1. Zemljišča in zgradbe		203.762	198.090
a) Zemljišča		25.661	25.793
b) Zgradbe		178.101	172.297
2. Proizvajalne naprave in stroji		10.618	9.149
3. Druge naprave in oprema		2.809	2.343
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		1.556	6.133
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		1.345	5.101
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		210	1.032
III. NALOŽBENE NEPREMIČNINE	4.3.	1.944	2.444
2. Dane v najem drugim družbam		1.944	2.444
IV. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	4.4.	533	694
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		533	694
a) Delnice in deleži v družbah v skupini		9	10
c) Druge delnice in deleži		178	153
č) Druge dolgoročne finančne naložbe		346	531
V. DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE	4.5.	26	26
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		26	26
VI. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	4.6., 4.33.	637	415
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		30.593	53.162
I. SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO	4.7.	98	0
II. ZALOGE	4.8.	822	1.169
1. Material		750	1.102
3. Proizvodi in trgovsko blago		72	67
III. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	4.9.	10.002	20.000
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		1.002	0
c) Druge kratkoročne finančne naložbe		1.002	0
2. Kratkoročna posojila		9.000	20.000
b) Kratkoročna posojila drugim		9.000	20.000
IV. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	4.10.	4.902	5.913
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		14	16
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		2.756	2.606
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		2.132	3.290
V. DENARNA SREDSTVA	4.11.	14.768	26.080
1. Denarna sredstva v blagajni in na računih		6.607	14.918
2. Kratkoročni depoziti		8.161	11.161
c) Kratkoročni depoziti pri drugih		8.161	11.161
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.12.	1.094	1.614
SREDSTVA SKUPAJ		254.734	275.234

OBVEZNOSTI	Pojasnila	31.12.2024	31.12.2023
A: K A P I T A L	4.13.	172.018	184.373
I. VPOKLICANI KAPITAL		56.461	56.461
1. Osnovni kapital		56.461	56.461
II. KAPITALSKE REZERVE		86.845	86.845
III. REZERVE IZ DOBIČKA		15.296	7.096
1. Zakonske rezerve		964	964
5. Druge rezerve iz dobička		14.332	6.131
V. REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI		-236	-493
VI. PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID		3.124	26.264
VII. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		10.528	8.200
B: REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.14.	13.019	13.440
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		3.064	3.369
2. Druge rezervacije		5.106	4.682
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		4.849	5.389
C: DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	4.15.	38.000	42.798
I. DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		37.917	42.689
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		36.929	40.813
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		988	1.876
II. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		0	0
III. ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK		83	109
Č: KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	4.16.	23.627	26.155
II. KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		5.404	5.754
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		4.778	4.844
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti		626	910
III. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		18.223	20.401
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		206	344
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		11.271	12.337
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predumov		2.712	3.055
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		4.033	4.665
D: KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.17.	8.069	8.468
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		254.734	275.234

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je treba brati skupaj.

TABELA 18: IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024

		v 000 EUR	
	Pojasnila	2024	2023
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	4.19.	130.928	119.894
4. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	4.20.	5.106	10.349
5. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	4.22.	-67.615	-66.065
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala		-26.470	-27.395
b) Stroški storitev		-41.145	-38.670
6. STROŠKI DELA	4.23.	-40.120	-37.684
a) Stroški plač		-28.944	-27.788
b) Stroški socialnih zavarovanj		-4.624	-4.474
- Stroški socialnih zavarovanj		-2.112	-2.042
- Stroški pokojninskih zavarovanj		-2.512	-2.432
c) Drugi stroški dela		-6.552	-5.421
7. ODPISI VREDNOSTI	4.24.	-13.132	-12.077
a) Amortizacija		-12.656	-11.917
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		-354	-100
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		-121	-60
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	4.25.	-2.577	-3.651
9. DOBIČEK IZ POSLOVANJA		12.591	10.765
10. FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	4.26.	241	236
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		8	11
č) Finančni prihodki iz drugih naložb		234	225
11. FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL	4.27.	478	497
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		478	497
12. FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV	4.28.	3	24
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		3	24
13. FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB	4.29.	-1	-1
14. FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	4.30.	-2.492	-2.652
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		-2.347	-2.474
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		-145	-177
15. FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI	4.31.	-1	-1
16. DRUGI PRIHODKI		467	28
17. DRUGI ODHODKI		-60	-234
18. DAVEK IZ DOBIČKA	4.32.	-935	-585
19. ODLOŽENI DAVKI	4.6., 4.33.	238	123
20. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		10.528	8.200

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je treba brati skupaj.

TABELA 19: IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024 (Z IZKAZANIM ODLOŽENIM DAVKOM)

v 000 EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	10.528	8.200
Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	-92	-326
Druge sestavine vseobsegajočega donosa	349	-275
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	10.785	7.599

TABELA 20: IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024 PO RAZLIČICI II (POSREDNA METODA)

v 000 EUR

	2024	2023
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid	10.528	8.200
Poslovni izid pred odbavčitvijo	11.225	8.662
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-697	-462
b) Prilagoditve za	14.759	12.067
Amortizacijo (+)	12.656	11.917
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami investiranja in financiranja (-)	-24	-1.871
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami investiranja in financiranja (+)	354	100
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	-721	-732
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	2.493	2.653
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	-1.486	1.382
Začetne manj končne poslovne terjatve	866	-1.753
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	520	-255
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	-222	-203
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	596
Začetne manj končne zaloge	347	-417
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-2.151	6.197
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-820	-2.890
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	-26	109
č) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b + c)	23.801	21.649
B. Denarni tokovi pri investiranju		
a) Prejemki pri investiranju	69.897	56.492
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje	865	731
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	32	986
Prejemki od odtujitve naloženih nepremičnin	0	775
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	69.000	54.000
b) Izdatki pri investiranju	-74.452	-60.300
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-177	-357
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-15.275	-9.368
Izdatki za pridobitev naloženih nepremičnin	0	-575
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	-59.000	-50.000
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)	-4.556	-3.808
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju	18.709	0
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	18.709	0
b) Izdatki pri financiranju	-49.265	-9.525
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-2.492	-2.652
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-23.725	-6.873
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-23.047	0
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)	-30.556	-9.525
Č. Končno stanje denarnih sredstev	14.768	26.080
a) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)	-11.311	8.316
b) Začetno stanje denarnih sredstev	26.080	17.764

TABELA 21: IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2024 DO 31. 12. 2024

v 000 EUR

	Vpoklicani kapital		Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička					Revalorizacijske rezerve	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj kapital
	I		II	III					IV	V	VI		VII		
	Osnovni kapital	Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Revalorizacijske rezerve	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	
	I/1	I/2	II	III/1	III/2	III/3	III/4	III/5	IV	V	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII
A.1. STANJE 31.DECEMBRA 2023	56.461	0	86.845	964	0	0	0	6.131	0	-493	26.264	0	8.200	0	184.373
A.2. ZACETNO STANJE 1. JANUARJA 2024	56.461	0	86.845	964	0	0	0	6.131	0	-493	26.264	0	8.200	0	184.373
B.1. Spremembe lastniškega kapitala-transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-23.047	0	0	0	-23.047
f) Vračilo kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
g) Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-23.047	0	0	0	-23.047
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	257	0	0	10.528	0	10.785
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.528	0	10.528
c) Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-92	0	0	0	0	-92
č) Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	349	0	0	0	0	349
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	8.200	0	0	-93	0	-8.200	0	-93
a) Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	8.200	0	0	0	0	-8.200	0	0
f) Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-93	0	0	0	-93
C. KONČNO STANJE 31. DECEMBER 2024	56.461	0	86.845	964	0	0	0	14.332	0	-236	3.124	0	10.528	0	172.018

TABELA 22: IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2023 DO 31. 12. 2023

v 000 EUR

	Vpoklicani kapital		Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička					Revalorizacijske rezerve	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj kapital
	I		II	III					IV	V	VI		VII		
	Osnovni kapital	Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Revalorizacijske rezerve	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	
	I/1	I/2	II	III/1	III/2	III/3	III/4	III/5	IV	V	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII
A.1. STANJE 31.DECEMBRA 2022	56.461	0	86.845	964	0	0	0	6.131	0	-67	14.192	0	12.172	0	176.699
A.2. ZACETNO STANJE 1. JANUARJA 2023	56.461	0	86.845	964	0	0	0	6.131	0	-67	14.192	0	12.172	0	176.699
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-526	0	0	8.200	0	7.674
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.200	0	8.200
b) Sprememba revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c) Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-324	0	0	0	0	-324
č) Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-202	0	0	0	0	-202
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	12.072	0	-12.172	0	0
a) Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.172	0	-12.172	0	0
f) Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	-100	0	0	0	0
C. KONČNO STANJE 31. DECEMBER 2023	56.461	0	86.845	964	0	0	0	6.131	0	-493	26.264	0	8.200	0	184.373

TABELA 23: IZRAČUN BILANČNEGA DOBIČKA NA DAN 31. 12. 2024

	v 000 EUR	
	31.12.2024	31.12.2023
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	10.528	8.200
Preneseni dobiček na dan 01.01.	34.464	26.364
Zmanjšanje zaradi izplačila dividend / deležev	-23.047	0
Povečanje (dodatno oblikovanje) rezerv iz dobička (ločeno po posameznih vrstah teh rezerv)	-8.200	0
Druge spremembe	-93	-100
Bilančni dobiček konec obračunskega obdobja	13.652	34.464

Bilančni dobiček družbe za leto 2024 zajema:

- čisti poslovni izid (dobiček) obračunskega obdobja 2024 v višini 10.528 tisoč EUR,
- preneseni dobiček v višini 34.464 tisoč EUR,
- zmanjšanje za izplačila dividend v višini 23.047 tisoč EUR in zmanjšanje za preneseni dobiček iz preteklih let iz naslova aktuarskega izračuna v višini 93 tisoč EUR,
- zmanjšana za oblikovanje drugih rezerv iz dobička v višini 8.200 tisoč EUR.

Bilančni dobiček na dan 31. 12. 2024 znaša 13.652 tisoč EUR.

Uprava predlaga NS družbe, da se del bilančnega dobička v višini 2.998 tisoč EUR nameni za izplačilo dividend, preostanek pa ostane nerazporejen.

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM DRUŽBE

1) PODLAGA ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

1.1) POROČAJOČA DRUŽBA

Sava Turizem d.d. je članica skupine SDH, d.d. in je posredno v 61,22-odstotni lasti družbe Slovenski državni holding, d.d., Mala ulica 5, Ljubljana. Družba Sava Turizem d.d., Dunajska cesta 152, Ljubljana, je odvisna družba v poslovni skupini Sava in je v 95,47-odstotnem lastništvu družbe Sava d.d.

Računovodski izkazi za družbo Sava Turizem d.d. so pripravljeni za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2024 in ob predpostavki delujočega podjetja.

Družba Sava Turizem d.d. je:

- 100-odstotna lastnica družbe Sava Zdravstvo d.o.o. s sedežem na naslovu Dunajska cesta 152, Ljubljana,
- 60-odstotna lastnica družbe BLS SINERGIJE d.o.o. s sedežem na naslovu Obala 2, Portorož ter
- 24-odstotna lastnica Srednjeevropskega izobraževalnega centra Ptuj (SEIC Ptuj) s sedežem na naslovu Pot v toplice 9, Ptuj.

Družba na podlagi 7. odstavka 56. člena ZGD ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov zaradi nematerialnosti višine prihodkov in bilančne vsote vsake od hčerinskih družb v prihodkih in bilančni vsoti skupine in skupne vrednosti navedenih postavk hčerinskih družb v prihodkih in bilančni vsoti skupine.

Letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. je na voljo na sedežu družbe, Dunajska cesta 152, Ljubljana in je objavljeno na AJPES-u.

Konsolidirano letno poročilo poslovne skupine Sava je dostopno na sedežu družbe Sava d.d., Dunajska cesta 152, Ljubljana, na spletni strani <https://www.sava.si/sl/javne-objave/financna-porocila> ter objavljeno na AJPEŠ-u.

Informacije o lastniški sestavi družbe Sava d.d. so dostopne na spletni strani <http://www.sava.si/sl/o-druzbi/osnovne-informacije>.

Konsolidirano letno poročilo Slovenskega državnega holdinga, d.d. je dostopno na sedežu družbe, Mala ulica 5, Ljubljana, na spletni strani <https://www.sdh.si> in objavljeno na AJPEŠ-u.

1.2) IZJAVA

Računovodski izkazi so pripravljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi 2024, ki jih je sprejel Slovenski inštitut za revizijo in so stopili v veljavo s 1. 1. 2024. Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila 28. 2. 2025.

1.3) FUNKCIJSKA VALUTA

Računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, ki so od 1. 1. 2007 funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije v tem poročilu, ki so predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo manjše razlike.

1.4) SPREMEMBE RAČUNOVODSKIH USMERITEV

Sprememb računovodskih usmeritev v letu 2024 ni bilo.

1.5) POSLI V TUJI VALUTI

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po referenčnem tečaju ECB na koncu obdobja. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti, ki so izmerjeni po izvirni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v EUR po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je bila poštena vrednost določena. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

2) POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE

2.1) NEOPREDMETENA SREDSTVA

RAZVRŠČANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Neopredmetena sredstva so razpoznavna denarna sredstva, ki praviloma fizično ne obstajajo. Zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja, naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice ter v dobro ime prevzete organizacije (podjema).

Neopredmetena sredstva se razvrščajo na:

- neopredmetena sredstva s končnimi dobami uporabnosti, ki se amortizirajo skozi določeno dobo koristnosti

- neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti, ki se ne amortizirajo, temveč se zanje lahko preverja oslabitev skladno s Slovenskim računovodskimi standardi (SRS).

Dani predujmi za neopredmetena sredstva, ki so v bilanci stanja izkazani v povezavi z neopredmetenimi sredstvi, se v računovodskih razvidih izkazujejo kot terjatve.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRAVLJANJE PRIPOZNANJ NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Neopredmeteno sredstvo, razen dobrega imena, izpolnjuje sodilo razpoznavnosti, če je ločljivo in če izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne glede na to, ali so te pravice prenosljive ali ločljive od organizacije ali od drugih pravic in obveznosti.

Neopredmeteno sredstvo se pripozna v računovodskih razvidih, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi (na osnovi ocene utemeljenih in podprtih predpostavk), in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Organizacija ima med neopredmetenimi sredstvi izkazane dolgoročne premoženjske pravice, ki predstavljajo kupljeno programsko IT opremo, ki ima opredeljeno dobo koristnosti.

ZAČETNO MERJENJE IN AMORTIZIRANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo uvozne in nevračljive nakupne dajatve, nakupna cena po odštetju popustov, vsi neposredno pripisljivi stroški pripravljanja sredstva za nameravano uporabo ter tudi stroški izposojanja do nastanka neopredmetenega sredstva, če to nastaja dlje kot eno leto.

Najemnik na datum začetka najema lahko pripozna neopredmeteno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe in obveznost iz najema pri najemniku, skladno s SRS 1-Sredstva v najemu.

Neopredmeteno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko je neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti na razpolago za uporabo. Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek. Amortizacijske stopnje znašajo od 1,4 % do 33,33 % in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile.

PREVREDNOTOVANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve.

Oslabitev se izvede, če knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost sredstva.

2.2) OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

RAZVRŠČANJE OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Opredmeteno osnovno sredstvo je sredstvo, ki ga ima organizacija v lasti ali finančnem najemu ali ga na drug način obvladuje ter ga uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem ali za pisarniške namene in ga bo po pričakovanjih uporabljala v te namene v več kot enem obračunskem obdobju.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRAVLJANJE PRIPOZNANJ OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Opredmeteno osnovno sredstvo se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njim, in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje se odpravi ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ni več pričakovati prihodnjih gospodarskih koristi.

ZAČETNO MERJENJE IN AMORTIZIRANJE OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve ter ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve. Nabavno vrednost lahko sestavljajo stroški, nastali z najemi sredstev, ki se uporabljajo za gradnjo, dograjevanje, zamenjavo delov ali obnove opredmetenih osnovnih sredstev, na primer amortizacijo sredstev, ki predstavlja pravico do uporabe.

Opredmetena osnovna sredstva se po pripoznanju merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazana so po knjigovodski vrednosti, ki predstavlja nabavno vrednost, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Stroški, ki nastajajo po začetni pripoznavi sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če se prihodnje koristi pri njem povečujejo v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Popravila ali vzdrževanje so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot poslovni odhodki.

Najemnik na datum začetka najema pripozna opredmeteno osnovno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Opredmeteno osnovno sredstvo na podlagi najema je sestavni del opredmetenih osnovnih sredstev najemodajalca. Najemnik na datum začetka najema izmeri obveznost iz najema po sedanji vrednosti najemnin, ki na ta dan niso še plačane. Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, v nasprotnem primeru pa predpostavljena obrestna mera, ki jo mora za izposojanje plačati najemnik. Družba že ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo. Pogodba je najemna, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo, pravico pridobiti vse pomembne gospodarske koristi od uporabe ter ima najemnik pravico usmerjati uporabo sredstva. Pri tem organizacija obračuna vsako najemno sestavino v pogodbi kot najem ločeno od nenajemnih sestavin pogodbe, razen če iz praktičnih razlogov obračuna vse sestavine pogodbe kot eno samo najemno komponento. Opredmeteno osnovno sredstvo, vzeto v najem, se izkazuje ločeno od drugih istovrstnih opredmetenih osnovnih sredstev.

Izjeme veljajo le za kratkoročne najeme in najeme majhnih vrednosti, ko ni potrebno pripoznati pravice do uporabe osnovnega sredstva. Kratkoročni najem je najem, katerega obdobje trajanja najema je največ eno leto. Najem manjše vrednosti je najem z vrednostjo do 5.000 EUR, pri čemer se upošteva vrednost novega sredstva, ki je predmet najema.

Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko je razpoložljivo za uporabo. Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti sredstev in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek.

Amortizacijske stopnje znašajo med 1,9 % in 50,0 %. Opredmetena osnovna sredstva nimajo ocenjene preostale vrednosti.

TABELA 24: PREGLEDNICA AMORTIZACIJSKIH STOPENJ

Vrsta sredstev	31. 12. 2024 (v %)	31. 12. 2023 (v %)
Gradbeni objekti, deli zgradb	od 1,9 do 6,0	od 1,9 do 6,0
Proizvodna oprema	od 10,0 do 20,0	od 10,0 do 20,0
Računalniška oprema	od 16,6 do 25,0	od 16,6 do 25,0
Preostala oprema	od 5,0 do 50,0	od 5,0 do 50,0
Poslovni najemi	Višina vezana na vsakokratno veljavno pogodbo	Višina vezana na vsakokratno veljavno pogodbo

Poslovodstvo je na novo ocenilo dobe koristnosti osnovnih sredstev ter ugotovilo, da so amortizacijske stopnje primerne.

PREVREDNOTOVANJE OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve. Opredmeteno osnovno sredstvo se prevrednoti zaradi oslabitve, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, kar družba preverja najmanj enkrat letno. Izguba zaradi oslabitve opredmetenega osnovnega sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

2.3) NALOŽBENE NEPREMIČNINE

RAZVRŠČANJE NALOŽBENIH NEPREMIČNIN

Naložbena nepremičnina je nepremičnina, posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali povečevala vrednost dolgoročne naložbe. Naložbene nepremičnine so zemljišča, posedovana za povečevanje vrednosti v bližnji prihodnosti ali za katera organizacija ni določila prihodnje uporabe, ter zgradbe v lasti, ki so posedovane za oddajo v najem.

Naložbene nepremičnine vključujejo tudi nepremičnine, ki so v gradnji ali razvoju za bodočo uporabo kot naložbene nepremičnine.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRVLJANJE PRIPOZNANJ NALOŽBENIH NEPREMIČNIN

Naložbena nepremičnina se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale prihodnje gospodarske koristi, povezane z njo, in če je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje se odpravi ob odtujitvi ali če se za stalno umakne iz uporabe in iz odtujitve ni mogoče pričakovati nikakršnih prihodnjih gospodarskih koristi.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE IN AMORTIZIRANJE NALOŽBENIH NEPREMIČNIN

Naložbena nepremičnina se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njena nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Takšni stroški vključujejo zasluge za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine, stroške izposojanja in druge stroške posla. Stroški izposojanja se všteta v nabavno vrednost do njene usposobitve za uporabo, če ta nastaja dlje kot eno leto. Stroški izposojanja, ki so neposredno pripisljivi pridobitvi, gradnji ali proizvodnji naložbene nepremičnine, se vključijo v njeno nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo pritekale prihodnje gospodarske koristi, povezane z njo, in če je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Nabavno vrednost lahko sestavljajo tudi stroški v zvezi z najemi sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe. Najemnik na datum začetka najema pripozna delež v naložbeni nepremičnini, ki predstavlja pravico do uporabe in obveznost iz najema, za kar se smiselno uporablja SRS 1.27.

Naložbene nepremičnine se po pripoznanju merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po knjigovodski vrednosti, ki predstavlja nabavno vrednost, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Stroški, ki nastajajo po začetni pripoznavi sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če se prihodnje koristi pri njem povečujejo v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Popravila ali vzdrževanje so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot poslovni odhodki.

Naložbena nepremičnina se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko je razpoložljiva za uporabo. Zemljišča se ne amortizirajo. Amortizacija zgradb in opreme se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek. Amortizacijske stopnje znašajo med 1,9 % in 12,5 %.

Nadomestljiva vrednost naložbene nepremičnine je višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, in vrednosti pri uporabi.

Naložbene nepremičnine nimajo ocenjene preostale vrednosti.

PREVREDNOTOVANJE NALOŽBENIH NEPREMIČNIN

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve. Naložbena nepremičnina se prevrednoti zaradi oslabitve, če njena knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, kar družba preverja najmanj enkrat letno. Izguba zaradi oslabitve naložbene nepremičnine, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Pri merjenju nadomestljive vrednosti se upošteva poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je višja.

Za potrebe razkrivanja se ugotavlja poštena vrednost naložbenih nepremičnin.

2.4) FINANČNE NALOŽBE

RAZVRŠČANJE FINANČNIH NALOŽB

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima organizacija naložbenica, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke. Finančne naložbe v kapital drugih organizacij so naložbe v kapitalske instrumente. Finančne naložbe v posojila so naložbe v dolgove drugih organizacij ali drugih izdajateljev. Finančne naložbe so tudi naložbe v izpeljane finančne instrumente.

Sava Turizem d.d. ima finančne naložbe v kapital in finančne naložbe v posojila razčlenjene na tiste, ki se nanašajo na odvisne organizacije v skupini, na tiste, ki se nanašajo na pridružene družbe, ter na druge, ki se ob začetnem pripoznavanju razvrstijo v:

- finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida;
- finančna sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti; ali
- finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek kapitala.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRAVLJANJE PRIPOZNANJ FINANČNIH NALOŽB

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Dolgoročne finančne naložbe v kapital so tiste, ki jih namerava organizacija naložbenica imeti v posesti, daljšem od leta dni, in ne v posesti za trgovanje. Dolgoročne finančne naložbe v posojila so tiste, ki v plačilu zapadejo v več kot enem letu po dnevu bilance stanja.

Finančna naložba se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi z njo in če je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Pri obračunavanju običajnega nakupa ali prodaje finančnega sredstva se le-to pripozna oziroma odpravi z upoštevanjem datuma trgovanja. Izbrani način se dosledno uporablja za vse nakupe ali prodaje finančnih naložb, ki pripadajo isti skupini.

Pripoznanje finančne naložbe se odpravi, če se ne obvladujejo več nanjo vezane pogodbene pravice.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE FINANČNIH NALOŽB

Finančno naložbo mora organizacija ob začetnem pripoznanju izmeriti po pošteni vrednosti. Če gre za finančno sredstvo, ki ni razvrščeno med finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, je treba začetni vrednosti prišteti še stroške posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa.

Finančna naložba v kapital, lastniški vrednostni papirji drugih podjetij ali dolžniški vrednostni papirji drugih podjetij ter dana posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki je enaka plačanemu znesku denarja ali njegovih ustreznikov.

PREVREDNOTOVANJE FINANČNIH NALOŽB

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti, kamor se ne štejejo pogodbeni pripis obresti in druge spremembe glavnice naložbe. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje na njihovo pošteno vrednost, prevrednotenje zaradi njihove oslabilitve ali prevrednotenje zaradi odprave njihove oslabilitve.

Po začetnem pripoznanju je finančna sredstva treba izmeriti po pošteni vrednosti brez odštetja stroškov posla, ki se utegnejo pojaviti ob prodaji. Finančne naložbe v posojila se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Finančne naložbe v kapitalske instrumente, katerih cena je objavljena na delujočem trgu, se izmerijo z uporabo le-te na dan bilance stanja. Finančne naložbe v kapitalske instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se izmerijo po nabavni vrednosti, na vsak dan bilance stanja pa se oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o njihovi morebitni oslabiljenosti. Če tak dokaz obstaja, se finančno naložbo prevrednoti zaradi oslabilitve. Finančne naložbe v odvisne organizacije se ob začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti, letno pa se na bilančni datum ugotavlja morebitne razloge za njihovo slabitev.

Zadnje vrednotenje finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko kapitala, ter finančnih naložb v kapital odvisnih organizacij je bilo izvedeno 31. 12. 2024, zadnje vrednotenje tržnih finančnih sredstev in točk vzajemnega sklada je bilo opravljeno ravno tako 31. 12. 2024.

Finančna naložba je oslabljen, kar povzroči izgube samo, če obstajajo dokazi o oslabitvi zaradi dogodka po začetnem pripoznavanju. Preizkus oslabilitve finančne naložbe se opravi posamično za vsako naložbo ali skupino naložb.

2.5) ZALOGE

RAZVRŠČANJE ZALOG

Zaloge so praviloma sredstva v opredmeteni obliki, ki bodo porabljena pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma pri proizvodnji za prodajo ali prodana v okviru rednega poslovanja.

Zaloga materiala zajema količine v skladišču, dodelavi in predelavi, pa tudi na poti od dobavitelja, če jih je kupec že prevzel oziroma prevzel tveganja in koristi v zvezi z njimi. Za material se lahko prav tako šteje drobn inventar z dobo koristnosti do leta dni, lahko pa tudi tisti z dobo koristnosti več kot leto dni, če njegova posamična nabavna cena ne presega 500 evrov. Dani predujmi, ki se v bilanci stanja izkazujejo v povezavi z zalogami, se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve. Količine v zalogi je treba ločevati od poškodovanih ali neuporabnih stvari v zalogi.

Družba Sava Turizem d.d. ima v pretežni meri na zalogi material, ki je potreben za izvajanje poslovne dejavnosti storitev.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRVLJANJE PRIPOZNANJ ZALOG

Stvar v zalogi se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, in je mogoče njeno nabavno oziroma stroškovno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripozna se, ko se ob upoštevanju prevzema na podlagi ustreznih knjigovodskih listin začne obvladovati.

Pripoznanje stvari v zalogi se odpravi, ko je porabljena, prodana ali kako drugače preneha obstajati, kar potrjujejo ustrezne listine.

Organizacija mora posebej voditi evidence zalog, ki so bile predmet lastne uporabe.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE ZALOG

Količinska enota zaloge materiala in trgovskega blaga se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave, med njimi tudi davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste.

Če se cene na novo nabavljenih količinskih enot v obračunskem obdobju razlikujejo, se v organizaciji pri porabi uporablja metoda tehtanih povprečnih cen.

PREVREDNOTOVANJE ZALOG

Prevrednotenje zalog je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se lahko na koncu leta ali med njim. Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali po čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju.

Vrednosti normalnih zalog materiala, ki naj bi jih porabili pri opravljanju storitev, ni treba zmanjšati pod raven izvirne vrednosti, če je mogoče pričakovati, da bo prodajna vrednost storitev, v katere bodo vstopile, enaka ali izvirni vrednosti ali večja od nje. Zmanjšanje vrednosti zalog obremenjuje poslovne odhodke.

INTERNI KRITERIJI V ZVEZI Z ZALOGAMI

Popisi zalog se v organizaciji izvajajo mesečno, vsi presežki ali primanjkljaji se evidentirajo v okviru porabe. Za primanjkljaje trgovskega blaga organizacija bremeni odgovorne osebe.

Zaloga materiala se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost presega čisto iztržljivo vrednost oziroma če so brez gibanja 180 dni. V tem primeru se izvede 100-odstotni popravek vrednosti.

Zaloge trgovskega blaga se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost presega čisto iztržljivo vrednost oziroma če so brez gibanja 1 leto dni. V tem primeru se izvede 100-odstotni popravek vrednosti.

Za oblikovanje popravka vrednosti zalog, ki so brez gibanja, računovodska služba sama oblikuje popravek vrednosti.

2.6) TERJATVE

RAZVRŠČANJE TERJATEV

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga ali v primeru danih predplačil stvari oziroma opravljanja storitve. Kot poslovne terjatve se štejejo tudi tiste, ki so povezane s finančnimi prihodki, ki izhajajo iz finančnih naložb. Dani predujmi se v bilanci stanja izkazujejo znotraj gospodarske kategorije, na katero se nanašajo.

Terjatve se razvrščajo na:

- Dolgoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od enega leta po datumu bilance stanja;
- Kratkoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v obdobju, krajšem od enega leta po datumu bilance stanja

Terjatve so razčlenjene na tiste, ki se nanašajo na organizacije v skupini, na pridružene organizacije in na druge.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRVLJANJE PRIPOZNANJ TERJATEV

Terjatev se pripozna kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, če je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti in ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice. Terjatev se odpravi, če se pogodbene pravice do koristi izrabijo, ugasnejo ali če se odstopijo.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE TERJATEV

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko pozneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnano tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Obresti od terjatev so finančni prihodki.

PREVREDNOTOVANJE TERJATEV

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve oziroma odprave oslabitve, to je zmanjšanja oziroma morda kasneje povečanja na udenarljivo vrednost.

Terjatve se merijo po odplačni vrednosti. Če obstojijo nepristranski dokazi, da je prišlo do izgube, le-ta bremeni poslovne odhodke v zvezi s terjatvami. Metodologija izračuna vrednosti popravka terjatev je opisana v točki Interni kriteriji v zvezi s terjatvami. Popravki terjatev iz obresti in dividend bremenijo prevrednotovalne finančne odhodke.

Terjatve, za katere se po začetnem pripoznanju domneva, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celotnem znesku, se razkrijejo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve.

INTERNI KRITERIJI V ZVEZI S TERJATVAMI

Popravki vrednosti terjatev se v družbi oblikujejo na naslednji način:

- 100-odstotni popravek za vse tožene terjatve in terjatve, prijavljene v stečajnem postopku in v postopku prisilne poravnave;
- 100-odstotni popravek za terjatve, ki so po najboljši strokovni presoji posloводства utemeljeno dvomljive in je utemeljeno dvomljiv tudi izid morebitne tožbe zaradi insolventnosti kupca;
- 100-odstotni popravek za terjatve, ki so na presečni datum mesečnega poročanja zapadle nad 120 dni;
- Splošni popravek terjatev izračunan kot pričakovane kreditne izgube za terjatve do kupcev na podlagi povprečne stopnje odpisa terjatev glede na promet v posameznem letu, izračunano na historičnih podatkih zadnjih 3 let ter aplicirano na promet v zadnjem letu. Pri presoji potrebnega popravka se upošteva tudi ocene spremembe prihodnjih ekonomskih gibanj v gospodarstvu in dejavnosti ter dejstvo, ali so terjatev zavarovane in s katerimi inštrumenti.

2.7) DENARNA SREDSTVA

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni, denar na poti, denar na transakcijskih računih in depozite na odpoklic. Denar na poti je denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezen račun pri banki in se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje pri njej. Depoziti na odpoklic so zajeti v okviru kratkoročnih finančnih naložb.

2.8) KAPITAL

RAZVRŠČANJE KAPITALA

Kapital predstavlja lastniški delež v sredstvih družbe po odštetu vseh obveznosti in predstavlja obveznost do lastnikov. Sestavljen je iz naslednjih postavk:

- Osnovni kapital – znesek kapitala, vpisan v sodni register.
- Kapitalske rezerve – zneski, ki izhajajo iz vplačil nad nominalno vrednostjo delnic ali deležev ter drugi zneski, opredeljeni z zakonom.
- Rezerve iz dobička – zadržani dobički, ki se oblikujejo skladno z zakonskimi ali internimi določili, kot so zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice in druge rezerve iz dobička.
- Revalorizacijske rezerve – dobički iz prevrednotenja sredstev, ki še niso realizirani.
- Preneseni čisti poslovni izid – neporabljeni čisti dobički ali nepokrite izgube preteklih let.
- Čisti poslovni izid poslovnega leta – dobiček ali izguba tekočega leta.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRAVLJANJE PRIPOZNANJ KAPITALA

- Kapital se pripozna ob vplačilu vložkov ali ob nastanku pravice do prejema vložkov ter ob nastanku dobička.
- Odpravljanje pripoznanja kapitala se izvede ob zmanjšanju kapitala, izplačilu dividend ali pokrivanju izgub, skladno z zakonskimi določili in sklepi lastnikov.
- Zmanjšanje kapitala se lahko izvede s prenosom v rezerve ali s povračilom vlagateljem, če je to dovoljeno v skladu z zakonodajo.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE KAPITALA

- Kapital se ob začetnem pripoznanju meri po pošteni vrednosti prejetih sredstev ali vložkov, zmanjšani za neposredne stroške transakcije.
- Če se osnovni kapital poveča s stvarnimi vložki, se ti ovrednotijo po pošteni vrednosti na datum prenosa lastništva.

- Če se kapital poveča z vplačilom v denarju, se kot osnova uporabi nominalni znesek vplačanih sredstev.

PREVREDNOTOVANJE KAPITALA

- Prevrednotenje kapitala se nanaša na sprememba njegove knjigovodske vrednosti kot posledica revalorizacije zemljišč in zgradb oziroma izmeritev finančnih naložb po pošteni vrednosti.
- Revalorizacijske rezerve se pojavijo zaradi zvišanja knjigovodske vrednosti zemljišč in zgradb ter se izkazujejo ločeno glede na nastanek. Omogočajo kritje kasnejšega znižanja knjigovodske vrednosti oziroma oslabitve zemljišč in zgradb.
- Rezerve, nastale zaradi vrednotenja finančnih naložb po pošteni vrednosti, se pojavijo zaradi izmeritve finančnih naložb po pošteni vrednosti in se prilagajajo spremembam poštene vrednosti. Odpravijo se neposredno v bilanci stanja prek prenesenega čistega poslovnega izida.

2.9) REZERVACIJE

RAZVRŠČANJE REZERVACIJ

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih zneske za njihovo poravnavo je mogoče zanesljivo oceniti.

Namen rezervacij je v obliki vnaprej vračunanih stroškov zbrati zneske, ki bodo v prihodnosti omogočili pokritje takrat nastalih stroškov. Med takšne rezervacije spadajo rezervacije za reorganizacijo, za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb ter za jubilejne nagrade in za odpravnine ob upokojitvi.

Rezervacije se oblikujejo tudi za obveznosti iz tožb in pravnih postopkov, glede na oceno verjetnosti izgube tožbe.

Rezervacije za okoljske obveznosti, razgradnjo sredstev ali druge dolgoročne obveznosti se pripoznajo, če izhajajo iz pravnih ali posrednih obveznosti podjetja.

Pogojne obveznosti se ne obravnavajo kot rezervacije, temveč se razkrivajo ločeno v pojasnilih k računovodskim izkazom.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRAVLJANJE PRIPOZNANJ REZERVACIJ

Rezervacije se pripoznajo, če zaradi preteklega dogodka obstaja pravna ali posredna sedanja obveza, če je bolj mogoče kot ne, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi, in če je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti.

Pripoznanje rezervacij se odpravi, kadar so že izrabljene nastale možnosti, zaradi katerih so bile rezervacije oblikovane, ali pa ni več potrebe po njih.

Pri odpravi pripoznanja rezervacije zaradi prenehanja obveznosti ali ugotovljene prevelike oblikovane rezervacije se sprošeni znesek pripozna kot prihodek v poslovnem izidu.

Če se rezervacija uporablja, je porabljena za namen, za katerega je bila prvotno oblikovana.

Družba Sava Turizem d.d. je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlenim ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance

stanja. Preračun je bil opravljen na dan 31. 12. 2024, pri tem pa so za leta 2025 do 2027 upoštevane stopnje povečanja povprečnih plač v RS iz Pregleda makroekonomskih gibanj z napovedmi BS, december 2024 (nominalna letna rast 5,5 % v 2025, 5,0 % v 2026, 4,5 % v 2027 in 3,5 % v 2028). Od leta 2028 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za inflacijo in za realno rast v višini 1,4 %. Za izračun diskontne stopnje na dan 31.12.2024 je obrestna mera določena v višini 3,2 %, kar odraža donosnost visoko kakovostnih (rating AAA) podjetniških obveznic na dan 31.12.2024. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE REZERVACIJ

Rezervacija je enaka vrednosti izdatkov, ki so po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Če je učinek časovne vrednosti denarja pomemben, morajo biti pričakovani izdatki ustrezno diskontirani na sedanjo vrednost. Če je časovna vrednost denarja pomembna, se rezervacija diskontira po obrestni meri, ki odraža trenutno oceno tržnih donosov na državne obveznice ali druge primerljive naložbe. Ob vsaki spremembi diskontne mere je treba izvesti preračun in razliko pripoznati kot spremembo v rezervacijah.

Knjigovodska vrednost rezervacij je enaka njihovi izvirni vrednosti, zmanjšani za porabljene zneske, dokler se ne pojavi potreba po njihovem povečanju ali zmanjšanju.

PREVREDNOTOVANJE IN MERJENJE SPREMEMB REZERVACIJ

Rezervacije se ne prevrednotujejo. Na koncu obdobja se zaradi sprememb ocen rezervacije popravijo tako, da je njihova vrednost enaka vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze. Če je znesek rezervacije večji od potrebnega, se razlika pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida.

Če so rezervacije premalo oblikovane, se dodatni znesek prizna kot strošek v obdobju, ko je ugotovljena razlika.

Aktuarski dobički in izgube iz rezervacij za dolgoročne obveznosti do zaposlenih (jubilejne nagrade, odpravnine) se ne pripoznavajo v poslovnem izidu, ampak neposredno v kapitalu v okviru rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti.

2.10) DOLGOVI

RAZVRŠČANJE DOLGOV

Dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kot posebna vrsta dolgovi se obravnavajo odložene obveznosti za davek.

Dolgovi so lahko finančni ali poslovni ter dolgoročni ali kratkoročni. Dolgovi se razčlenjujejo na tiste do organizacij v skupini in na tiste do drugih. Dolgovi se razčlenjujejo tudi na tiste, pri katerih se kot financirerji pojavljajo banke ter druge pravne in fizične osebe.

Dolgoročni dolgovi so tisti, ki zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od enega leta po datumu bilance stanja, kratkoročni dolgovi pa zapadejo v plačilo v obdobju, krajšem od enega leta.

Obveznosti iz dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu, se v ustreznem deležu prerazvrstijo med kratkoročne dolgove.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRAVLJANJE PRIPOZNANJ DOLGOV

Dolg se pripozna kot obveznost, če je verjetno, da se bodo zaradi njegove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi, in če je znesek za njegovo poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Dolg se pripozna ob upoštevanju datuma, določenega v pogodbi ali drugem pravnem aktu.

Pripoznanja dolgov se odpravijo, če je obveznost izpolnjena, razveljavljena ali zastarana, pri čemer je treba razkriti učinek odprave v izkazu poslovnega izida.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE DOLGOV

Dolgovi se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku. Dolgovi se povečujejo za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom.

Dolgovi se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti, če pa med efektivno in dejansko obrestno mero ni pomembne razlike, se lahko merijo po izvirni vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Če je dolg izdan po diskontirani vrednosti, se razlika med izplačano in nominalno vrednostjo obračunava kot obrestni strošek v obdobju trajanja dolga.

Če dolgovi vključujejo pogodbene klavzule, ki vplivajo na njihovo vrednost (npr. spremenljive obrestne mere ali valutne klavzule), se te razkrijejo v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Sava Turizem d.d. pri merjenju dolgov upošteva usmeritev, da se dogovorjena obrestna mera bistveno ne razlikuje od efektivne obrestne mere, če razlika ni večja od ene odstotne točke.

PREVREDNOTOVANJE DOLGOV

Prevrednotovanje nastane v primeru dolga, izraženega v tuji valuti. Pri preračunu v domačo valuto nastanejo tečajne razlike, ki se evidentirajo kot finančni prihodki ali finančni odhodki.

Če je dolg izražen v tuji valuti, se ob koncu obdobja preračuna po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan bilance stanja.

2.11) ČASOVNE RAZMEJITVE

RAZVRŠČANJE ČASOVNIH RAZMEJITEV

Časovne razmejitve so lahko aktivne in pasivne ter dolgoročne in kratkoročne. Aktivne časovne razmejitve zajemajo odložene odhodke ter nezaračunane prihodke. Pasivne časovne razmejitve zajemajo vnaprej vračunane odhodke in odložene prihodke. Pogojne terjatve ali pogojne obveznosti se ne obravnavajo kot časovne razmejitve.

PRIPOZNAVANJE IN ODPRAVLJANJE PRIPOZNANJ ČASOVNIH RAZMEJITEV

Časovne razmejitve se pripoznavajo, če je verjetno, da so bodo v prihodnosti zaradi nje povečale/znižale gospodarske koristi in če je mogoče njihovo vrednost zanesljivo izmeriti.

Pripoznanja se odpravijo, kadar so že izrabljene nastale možnosti ali pa ni več potrebe po časovnih razmejitvah. Časovne razmejitve se lahko uporabijo samo za postavke, za katere so bile prvotno pripoznane.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE ČASOVNIH RAZMEJITEV

Realnost postavk aktivnih časovnih razmejitev mora biti na dan bilance stanja utemeljena. Njihovo spravljanje v realne okvire popravi dotedanje odhodke in prihodke, v zvezi s katerimi so se prvotno pojavile.

PREVREDNOTOVANJE ČASOVNIH RAZMEJITEV

Časovne razmejitve se ne prevrednotujejo. Ob sestavljanju računovodskih izkazov se preverita realnost in upravičenost njihovega oblikovanja.

2.12) PRIHODKI

RAZVRŠČANJE PRIHODKOV

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja dolgov. Preko poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni prihodki in finančni prihodki se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na odvisne organizacije v skupini, na pridružene organizacije ter druge. Poslovni prihodki in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki.

Poslovne prihodke sestavljajo prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla. Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Prevrednotovalni poslovni prihodki nastanejo ob odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin kot pozitivna razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo.

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Sestavljajo jih obračunane obresti in deleži v dobičku drugih ter prihodki od odsvojitve finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko kapitala.

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke ter preostali prihodki in se pojavljajo v dejansko nastalih zneskih.

PRIPOZNAVANJE PRIHODKOV

Prihodki se izkazujejo, če je znesek prihodkov mogoče zanesljivo oceniti, če obstaja verjetnost pritekanja gospodarskih koristi, če je prihodek, ki bodo nastali v zvezi s poslom, možno zanesljivo izmeriti in ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

Organizacija pripozna prihodek od prodaje, ko izpolni pogodbeno obvezo. Pogodbena obveza je izvršitvena obveza, da kupcu dobavi ali opravi pogodbeno dogovorjeno (obljubljeno) blago ali storitve. Izvršitveno obvezo izpolni (ali izpolnjuje) s prenosom pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitve kupcu. Blago ali storitve je prenesena (ali izpolnjena), ko kupec pridobi obvladovanje nad blagom ali storitvijo, pravico do odločanja o uporabi in pravico do praktično vseh preostalih koristi. Organizacija prenese obvladovanje blaga ali storitve in s tem izpolni izvršilno obvezo v določenem trenutku ali postopoma.

Za vsako izvršilno obvezo, ki se izpolni postopoma, se prihodki pripoznajo postopoma, skladno z napredkom organizacije v smeri popolne izpolnitve obveze. Kadar organizacija ne more razumno izmeriti napredka v smeri popolne izpolnitve izvršilne obveze, pričakuje pa povrnitev stroškov, nastalih pri izpolnjevanju te obveze, lahko prihodke pripozna samo do višine nastalih stroškov.

Najmanj na koncu leta vsakega poročevalskega obdobja organizacija ponovno izmeri napredek v smeri popolne izpolnitve obveze.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE PRIHODKOV

Prihodki od opravljenih storitev, razen od opravljenih storitev, ki vodijo do finančnih prihodkov, se merijo po prodajnih cenah glede na stopnjo njihove dokončnosti.

Prihodki od prodaje se tako pripoznajo v znesku, ki odraža transakcijsko ceno, ki se razporedi na samostojno izvršitveno obvezo. Transakcijska cena je tako znesek nadomestila, do katerega bo organizacija upravičena v zameno za prenos blaga ali storitve do kupca, razen zneskov, ki se zbirajo v imenu tretjih oseb. Nadomestilo lahko vključuje fiksne zneske, variabilne zneske (kot na primer znesek popustov, rabatov, povračil dobropisov, znižanja cen,...) ali oboje. Znesek variabilnega nadomestila, ki se ne vključi v transakcijsko ceno in je kupcu že zaračunan ali ga je kupec že plačal, se pripozna kot obveznost povračila. Variabilni znesek nadomestila se lahko razporedi na vse izvršitvene obveze ali le na določene. Na določene izvršitvene obveze se variabilni znesek nadomestila razporedi, kadar se njegovi pogoji nanašajo na izpolnitev ali določen rezultat samo določenih in ne vseh izvršitvenih obvez.

Prihodki, ki se pojavljajo neenakomerno, se ne pripoznavajo vnaprej.

Prihodki od obresti se pripoznavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačni del glavnice in veljavno obrestno mero.

Prihodki od dividend se pripoznajo v obdobju, ko je bil prejet priliv dividend.

2.13) ODHODKI

RAZVRŠČANJE ODHODKOV

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev ali povečanja dolgov. Preko poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni odhodki in finančni odhodki se štejejo kot redni odhodki.

Poslovne odhodke sestavljajo stroški blaga, materiala in storitev, stroški dela, odpisi vrednosti ter drugi poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo ob prevrednotenju opredmetenih, neopredmetenih in obratnih sredstev ter naložbenih nepremičnin na nižjo vrednost ter tudi ob odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin kot negativna razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo.

Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja. Prve sestavljajo predvsem obresti, drugi pa imajo predvsem naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke ter preostali odhodki in se pojavljajo v dejansko nastalih zneskih.

PRIPOZNAVANJE ODHODKOV

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se ob njihovem nastanku torej pripoznajo hkrati s pripoznavanjem zmanjšanja sredstev oziroma povečanja dolgov.

ZAČETNO RAČUNOVODSKO MERJENJE ODHODKOV

Odhodki od obresti se pripoznavaajo v znesku, ki je obračunan v istem obračunskem obdobju, razen če so zajeti med opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pripoznavaajo, ko je opravljeno ustrezno prevrednotenje.

2.14) DAVEK OD DOBIČKA IN ODLOŽENI DAVEK

Davek od dobička poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu, in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto z uporabo davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo po pričakovanjih treba plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Družba Sava Turizem d.d. ima pripoznane odložene terjatve za davek iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade in terjatve iz naslova neizrabljenih davčnih izgub ter obveznosti za odloženi davek iz naslova prevrednotenja vrednostnih papirjev in drugih finančnih naložb.

2.15) ČISTI DOBIČEK/IZGUBA NA DELNICO

Delniški kapital je razdeljen na navadne imenske kosovne delnice, zato organizacija prikazuje osnovno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da se dobiček deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem obdobju pri čemer se upoštevajo morebitne spremembe v številu delnic v obdobju.

Prilagojeni čisti dobiček/izguba na delnico je enak osnovnemu čistemu dobičku/izgubi na delnico, ker organizacija nima prednostnih delnic ali zamenljivih obveznic. Do dneva poročanja ni prišlo do spremembe števila izdanih delnic.

Če bi prišlo do sprememb v številu delnic (npr. delitev ali združitve delnic, izdaja novih delnic ali odkupi lastnih delnic), bi bilo treba tehtano povprečno število delnic prilagoditi za obdobja pred takimi spremembami.

2.16) SESTAVITEV BILANCE STANJA

Bilanca stanja je sestavljena po SRS 20, uporabljeno je osnovno razčlenjevanje postavk v bilanci stanja za zunanje poslovno poročanje.

Sredstva in obveznosti so razvrščeni na dolgoročne in kratkoročne postavke glede na njihovo zapadlost v obdobju enega leta po datumu bilance stanja.

Postavke v bilanci stanja se prikazujejo po neodpisani vrednosti kot razlika med celotno vrednostjo in popravkom vrednosti.

2.17) SESTAVITEV IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Izkaz poslovnega izida je sestavljen po SRS 21, ki določa pravila za pripoznavanje, razvrščanje in merjenje prihodkov, odhodkov ter izračun čistega poslovnega izida.

Uporabljeno je osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje – različica I (po naravni vrsti odhodkov), pri čemer se upoštevajo naslednja načela:

- Prihodki in odhodki se pripoznajo skladno z načelom nastanka poslovnega dogodka, ne glede na denarni tok.
- Poslovni izid se izračuna kot razlika med prihodki in odhodki, vključno s poslovnimi, finančnimi in drugimi prihodki ter odhodki.
- Prevrednotovalni prihodki in odhodki se ločeno prikazujejo, če so pomembni za razumevanje poslovnega izida.
- Davek od dobička in odloženi davek se prikazujeta ločeno v skladu s SRS 20.

2.18) SESTAVITEV IZKAZA DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po SRS 22, ki določa pravila za pripoznavanje in razvrščanje denarnih tokov ter njihovo predstavitev v računovodskih izkazih.

Uporabljeno je razčlenjevanje postavk za zunanje poslovno poročanje – različica II (posredna metoda), pri čemer se upoštevajo naslednja načela:

- Denarni tokovi so razvrščeni na poslovne, investicijske in finančne dejavnosti.
- Denarni tok iz poslovanja se prikaže posredno, kar pomeni, da se čisti poslovni izid prilagodi za učinke postavk, ki niso denarni tokovi, ter za spremembe v poslovnih sredstvih in obveznostih.
- Denarni tokovi iz investicijskih dejavnosti vključujejo prilive in odlive, povezane s pridobitvijo in prodajo opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in finančnih naložb.
- Denarni tokovi iz finančnih dejavnosti vključujejo prilive in odlive, povezane s pridobitvijo in odplačilom posojil, izplačilom dividend in transakcijami, povezanimi z lastniškim kapitalom.
- Pomembnejše transakcije, ki ne vključujejo prejemkov in izdatkov denarja (npr. pridobitev osnovnih sredstev na kredit).

Pripravljen je z upoštevanjem podatkov iz izkaza poslovnega izida za obdobje januar–december tekočega leta (za preteklo obdobje januar–december predhodnega leta), podatkov iz bilance stanja na dan 31. 12. tekočega leta (za preteklo obdobje 31. 12. predhodnega leta) ter drugih potrebnih podatkov.

3) UPRAVLJANJE TVEGANJ

3.1) STRATEŠKA IN OPERATIVNA TVEGANJA

Strateška tveganja vključujejo zunanje dejavnike, ki lahko vplivajo na poslovanje in dolgoročno konkurenčnost družbe, ter notranje dejavnike, ki lahko zmanjšajo možnosti za doseganje strateških poslovnih ciljev. Operativna tveganja so tveganja, nad katerimi ima družba nadzor, in vključujejo predvsem procese, sredstva in ljudi.

Največja strateška tveganja vključujejo kibernetško varnost in varnost podatkov, digitalne motnje, nove tehnologije in umetno inteligenco, makroekonomsko in geopolitično negotovost, človeški kapital, podnebne spremembe, oskrbovalne verige in skladnost z regulativami, vključno s t.i. greenwashing-om. Te različne grožnje odražajo kompleksno okolje, v katerem delujejo organizacije, in zahtevajo celovit pristop k upravljanju tveganj in učinkovito upravljanje s spremembami.

- Kibernetška in podatkovna varnost ostaja glavno tveganje za podjetja, saj se obseg napadov povečuje, kar lahko resno ogrozi delovanje organizacij in zaupanje strank. Varnost podatkov postaja vse pomembnejša, saj se organizacije vse bolj zanašajo na digitalne tehnologije, ki pa so izpostavljene kibernetiskim napadom. Napredne metode, kot so deepfake tehnike, omogočajo lažno identifikacijo ključnega osebja, uporaba AI za avtomatizacijo kibernetške varnosti pa postaja ključna.
- Digitalne motnje, nove tehnologije in umetna inteligenca (AI) so najhitreje rastoča kategorija tveganj, za katero se predvideva, da bo v prihodnje še rastlo in pristalo pri vrhu najpomembnejših tveganj v svetovnem gospodarstvu. Podjetja imajo pogosto še razdrobljeno strategijo za digitalizacijo in umetno inteligenco, brez ustrezne centralizacije ali nadzora nad inovacijami, prav tako so AI specifične veščine so v pomanjkanju.
- Makroekonomska in geopolitična negotovost predstavljata pomembno grožnjo, saj lahko vplivata na globalne trge, povpraševanje, oskrbovalne verige in stabilnost podjetij. Nestabilnost zaradi državnih in geopolitičnih dejavnikov narašča, trgovinske omejitve, sankcije in volitve pa prispevajo k nepredvidljivosti poslovnega okolja. Ocenjuje se, da se bosta v prihodnosti ti dve tveganji še povečevali.
- Pomanjkanje ustrezno usposobljenega kadra je tudi pomembno tveganje, saj lahko vpliva na delovno produktivnost in inovativnost. Pričakuje se, da bo to tveganje ostalo pomembno v prihodnosti. Spreminjajoča se pričakovanja in zahteve glede dela lahko privedejo do težav pri zapolnjevanju ključnih vlog v organizacijah, kar povečuje tveganje na področju strateškega kadrovanja.
- Podnebne spremembe prinašajo številne izzive, vključno z okoljskimi katastrofami, spremembami v oskrbovalnih verigah in regulativnimi zahtevami.
- Oskrbovalne verige so postale ranljive zaradi trendov politične deglobalizacije in podnebnih dogodkov, kar povečuje tveganje za organizacije.
- Neustrezna skladnost z regulativami in t.i. greenwashing: pridobitev in ohranjanje skladnosti z regulativami, zlasti na področju trajnosti, predstavlja pomembno tveganje. Greenwashing predstavlja tveganje za organizacije, ki se pretvarjajo, da so trajnostno naravnane, vendar dejansko ne izpolnjujejo zahtevnih standardov trajnostnega razvoja.

Leto 2024 je bilo zaznamovano z globalnimi konflikti, ekstremnimi vremenskimi pojavi in družbenimi nemiri, pri čemer dolgoročna pričakovanja nakazujejo nadaljnje globalne šoke. Za podjetja ostajajo najpomembnejša tveganja kibernetške varnosti in varnost podatkov, saj se obseg in hitrost napadov hitro povečujeta zaradi novih tehnik hekerskih napadov, ki temeljijo na AI. Tudi tveganje dezinformacij, generiranih s strani AI, na lestvici najpomembnejših tveganj hitro raste, saj za generiranje informacij s pomočjo AI ni več potrebnega ozko specializiranega nabora spretnosti, obsežni modeli umetne inteligence pa so že omogočili veliko rast lažnih informacij in t.i. sintetičnih vsebin. Okoljska tveganja ostajajo prav tako visoka saj obstaja možnost preseganja

kritičnih točk podnebnih sprememb, kar bi povzročilo nepopravljive posledice. Hkrati se povečujejo globalna ekonomsko-politična polarizacija in družbene razlike, ki bi lahko privedli do širših konfliktov. Napovedi kažejo na rastoče gospodarske pritiske na šibkejša države in skupnosti, kar lahko vodi v širjenje organiziranega kriminala in povečanje varnostnih tveganj.

Podnebne spremembe že vplivajo na konkurenčnost turistične ponudbe in povzročajo spremembe turističnih tokov. Podnebje tudi vpliva na izgradnjo turistične infrastrukture ter načrtovanje in oblikovanje ponudbe v turistični destinaciji. S tem zavedanjem sooblikujemo panogo na način, da v razvoj vključujemo komponento trajnosti. Za zagotovitev dolgoročnega trajnostnega razvoja si prizadevamo vzpostaviti ustrezno ravnotežje med vplivi turizma na okolje, zaposlenimi v turizmu in lokalnimi skupnostmi. Dejavní smo na področju varovanja naravnega okolja in rabe energije, kjer skrbimo za stalne izboljšave z namenom zmanjšanja rabe naravnih virov in energentov, zmanjšanja nastajanja odpadkov in izboljševanja sistema ločenega zbiranja in oddajanja odpadkov ter izboljšanja kakovosti bazenskih in odpadnih voda.

Operativna tveganja so tveganja nastanka izgube zaradi neustreznega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja zaposlenih, neustreznega delovanja sistemov ali neuspešnega obvladovanja zunanjih dogodkov ali njihovih vplivov. Sem vključujemo tveganja informacijske varnosti, večjih prekinitev poslovanja, tveganja neskladnosti poslovanja, pravna tveganja, tveganja vodenja projektov in izvajanja storitev zunanjih izvajalcev. Obvladujemo jih s predstavljenim modelom upravljanja tveganj preko treh obrambnih linij, internim sistemom poročanja, kamor so vključene službe kontrolinga, računovodske kontrole, hotelsko gostinske kontrole, služba kakovosti, služba notranje revizije ter notranje in zunanje ISO presoje. Na podlagi ugotovitev se sprejemajo korektivni ukrepi in nadgrajujejo kontrolni mehanizmi.

Za boljše obvladovanje tveganj na področju **prodaje in marketinga** v podjetju spremljamo kupce, njihove navade, cenovno elastičnost povpraševanja, gospodarsko okolje in konkurenco. Tveganja zmanjšujemo z usmeritvijo na različne trge in skupine kupcev, z visoko kakovostjo storitve ter inovativnimi pristopi na trgu. Geopolitično tveganje omejujemo s fleksibilnostjo in odzivnostjo trženjskih aktivnosti, z razpršenostjo prisotnosti na različnih prodajnih trgih in segmentih, sprotim spremljanjem sprememb in trendov v navadah gostov in posledično nenehnim prilagajanjem in usmerjanjem prodajnih in trženjskih aktivnosti tem spremembam. Aktivno prilagajamo in razvijamo produkte s poudarkom na trajnosti, vključenosti lokalne ponudbe kulinaričnih, športnih in kulturnih doživetij, zagotovitvi večje zasebnosti in varnosti. S stalno prisotnostjo na trgih zagotavljamo fleksibilnosti pri ponudbi gostom na segmentih in geografskih trgih, ki so v danih razmerah najbolj odzivni na ponudbo družbe. S prenovo in investicijskimi vlaganji zagotavljamo privlačnost naših produktov in kapacitet.

V procesu **nabave** se soočamo s tveganjem sprememb cen ter dobavljalnosti vhodnih materialov in storitev. To omejujemo s stalnim spremljanjem in pregledom nad dogajanjih na trgu, zagotavljanjem optimalnega števila ponudnikov, optimiziranjem nabavnega portfelja, sklepanjem dolgoročnih pogodb in časovnim prilagajanjem posamičnih nabav. Tveganje dobavljalnosti ter sprememb cen materialov in surovin na področju investicij obvladujemo z določanjem alternativnih sklopov materialov v času priprave investicije ter s preverjanjem zaloge in rezervacijo oziroma nakupom že v fazi pričetka investiranja. Tveganja na področju energentov znižujemo z doslednim spremljanjem dogajanja na trgu, rednimi analizami poročil s trga, konzultacijami s strokovnjaki s področja energentov in drugimi informacijami s tega področja. Stopnjo tveganja znižujemo tudi z zakupi količin elektrike in plina za prihodnje triletno obdobje. Cene zakupljene električne energije za leto 2025 so v primerjavi z letom 2024 nekoliko nižje, zaradi številnih negotovosti pa so mogoča večja cenovna nihanja dnevnih cen. Dodatna tveganja za nižjo donosnost poslovanja so se pojavila z novim obračunom omrežnine za električno energijo, v skladu s katerim so bili stroški omrežnine v zadnjih dveh mesecih leta 2024 za več kot 50% višja kot v predhodnem letu. Z namenom znižanja odvisnosti poslovanja od rasti cen energentov na trgu, izvajamo številne

aktivnosti za zmanjšanje porabe energije in spremembo energetskih virov. V letu 2024 smo prvič pridobili lastno električno energijo iz sončne elektrarne v Zdravilišču Radenci, s postavitvijo na ostalih lokacijah bomo nadaljevali v naslednjih letih. V teku so tudi investicije v celovite ali energetske prenove zgradb.

Tveganje razpoložljivosti ustreznih **človeških virov** omejujemo s proaktivnostjo in prisotnostjo na različnih kariernih sejmih doma in v tujini, sodelovanjem s kadrovskimi agencijami, partnerstvom z izobraževalnimi ustanovami pri usposabljanju dijakov in študentov, treningi in usposabljanji novih in obstoječih kadrov preko izobraževalnega zavoda SEIC ter zagotavljanjem spodbudnih pogojev dela. Tesno sodelovanje z zavodom SEIC smo v letu 2024 še nadgradili in poleg številnih izobraževanj na temo hotelirstva in gostinstva izvedli še številne on-line tečaje. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo in na podlagi rezultatov izvajamo ustrezne varnostne ukrepe. S tem izboljšujemo varnost na delovnih mestih in zmanjšujemo negativne zdravstvene vplive na zaposlene.

Tveganje **informacijske varnosti** v okviru varnostne politike omejujemo s spremljanjem trendov in novosti, sodelovanji z zunanjimi strokovnjaki, izvajanjem varnostnih analiz ter s sprejemanjem zaščitnih ukrepov, z vlaganji v posodobitve na področju strojne in programske zaščite ter nenehnim usposabljanjem in ozaveščanjem zaposlenih. Vzpostavljen imamo učinkovit sistem za upravljanje s pravicami v IT sistemih, nadzor nad IT strojno in sistemsko programsko opremo ter uporabniško opremo, redno posodabljam strežniško in uporabniško programsko opremo ter programsko opremo za protivirusno zaščito, implementiran imamo sistem za preprečevanje vdorov in zaščito pred naprednimi napadi ter sistem za zaščito elektronske pošte. Pomembno je, da ozaveščamo in usposabljam zaposlene glede informacijske varnosti, kar pomembno zmanjšuje tveganja na tem področju.

V podjetju smo identificirali področja in procese za katere menimo, da jih lahko avtomatiziramo in optimiziramo s pomočjo umetne inteligence (AI). Pričeli smo z uvajanjem tehnologije na področjih komunikacije rezervacijske, prodajne in marketing službe z gosti, priprave delovnih urnikov zaposlenih, analize operativnih dnevnikov proizvodnih aplikacij, itd. AI tehnologija poleg številnih prednosti prinaša tudi mnogo tveganj in izzivov. Pri implementaciji tehnologije smo še posebej pozorni na področje varovanja podatkov, saj uporaba AI zahteva velike količine podatkov, kar povečuje tveganje kršitev zasebnosti in varovanja podatkov ter na področje etike, zlasti v smislu pravičnosti, transparentnosti in odgovornosti pri odločitvah, ki jih sprejemajo AI sistemi. Za obvladovanje AI tveganj je ključno, da bomo hkrati z implementacijo tehnologije vzpostavili tudi ustrezne politike, procese in tehnološke rešitve ter nenehno spremljali in prilagajali svoje prakse glede uporabe umetne inteligence. Pri tem sodelujemo tudi z zunanjimi strokovnjaki s področja varnosti podatkov, etike in regulativ, z namenom da bo uporaba AI v skladu z najnovejšimi smernicami in standardi.

Premoženjska in z njimi povezana tveganja prenašamo na zavarovalnice. Da bi jih zmanjšali, imamo sklenjena zavarovanja za tveganja, ki bi lahko negativno vplivala na premoženje in osebe v družbi. Pred požarnimi tveganji se zavarujemo z obveščanjem in usposabljanjem zaposlenih v primeru požara ter rednim nadzorom, vzdrževanjem in preizkušanjem naprav za gašenje, odkrivanje in javljanje požara.

Tveganje sprememb lokalnega okolja, ki lahko vplivajo na poslovanje, zmanjšujemo s krepitvijo sodelovanja z lokalnimi skupnostmi.

Sodelovanje z odvetniškimi družbami nam pomaga pri pregledu pravnih dogovorov in poslovnih dogodkov ter zagotavlja pravno usklajenost in varnost.

Oblikovana likvidnostna rezerva družbe zadošča za poslovanje tudi v oteženih gospodarskih razmerah.

VPLIV VOJNE V UKRAJINI IN KONFLIKTA NA BLIŽNJEM VZHODU NA POSLOVANJE DRUŽBE

Vojna v Ukrajini je imela z vidika podjetja najpomembnejši vpliv na cene energentov. Sprva se je povečala negotovost glede oskrbe s plinom in nafto, nato pa so sankcije proti Rusiji dodatno prispevale k omejevanju oskrbe s plinom in nafto, kar je še dodatno povečalo cene vseh energentov. Izredno visoke cene energentov, ki smo jim bili priča v letih 2022 in 2023, so se v zadnjem obdobju nekoliko znižale, še vedno pa v primerjavi z obdobjem pred energetske krize ostajajo na visokih nivojih.

Na prodajnem področju je vojna v Ukrajini povzročila prenehanje prihodov ruskih in ukrajinskih gostov ter zmanjšano zanimanje gostov iz preostalih delov sveta, ki vzhodnejši del Evrope v dani situaciji še vedno dojemajo kot tvegano destinacijo. Ruski gostje v preteklih letih niso predstavljali pomembnega deleža prihodov gostov, upad prekomorskih, predvsem ameriških gostov pa uspešno nadomeščamo z gosti iz sosednjih in bližnjih držav.

Konflikt na Bližnjem vzhodu (Izrael–Hamas) na poslovanje družbe do sedaj ni imel večjega vpliva. Po izbruhu konflikta so se zaradi varnostnih razlogov turistični tokovi iz severno afriških in bližnjevzhodnih trgov preusmerili drugam, največ na evropske trge.

3.2) FINANČNA IN DAVČNA TVEGANJA

Finančna služba je vpeta v delovanje družbe tako na operativni kot na strateški ravni.

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila obveznosti in bo družbi povzročila finančno izgubo. Kreditno tveganje je neposredno povezano s komercialnim tveganjem in pomeni nevarnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev poplačane s časovnim zamikom ali pa sploh ne bodo poplačane.

Izpostavljenost tej vrsti tveganja se poveča v zaostrenih gospodarskih razmerah in se je v času epidemije covid-19 nekoliko povečalo. V letu 2024 so se zgodili stečaji nekaterih mednarodnih turističnih agencij. Izpostavljenost temu tveganju zmanjšujemo s sprotnim spremljanjem bonitete kupcev in dobaviteljev, poslovanjem na podlagi predplačil, nadzorom slabih plačnikov, sprotno izterjavo, vlaganjem izvršb, uporabo instrumentov zavarovanja, z depoziti kupcev, kompenzacijami ter izterjavo prek specializiranih agencij za izterjavo dolga tujih kupcev.

PLAČILNOSPOSOBNOSTNO TVEGANJE

Plačilnosposobnostno tveganje je tveganje, da bo podjetje naletelo na težave pri zbiranju finančnih sredstev za izpolnitev finančnih obveznosti. V družbi Sava Turizem d.d. sta vzpostavljeni enotna finančna politika in centralizirana kreditna politika.

Sproti in natančno spremljamo likvidnostno situacijo in izdelujemo likvidnostne načrte. Vse obveznosti redno plačujemo, prav tako redno, skladno s pogodbenimi določili poravnavamo vse obveznosti do bank. V letu 2024 smo izvedli refinanciranje obstoječih finančnih obveznosti po sindiciranem posojilu v višini 18,7 mio EUR z ročnostjo kredita 10 let in ugodnejšo obrestno mero. Za namen izvedbe investicij in razvoja družbe smo pri bankah sklenili dolgoročno kreditno pogodbo v višini 20 mio EUR z ročnostjo 10 let ter z možnostjo večkratnega črpanja posojila do sredine leta 2026 skladno z izvedbo in napredovanjem investicijskih del. Kredit za izvedbo investicij še ni črpan.

Finančna zadolženost družbe z upoštevanjem obveznosti iz poslovnega najema na dan 31. 12. 2024 znaša 17,0 % bilančne vsote. Družba razpolaga s sredstvi, ki za 5,9-krat presegajo posojila. Bruto dolg/EBITDA je konec leta, po izplačilu dividende v višini 23 mio EUR dosegel 0,7 kratnik EBITDA. Prosta denarna sredstva, depoziti in naložbe v vzajemni sklad denarnega trga, ki predstavljajo likvidnostno rezervo, znašajo 24,8 milijona EUR. K dobri likvidnosti je bistveno prispeval ugoden finančni rezultat družbe. Vse navedeno zagotavlja primerno osnovo za zavarovanje dolgoročnih posojil in njihovo normalno odplačevanje ter zagotavlja zmožnost normalnega poslovanja v negotovih razmerah. Likvidnostno rezervo konec leta 2024 ohranjamo na visokem nivoju zaradi kombinacije visokih tveganj navedenih v tem poglavju poročila in za namen financiranja bodočih investicijskih aktivnosti družbe.

Družba najema dolgoročna posojila pri poslovnih bankah, katerih končna zapadlost je konec leta 2036. Stopnja dolgoročnosti financiranja znaša 87,6 %, stopnja pokritosti dolgoročnih naložb z dolgoročnimi viri pa je 100-odstotna, kar pomeni, da so dolgoročne naložbe družbe v celoti financirane z dolgoročnimi viri. Viri ustrezne ročnosti omogočajo uresničitev načrtanih ciljev družbe.

OBRESTNO TVEGANJE

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer. Obrestna mera kreditov, najetih pri bankah, je variabilna (šestmesečni Euribor in trimesečni Euribor). Obrestna mera Euribor se je v letu 2024 postopoma zniževala, zadnje dni v letu 2024 je dosegla najnižjo raven preteklega leta, nato pa je v prvih dneh leta 2025 vrednost Euriborja pričela ponovno naraščati. Obrestno tveganje posredno zmanjšujemo z obvladovanjem in stalnim izboljševanjem upravljanja obratnih sredstev, v februarju 2022 pa smo del portfelja v višini 8,2 milijona EUR zaščitili z nakupom obrestne kapice z izvršilno obrestno mero 0 % za obdobje do leta 2029. Za leto 2025 pričakujemo postopno in zmerno zniževanje obrestnih mer.

VALUTNO TVEGANJE

Valutno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnih instrumentov nihala zaradi spremembe tečajev tujih valut. Družba posluje pretežno v evrskem območju, posli se sklepajo v evrih, zaradi česar je izpostavljenost valutnemu tveganju nizka.

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla.

TVEGANJE SPREMEMBE POŠTENE VREDNOSTI

Tveganje sprememb poštene vrednosti je tveganje, da bo družba utrpela izgubo gospodarskih koristi zaradi spremembe vrednosti finančnega sredstva. Zaradi visoke negotovosti in volatilnosti v gospodarskem in geopolitičnem okolju, smo testirali ustreznost vrednosti sredstev in ugotovili, da je sestava sredstev in virov sredstev ustrezna.

4) POJASNILA POSAMEZNIH POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

4.1) NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

TABELA 25: PREGLEDNICA GIBANJA NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024

v 000 EUR

	Naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice	Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 01.01.2024	2.349	131	2.480
Povečanja, nakupi	145	32	177
Odpisi	0	0	0
Stanje 31.12.2024	2.494	163	2.657
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2024	-1.196	-120	-1.316
Odpisi	0	0	0
Amortizacija	-178	-1	-180
Stanje 31.12.2024	-1.375	-121	-1.496
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2024	1.153	11	1.164
Stanje 31.12.2024	1.119	42	1.161

Leta 2024 se je vrednost neopredmetenih sredstev povečala za 145 tisoč EUR. Amortizacija je bila obračunana v višini 180 tisoč EUR. Nove nabave v letu 2024 predstavljajo nadgradnje obstoječih računalniških programov za implementacijo poročil, nadgradnje programov za fakturiranje, prenova spletne strani ter ostale nadgradnje programskih modulov. Neopredmetena sredstva niso zastavljena.

4.2) OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

TABELA 26: PREGLEDNICA GIBANJA OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV ZA OBDOBJE JANUAR-DECEMBER 2024

v 000 EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 01.01.2024	25.919	362.373	57.790	7.431	5.101	1.032	459.646
Nabava, povečanja	0	2	0	0	16.332	0	16.334
Povečanje avansov	0	0	0	0	0	1.779	1.779
Zmanjšanje avansa	0	0	0	0	0	-2.600	-2.600
Aktiviranja	8	14.843	3.989	1.247	-20.087	0	0
Prenosi	0	585	0	0	0	0	585
Zmanjšanje	0	-4	-216	-6	0	0	-226
Odpisi	-115	-525	-4.207	-1.017	0	0	-5.864
Stanje 31.12.2024	25.813	377.275	57.355	7.649	1.345	210	469.647
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2024	-126	-190.076	-48.641	-5.088	0	0	-243.931
Prenosi	0	-235	0	0	0	0	-235
Zmanjšanje	0	0	213	4	0	0	218
Odpisi	0	390	4.176	943	0	0	5.509
Popravek	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	-25	-9.253	-2.486	-699	0	0	-12.463
Stanje 31.12.2024	-151	-199.173	-46.737	-4.840	0	0	-250.902
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 01.01.2024	25.793	172.297	9.149	2.343	5.101	1.032	215.715
Stanje 31.12.2024	25.661	178.101	10.618	2.809	1.345	210	218.745

Leta 2024 se je vrednost opredmetenih sredstev iz naslova novih nabav povečala za 16.334 tisoč EUR. Amortizacija je bila obračunana v višini 12.463 tisoč EUR. V letu 2024 so bile aktivirane naslednje investicije: reinjekcijska vrtina v Moravskih Toplicah, prenova nastanitvev v Hotelu Vile Park (HVP), dokončanje objekta črpalnišča morske vode za ogrevanje in hlajenje v GHB, izvedba prenove oknen in balkonov hotela Ajda ter druge prenove.

Zemljišče ter zgradbe so zastavljeni za kredite v skupni vrednosti kreditov v višini 41.706 tisoč EUR. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin na dan 31. 12. 2024 znaša 140.679 tisoč EUR.

TABELA 27: PREGLEDNICA GIBANJA PRAVIC SREDSTEV DO UPORABE

v 000 EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 01.01.2024	562	2.936	30	0	3.528
Prenosi	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2024	562	2.939	30	0	3.531
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 01.01.2024	-126	-1.226	-30	0	-1.382
Slabitev	0	0	0	0	0
Amortizacija	-25	-588	0	0	-613
Stanje 31.12.2024	-151	-1.814	-30	0	-1.994
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 01.01.2024	437	1.710	0	0	2.147
Stanje 31.12.2024	412	1.124	0	0	1.536

Pravica do uporabe sredstva je vključena v osnovna sredstva in predstavlja dolgoročni najem poslovnih prostorov in parkirnih mest na Dunajski cesti 152 v Ljubljani, kjer je sedež družbe Sava Turizem d.d., dolgoročni najem zemljišča od občine Moravske Toplice, dolgoročni najem zemljišča v kampu Lucija ter dolgoročni najem vozil.

Dne 1. 7. 2021 je bil prodan večji del resorta Salinera (vsi objekti skupaj s stavbnimi zemljišči). Resort je bil prevzet v najem in upravljanje, pri čemer je del najemnine fiksni in del variabilen. Za fiksni del najemnine je pripoznana pravica do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Variabilni del najemnine je v letu 2024 znašal 117 tisoč EUR.

Odhodki za obresti od obveznosti iz najema so v letu 2024 znašali 60 tisoč EUR, stroški povezani z najemi so znašali 1.657 tisoč EUR, znesek vključuje strošek najemnine resorta San Simon, ki za leto 2024 znaša 1.251 tisoč EUR, najeme aplikacij v višini 225 tisoč EUR in najeme majhnih vrednosti v višini 60 tisoč EUR. Najemnina za resort San Simon je v celoti variabilna, zato ta najem ni obračunan kot pravica do uporabe sredstva, temveč se variabilni del najemnine v celoti pripozna kot strošek obdobja.

4.3) NALOŽBENE NEPREMIČNINE

TABELA 28: PREGLEDNICA GIBANJA IN STANJA NALOŽBENIH NEPREMIČNIN ZA OBDOBJE JANUAR–DECEMBER 2024

v 000 EUR

	Zemljišča – naložbene nepremičnine	Zgradbe – naložbene nepremičnine	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 01.01.2024	1.976	735	2.711
Nabava, povečanje	0	0	0
Prenosi	-98	-585	-683
Zmanjšanje zaradi popravkov akvizicij	-39	0	-39
Zmanjšanje zaradi prodaje	0	0	0
Popravek	0	0	0
Stanje 31.12.2024	1.839	150	1.989
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2024	0	-266	-266
Prenosi	0	235	235
Popravek	0	0	0
Amortizacija	0	-14	-14
Stanje 31.12.2024	0	-45	-45
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2024	1.976	468	2.444
Stanje 31.12.2024	1.839	105	1.944

Leta 2024 se je vrednost naložbenih nepremičnin zaradi prenosa zemljišča zmanjšala za 683 tisoč EUR in zaradi spremembe odbitka DDV pri kupljenem sredstvu. Amortizacija je bila obračunana v višini 14 tisoč EUR. V letu 2024 je bil opravljen prenos vrednosti in popravka vrednosti teniške dvorane v Zdravilišču Radenci na osnovna sredstva.

4.4) DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

TABELA 29: PREGLEDNICA GIBANJA DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB ZA OBDOBJE JANUAR–DECEMBER 2024

	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil					
	Delnice in deleži družb v skupini	Druge delnice in deleži	Druge dolgoročne finančne naložbe	Skupaj DFN, razen posojil	Dolgoročna posojila	SKUPAJ DFN
KOSMATA VREDNOST						
Stanje 01.01.2024	22	161	531	714	0	714
Odpis	0	0	0	0	0	0
Prevrednotovanje	0	25	-185	-161	0	-160
Stanje 31.12.2024	22	187	346	554	0	555
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 01.01.2024	-12	-8	0	-21	0	-21
Odpis	0	0	0	0	0	0
Prevrednotovanje	-1	0	0	0	0	-1
Stanje 31.12.2024	-13	-8	0	-21	0	-22
ČISTA VREDNOST						
Stanje 01.01.2024	10	153	531	694	0	694
Stanje 31.12.2024	9	178	346	533	0	533

Spremembe dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročnih posojil, uvrščenih med druge delnice in deleže, so posledica prevrednotenja delnic Zavarovalnice Triglav in delnic Term Čatež na novo pošteno vrednost, ki znaša 178 tisoč EUR. Druge dolgoročne finančne naložbe se nanašajo na vrednotenje finančnega instrumenta obrestna kapica, ki ga je družba sklenila z dvema bankama z namenom ščitenja pred tveganjem spremembe obrestne mere Euribor. Finančni instrument je družba sklenila za znesek kreditov v višini 8.180 tisoč EUR, z izvršilno obrestno mero (strike rate) pri 0,00 % in z ročnostjo do leta 2029. Sprememba poštene vrednosti finančnega instrumenta je pripoznana v rezervah, nastalih zaradi vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb po poštenu vrednosti, saj je varovanje pred spremembo obrestne mere v celoti učinkovito. Za ocenjevanje poštene vrednosti obrestne kapice je bil uporabljen tržni način z uporabo vložkov ravni 2 (prilagojene kotirane cene).

Prevrednotenje delnic in deležev do družb v skupini je izkazano med finančnimi odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb v višini 1 tisoč EUR. Prevrednotenje drugih delnic in deležev v višini 25 tisoč EUR je izkazano v kapitalu (presežek iz prevrednotenja finančnih naložb). Prevrednotenje drugih finančnih naložb pa je v višini 185 tisoč EUR, to je t. i. učinkoviti del varovanja, izkazano v kapitalu (rezerva nastala zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti) ter preko poslovnega izida v višini 41 tisoč EUR, to je t. i. časovna vrednost instrumenta.

4.5) DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE

TABELA 30: PREGLEDNICA GIBANJA DOLGOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

	v 000 EUR	
Gibanje dolgoročnih poslovnih terjatev	31.12.2024	31.12.2023
Stanje 1.1.	26	26
Novo oblikovane terjatve	0	0
Prenos na tekočo zapadlost	0	0
Odplačila terjatev	0	0
Končno stanje	26	26

V letu 2024 ni bilo sprememb pri dolgoročnih poslovnih terjativah.

4.6) ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

TABELA 31: PREGLEDNICA GIBANJA ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK

	v 000 EUR	
Gibanje odloženih terjatev za davek	31.12.2024	31.12.2023
Stanje 1.1.	415	212
Povečanje terjatev od prevrednotenja vrednostnih papirjev na pošteno vrednost - v drugem vseobsegajočem donosu	0	6
Zmanjšanje terjatev od prevrednotenja vrednostnih papirjev na pošteno vrednost - v drugem vseobsegajočem donosu	0	0
Zmanjšanje terjatev za rezervacije za odpravnine - preko Izkaza poslovnega izida	-83	0
Druge spremembe - preko Izkaza poslovnega izida	305	197
Končno stanje	637	415

Odložene terjatve za davek po stanju 31. 12. 2024 se nanašajo na terjatve za odloženi davek iz naslova dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade (v višini 135 tisoč EUR) ter iz naslova nekoriščene davčne izgube (v višini 502 tisoč EUR).

Preglednica gibanja prikazuje zmanjšanje terjatev za odloženi davek iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade v višini 83 tisoč EUR ter povečanja terjatev za odloženi davek od nekoriščene davčne izgube preteklih let v višini 305 tisoč EUR.

Družba nima oblikovanih terjatev za odloženi davek iz naslova popravka terjatev.

4.7) SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO

Med sredstva za prodajo so bila po stanju na dan 13. 12. 2024 razporejena zemljišča na destinaciji Bernardin (Razgledi 5), ki so v postopku prodaje.

4.8) ZALOGE

TABELA 32: PREGLEDNICA ZALOG

v 000 EUR		
Zaloge	Neto vrednost 31.12.2024	Neto vrednost 31.12.2023
Material	750	1.102
Trgovsko blago	72	67
Skupaj	822	1.169

Popisi zalog se izvajajo mesečno, vsi presežki in primanjkljaji se evidentirajo v okviru porabe. Za primanjkljaje trgovskega blaga so bremenjene osebe, zaposlene na obratih. Odpisov zalog zaradi spremembe kakovosti ali spremembe njihove vrednosti v letu 2024 ni bilo. Zaloge materiala predstavljajo zaloge živil, pijač, potrošnega materiala, embalaže, goriva in drugo zalogo za uporabo v hotelih ter salonih. Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti.

4.9) KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Kratkoročne finančne naložbe predstavljajo kratkoročne depozite pri poslovnih bankah v višini 9.000 tisoč EUR in druge kratkoročne finančne naložbe v sklad denarnega trga v višini 1.002 tisoč EUR. Depoziti in druge finančne naložbe niso zastavljeni. Depoziti z zapadlostjo do 3 mesecev so na dan 31. 12. 2024 prikazani med denarnimi sredstvi.

V revidiranem letnem poročilu za leto 2023 so bili depoziti z zapadlostjo do 3 mesecev prikazani med kratkoročnimi finančnimi naložbami. V primerjalnih podatkih letnega poročila za leto 2024 so ti depoziti na dan 31. 12. 2023 v višini 11.000 tisoč EUR prikazani med denarnimi sredstvi.

4.10) KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

TABELA 33: PREGLEDNICA KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV PO ZAPADLOSTI

v 000 EUR			
Kratkoročne poslovne terjatve po zapadlosti	Skupaj 31.12.2024	Dospelo	Nedospelo
IV) Kratkoročne poslovne terjatve	4.902	269	4.633
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	14	0	14
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	2.756	269	2.487
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.132	0	2.132

Poslovne terjatve do drugih predstavljajo predvsem terjatve iz nadomestil plač v višini 102 tisoč EUR, terjatve do zavarovalnice v višini 327 tisoč EUR, terjatve iz naslova plačil akontacij za vodno povračilo v višini 206 tisoč EUR, terjatve za avanse v višini 34 tisoč EUR, terjatve za dane varščine v višini 20 tisoč EUR, terjatve za vračilo DDV v višini 1.408 tisoč EUR in druge manjše terjatve.

Del terjatev do kupcev je zavarovan, npr. terjatev za najemnine, ki so zavarovane s prejetimi varščinami in izvršnicami ter nekaj pomembnejših terjatev do kupcev, ki so zavarovane z depoziti, izvršnicami, menicami in bančno garancijo.

TABELA 34: PREGLEDNICA KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV DO KUPCEV PO DNEVIH ZAPADLOSTI

v 000 EUR

Izgube zaradi oslabitve	31.12.2024			31.12.2023		
	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve
Nezapadle	2.487	0	2.487	2.128	1	2.127
Zapadle 0 - 30 dni	229	0	229	301	1	300
Zapadle 31 - 120 dni	204	164	40	189	10	179
Zapadle več kot 120 dni	136	136	0	258	258	0
Skupaj	3.056	300	2.756	2.876	270	2.606

TABELA 35: STANJE POPRAVKA VREDNOSTI TERJATEV DO KUPCEV

v 000 EUR

Popravek vrednosti terjatev do kupcev	31.12.2024	31.12.2023
Stanje 1.1.	270	638
Povečanje popravka vrednosti	85	60
Zmanjšanje popravka vrednosti	-55	-428
Stanje na koncu obdobja	300	270

4.11) DENARNA SREDSTVA

TABELA 36: PREGLEDNICA DENARNIH SREDSTEV

v 000 EUR

Denarna sredstva	31.12.2024	31.12.2023
Denar v blagajnah	39	38
Denar na poti	198	300
Depoziti	8.161	11.161
Denarna sredstva na transakcijskih računih	6.371	14.581
Skupaj denarna sredstva	14.768	26.080

V revidiranem letnem poročilu za leto 2023 so bili depoziti z zapadlostjo do 3 mesecev prikazani med kratkoročnimi finančnimi naložbami. V primerjalnih podatkih letnega poročila za leto 2024 so ti depoziti na dan 31. 12. 2023 v višini 11.000 tisoč EUR prikazani med denarnimi sredstvi.

4.12) KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

TABELA 37: PREGLEDNICA KRATKOROČNIH AKTIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV

v 000 EUR

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročno odloženi stroški	207	184
Kratkoročno nezaračunani prihodki od storitve	649	1.240
Vrednotnice	3	3
DDV od prejetih predujmov	235	187
Skupaj kratkoročne aktivne časovne razmejitve	1.094	1.614

Kratkoročni nezaračunani prihodki od storitev na dan 31. 12. 2024 v skupnem 649 tisoč EUR predstavljajo nezaračunane vračunane prihodke iz naslova nočitev, ki se gostu fakturirajo ob odjavi.

4.13) KAPITAL

Osnovni kapital na dan 31. 12. 2024 znaša 56.461.187,19 EUR in je razdeljen na 56.461.187 delnic, ki so kosovne, navadne in prosto prenosljive.

TABELA 38: KAPITALSKE REZERVE

v 000 EUR		
Kapitalske rezerve	31.12.2024	31.12.2023
Druge kapitalske rezerve	86.845	86.845
Skupaj kapitalske rezerve	86.845	86.845

Kapitalske rezerve znašajo 86.845 tisoč EUR in so nastale na osnovi prenosa splošnega popravka kapitala, ki je nastal ob revalorizaciji v višini 52.326 tisoč EUR ter iz naslova zmanjšanja osnovnega kapitala, nastalega ob pripojitvi družbe Hoteli Bernardin d.d. na bilančni presečni datum 30. 6. 2019 (vplačani presežek kapitala) v višini 34.490 tisoč EUR, ter oblikovanje kapitalskih rezerv v višini 29 tisoč EUR ob izdaji in vpisu novih delnic zaradi pripojitve dne 13. 5. 2021.

Zakonske rezerve znašajo 964 tisoč EUR.

Druge rezerve iz dobička znašajo 14.332 tisoč EUR in predstavljajo ustvarjen dobiček let 2021 in 2023, ki je bil skladno s sklepi skupščin razporejen med druge rezerve iz dobička in ostane trajno nerazporejen.

Rezerve nastale, zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti so iz naslova dolgoročnih finančnih naložb po poštenu vrednosti in znašajo negativnih 236 tisoč EUR, od tega pozitivnih 282 tisoč EUR iz naslova vrednotenja finančnih naložb in negativnih 518 tisoč EUR iz naslova aktuarskih izgub.

Preneseni čisti poslovni izid je zmanjšana zaradi izplačila dividend v višini 23.047 tisoč EUR in iz naslova aktuarskega izračuna v višini 93 tisoč EUR

4.14) REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

TABELA 39: PREGLEDNICA GIBANJA REZERVACIJ IN DOLGOROČNIH PASIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV

v 000 EUR				
Gibanje rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev	Rezervacije za odpravnine in podobne obveznosti	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje 01.01.2024	3.369	4.682	5.389	13.440
Novo oblikovane rezervacije	671	752	479	1.902
Odprava rezervacij	-618	0	-819	-1.438
Poraba rezervacij	-358	-328	-200	-885
Stanje 31.12.2024	3.064	5.106	4.849	13.019

Vrednost rezervacij in dolgoročnih časovnih razmejitev na dan 31. 12. 2024 znaša 13.019 tisoč EUR. Znesek vključuje rezervacije za odpravnine ter jubilejne nagrade v višini 3.064 tisoč EUR. Aktuarski izračun je bil izdelan ob upoštevanju naslednjih predpostavk: odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so upoštewane v skladu z določili v kolektivnih in individualnih pogodbah, zneskov odpravnin in jubilejnih nagrad, upoštevana je fluktuacija zaposlenih v višini 4,9 % za naslednje poslovno leto, predvidena je rast osnovnih bruto plač in variabilnega dela

plač v družbi v višini letne inflacije, povečane za 0,4 % vendar ne več, kot je povprečna rast plač v RS, upoštevana diskontna obrestna mera pa znaša 3,2 % letno.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo odložene prihodke iz naslova pridobljenih finančnih sredstev iz evropskih in državnih strukturnih skladov ter drugih družb za sofinanciranje prenove hotela Radin in hotela Terapija v Radencih, za izgradnjo Grand hotela Primus na Ptuj, izgradnjo hotela Livada Prestige, prenovo zdravstvenega objekta Thermalium v Termah 3000 – Moravskih toplicah, prenovo hotela Savica na Bledu in nakup programa za zdravstvo ter obnovo CO2 kopeli v Radencih. Letu 2024 smo pridobili dodatna sredstva za sofinanciranje investicije v nove proizvodne naprave obnovljivih virov energije za investicijo v toplotno črpalko na lokaciji Grand Hotela Bernardin. Druge rezervacije so na dan 31. 12. 2024 v skupni višini 5.106 tisoč EUR.

Druge rezervacije se nanašajo na vnaprej vračunane stroške iz naslova sodnih postopkov, ki na dan 31. 12. 2023 znašajo skupaj 4.766 tisoč EUR ter druge dolgoročne pasivne časovne razmejitve v višini 80 tisoč EUR.

4.15) DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

TABELA 40: PREGLEDNICA GIBANJA DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

	v 000 EUR	
Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti	31.12.2024	31.12.2023
Stanje 1.1.	42.689	49.023
Najem novih posojil v letu	18.709	0
Prenos iz kratkoročnega dela med letom	0	0
Odplačila posojil v letu	-15.759	-585
Prenos na kratkoročni del konec obdobja	-7.721	-5.749
Končno stanje	37.917	42.689

Družba ima na dan 31. 12. 2024 za 37.917 tisoč EUR dolgoročnih finančnih obveznosti iz naslova:

- dolgoročnih kreditov do bank in sklada, ki so bili najeti za nakup in obnovo opredmetenih osnovnih sredstev in za financiranje tekočega poslovanja v višini 36.929 tisoč EUR z obrestno mero od 6M Euribor + 0,63 % do 6M Euribor + 1,9 % letno ter 3M Euribor + 0,35 % do 3M Euribor + 0,5 % letno.
- ter druge dolgoročne finančne obveznosti iz naslova obveznosti iz poslovnega najema v višini 988 tisoč EUR.

Obveznosti iz najema predstavljajo dolgoročni najem zemljišča pri Občini Moravske Toplice, ki je na dan 31. 12. 2024 predstavljal znesek v višini 250 tisoč EUR, dolgoročni najem resorta Salinera v višini 221 tisoč EUR, dolgoročni najem zemljišča v kampu Lucija, vzetega v najem od Občine Piran, v višini 171 tisoč EUR, dolgoročni najem poslovnih prostorov v Dunajski vertikali v višini 296 tisoč EUR in dolgoročni najem parkirišča v poslovni stavbi Dunajska vertikala v višini 50 tisoč EUR.

Vrednost kreditov z zapadlostjo do 5 let znaša 18.335 tisoč EUR ter nad 5 let 18.594 tisoč EUR. Krediti so najeti pri poslovnih bankah, SID banki in zgoraj navedenem skladu. Zavarovani so s hipotekami na nepremičninah družbe in z menicami.

Višina obveznosti iz naslova poslovnih najemov z zapadlostjo do 5 let znaša 663 tisoč EUR ter nad 5 let 325 tisoč EUR.

4.16) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne finančne obveznosti so obveznosti do bank in Slovenskega regionalno razvojnega sklada Republike Slovenije v višini 4.778 tisoč EUR, obveznosti iz poslovnega najema v višini 621 tisoč EUR in druge kratkoročne obveznosti v zvezi z razdelitvijo poslovnega izida v višini 5 tisoč EUR.

Na dan 31. 12. 2024 znašajo kratkoročne obveznosti iz naslova najema zemljišča pri Občini Moravske Toplice znesek v višini 9 tisoč EUR, obveznosti za kratkoročni najem resorta Salinera v višini 438 tisoč EUR, obveznosti za kratkoročni najem zemljišča v kampu Lucija v višini 13 tisoč EUR, iz naslova najema poslovnih prostorov v Dunajski vertikali 138 tisoč EUR in iz naslova najema parkirišč 23 tisoč EUR.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev znašajo 11.271 tisoč EUR. Družba za zavarovanje poslovnih obveznosti nima izdanih instrumentov zavarovanja.

Družba ima na dan 31. 12. 2024 za 206 tisoč EUR kratkoročnih poslovnih obveznosti do družb v skupini.

Druge kratkoročne poslovne obveznosti v višini 4.033 tisoč EUR so: obveznosti in naslova bruto plač v višini 2.651 tisoč EUR, obveznosti do države iz naslova drugih davkov in prispevkov na plače ter davka od dobička v višini 739 tisoč EUR, do državnih in drugih institucij v višini 405 tisoč EUR (obveznosti za stavbna zemljišča, komunalni prispevek in turistične takse), obveznosti za obresti v višini 164 tisoč EUR ter druge kratkoročne obveznosti v višini 74 tisoč EUR.

Na dan 31. 12. 2024 ima družba obveznosti za prejete predujme v višini 2.712 tisoč EUR in to predvsem iz naslova vnaprej plačanih aranžmajev kupcev.

4.17) KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve na dan 31. 12. 2024 znašajo 8.069 tisoč EUR (predhodno leto v višini 8.468 tisoč EUR). Kratkoročno vnaprej vračunani stroški predstavljajo obračunane stroške dela v višini 4.050 tisoč EUR (predstavljajo vračunane stroške nagrad, neizkoriščenih dopustov in nadur), vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke v višini 828 tisoč EUR, vkalkulirane rezervacije na podlagi bonitet iz naslova lojalnostnega programa v višini 1.781 tisoč EUR, vnaprej vračunane stroške najemnine za resorte v upravljanju v višini 56 tisoč EUR, vnaprej vračunane stroške za vodna povračila in koncesije v višini 228 tisoč EUR, ter druge odložene prihodke in vračunane stroške.

Gostje hotelov in restavracij so lahko člani lojalnostnega programa, pri katerem zbirajo in koristijo tako imenovane kapljice zvestobe. Za ne unovčene kapljice zvestobe po stanju na dan 31. 12. 2024 je družba oblikovala razmejitve za vračunane stroške lojalnostnega programa.

Odloženi prihodki se nanašajo na razmejene prihodke za prodane neunovčene darilne bone in kupone, na uporabnine ter druge odložene prihodke, vse skupaj v višini 867 tisoč EUR.

4.18) OCENJEVANJE POŠTENIH VREDNOSTI

TABELA 41: POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

v 000 EUR

Poštene vrednosti finančnih instrumentov	31.12.2024		31.12.2023	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Vrednostni papirji, na razpolago za prodajo	178	178	153	153
Izpeljani finančni instrumenti	346	346	531	531
Dolgoročne terjatve	26	26	26	26
Kratkoročne terjatve	4.902	4.902	5.913	5.913
Dani predujmi in varščine	265	265	1.088	1.088
Dani depoziti	17.000	17.000	31.000	31.000
Druge kratkoročne naložbe po poštenu vrednosti	1.002	1.002	0	0
Denar in denarni ustrezniki	6.768	6.768	15.080	15.080
Dolgoročna posojila	37.917	37.917	42.689	42.689
Kratkoročna posojila	5.404	5.404	5.749	5.749
Kratkoročne poslovne obveznosti	18.223	18.223	20.401	20.401

Poštene vrednosti finančnih sredstev in obveznosti ne odstopajo od njihovih knjigovodskih vrednosti.

4.19) ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

TABELA 42: ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

v 000 EUR

Razdelitev čistih prihodkov od prodaje	2024	2023
Čisti prihodki od prodaje storitev	128.898	117.706
Čisti prihodki od najemnin	1.605	1.833
Čisti prihodki od prodaje trgovskega blaga	425	354
Skupaj čisti prihodki od prodaje	130.928	119.894

Vsi prihodki od prodaje so doseženi na domačem trgu.

4.20) DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI)

TABELA 43: DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

v 000 EUR

Drugi poslovni prihodki	2024	2023
Odprava rezervacij za odpravnine, jub.nagrade ter nagrade	1.335	3.630
Črpanje odloženih prihodkov iz sredstev, pridobljenih iz EU	328	306
Poraba vzpodbud iz naslova invalidov	185	200
Odprava rezervacij za tožbe in druge zahtevke	1.222	1.200
Dobički od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev	24	1.066
Dobički od prodaje naložbenih nepremičnin	0	805
Prihodki od prejetih državnih pomoči (subvencija elektrika)	32	1.792
Odprava vračunanega popravka terjatev	24	192
Ostali poslovni prihodki	1.956	1.159
Skupaj drugi poslovni prihodki	5.106	10.349

Drugi poslovni prihodki se nanašajo na odpravo rezervacij za odpravnine, jubilejne nagrade, presežne ure in dopuste, tožbe in druge zahtevke, na dobičke od prodaje osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin, prihodke od subvencije za elektriko ter ostale prihodke.

4.21) STROŠKI PO FUNKCIONALNIH SKUPINAH

TABELA 44: STROŠKI PO FUNKCIONALNIH SKUPINAH

	v 000 EUR	
Stroški po funkcionalnih skupinah	2024	2023
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	98.183	94.440
Stroški prodajanja	4.914	4.918
Stroški splošnih dejavnosti	20.346	20.118
Skupaj	123.443	119.477

Proizvajalni stroški prodanih proizvodov zajemajo stroške na stroškovnih mestih hotelov, restavracij, kuhinj, kampov, kopališč in golf igrišča. Stroški prodajanja zajemajo stroške na stroškovnih mestih službe za marketing in prodajo. Stroški splošnih dejavnosti pa zajemajo stroške na stroškovnih mestih posloводства, tajništva, kadrovske službe, pravne službe, nabave, investicij in vzdrževanja, informatike, kakovosti, financ in računovodstva, kontrolinga in tudi stroške na ostalih splošnih stroškovnih mestih.

4.22) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

TABELA 45: PREGLEDNICA STROŠKOV BLAGA, MATERIALA IN STORITEV PO VRSTAH STROŠKOV

	v 000 EUR	
Stroški blaga, materiala in storitev po vrstah stroškov	2024	2023
Nabavna vrednost prodanega blaga	205	189
Stroški materiala	26.265	27.206
Stroški transportnih storitev, pošte in telekomunikacij	594	573
Stroški storitev vzdrževanja	3.460	3.899
Stroški najemnin	1.657	1.286
Nadomestila stroškov delavcev	329	281
Stroški plačilnega prometa, bančnih storitev in zavarovalnih premij	1.385	1.315
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	2.935	3.065
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	2.265	2.221
Stroški drugih storitev	28.522	26.029
Skupaj	67.615	66.065

Stroški drugih storitev so stroški čiščenja prostorov, prodajne provizije, študentskega dela, komunalnih storitev, stroški pranja, stroški glasbe, stroški prireditev, idr.

4.23) STROŠKI DELA

TABELA 46: PREGLEDNICA STROŠKOV DELA

	v 000 EUR	
Stroški dela	2024	2023
Bruto plače	28.944	27.788
Stroški socialnih zavarovanj zaposlenih	4.624	4.474
Drugi stroški dela	6.552	5.421
Skupaj stroški dela	40.120	37.684

Povprečno število zaposlenih v letu 2024 na podlagi opravljenih delovnih ur je bilo 1.108,35. Stroški storitev, ki se ne obravnavajo kot stroški dela, v zvezi z agencijami za posredovanje delovne sile na podlagi pogodb o posredovanju delovne sile, so v letu 2024 znašali 147 tisoč EUR.

4.24) ODPISI VREDNOSTI

Leta 2024 je bila obračunana amortizacija v višini 12.656 tisoč EUR, od tega 180 tisoč EUR za neopredmetena sredstva, v višini 11.151 tisoč EUR za opredmetena osnovna sredstva, v višini 699 tisoč EUR za druge naprave in opremo, v višini 14 tisoč EUR za naložbene nepremičnine ter v višini 613 tisoč EUR iz naslova pravice do uporabe sredstva (zemljišče, zgradba in oprema).

Prevrednotovalni poslovni odhodki za opredmetena osnovna sredstva, naložbene nepremičnine in terjatve znašajo 475 tisoč EUR. Glavnina se nanaša na medletne in letne odpise osnovnih sredstev in drobnega inventarja.

4.25) DRUGI POSLOVNI ODHODKI

Drugi poslovni odhodki v letu 2024 znašajo 2.577 tisoč EUR, od tega so največji strošek dajatve v višini 2.074 tisoč EUR, ki zajemajo prispevek za stavbno zemljišče v višini 1.154 tisoč EUR in vodni prispevek ter koncesija za vodo v višini 699 tisoč EUR. Med drugimi poslovnimi odhodki so še stroški rezervacij v višini 479 tisoč EUR, upravne in sodne takse v višini 15 tisoč EUR, štipendije in nagrade dijakom in študentom v višini 113 tisoč EUR, ter drugi poslovni odhodki v višini 25 tisoč EUR.

4.26) FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV

V letu 2024 je družba realizirala 8 tisoč EUR finančnih prihodkov iz naslova dividend. Finančni prihodki iz drugih naložb v višini 234 tisoč EUR se nanašajo na izvedene finančne instrumente - prihodke iz naslova ščitenja obrestnih mer.

4.27) FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL

V finančnih prihodkih so izkazane obresti od depozitov v višini 478 tisoč EUR.

4.28) FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV

Finančne prihodke iz poslovnih terjatev predstavljajo obresti do kupcev v višini 3 tisoč EUR.

4.29) FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB

V letu 2024 sta bili slabljeni naložbi v Sava Zdravstvo d.o.o. ter BLS Sinergije skupaj v višini 1 tisoč EUR.

4.30) FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI

Finančne odhodke iz finančnih obveznosti predstavljajo obresti za najete kratkoročne in dolgoročne kredite pri bankah v višini 2.347 tisoč EUR in obresti iz naslova drugih finančnih obveznosti v višini 145 tisoč EUR, ki predstavljajo odhodke za obresti iz naslova obveznosti iz finančnega in poslovnega najema.

4.31) FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI

Družba v letu 2024 ni imela pomembnih finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti.

4.32) DAVEK OD DOBIČKA

TABELA 47: DAVEK OD DOBIČKA

v 000 EUR

	2024	2024	2023	2023
	Stopnja	Znesek	Stopnja	Znesek
DOBIČEK PRED DAVKI		11.225		8.662
DAVEK OD DOBIČKA Z UPORABO URADNE STOPNJE	22%	2.469	19%	1.646
Vpliv davčnih stopenj v drugih državah		0		0
Zneski, ki negativno vplivajo na davčno osnovo		526		402
- znesek iz naslova povečanja prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov		0		0
- znesek iz naslova zmanjšanja odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov		521		401
- znesek odhodkov za katere je bil odtegnjen davek		0		0
- morebitni ostali zneski, ki vplivajo na povečanje davčne osnove		6		1
Učinek povečane davčne stopnje na posebne dobičke		0		0
Zneski, ki pozitivno vplivajo na davčno osnovo		478		1.293
- znesek iz naslova zmanjšanja prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov		299		1.022
- znesek iz naslova povečanja odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov		179		271
- morebitni ostali zneski, ki vplivajo na zmanjšanje osnove (npr. Znesek dohodkov za katere je že bil odtegnjen davek)		0		0
Sprememba davčne osnove pri prehodu na nov način računovodenja pri spremembah računovodskih usmeritev		-79		50
Davčne olajšave				
- uporabljene, ki vplivajo na zmanjšanje davčne obveznosti		1.476		1.683
- preostale za koriščenje v naslednjih letih		0		0
Davčna izguba				
- uporabljena, ki vpliva na zmanjšanje davčne obveznosti		5.676		3.181
- nastala v tekočem letu - preostala za koriščenje v naslednjih letih		0		0
Prilagoditev za pretekla leta (davčna negotovost)		11		42
ODMERJENI DAVEK TEKOČEGA LETA	8,3%	935	6,8%	585
Povečanje/zmanjšanje odloženega davka		-238		-123
DAVEK V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	6,2%	697	5,3%	462

Družba ima na dan 31. 12. 2024 neizkoriščeno davčno izgubo v višini 25.937 tisoč EUR. Družba v bilanci stanja na 31. 12. oblikuje odložene terjatve za davek iz naslova koriščenja prenesene davčne izgube, ki jo bo na podlagi letnega plana lahko koristila v prihodnjem letu.

4.33) PREGLEDNICA TERJATEV IN OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENE DAVKE

TABELA 48: PREGLEDNICA TERJATEV IN OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENE DAVKE

v 000 EUR			
31.12.2024	Terjatve	Obveznosti	Neto
Finančne naložbe	0	83	-83
Rezervacije	135	0	135
Drugo – za prenesene davčne izgube	502	0	502
Skupaj	637	83	554

v 000 EUR			
31.12.2023	Terjatve	Obveznosti	Neto
Finančne naložbe	0	109	-109
Rezervacije	218	0	218
Drugo – za prenesene davčne izgube	197	0	197
Skupaj	415	109	306

4.34) POGOJNE OBVEZNOSTI

TABELA 49: PREGLEDNICA POGOJNIH IN DRUGIH OBVEZNOSTI

v 000 EUR		
Pogojne in druge obveznosti	31.12.2024	31.12.2023
Hipoteke	140.679	132.071
Potencialne obveznosti po tožbah	4.675	4.675
Skupaj	145.354	136.746

HIPOTEKE

Vrednost hipotek v višini 140.679 tisoč EUR predstavlja knjigovodsko vrednost nepremičnin, danih za zavarovanje kreditov najetih pri bankah in Slovenskem regionalno razvojnem skladu. Znesek teh kreditov na dan 31. 12. 2024 znaša skupno 41.706 tisoč EUR.

PREOSTALO – ZASTAVA SREDSTEV

Družba nima zastavljenih sredstev za ostale obveznosti.

POJASNILA V POVEZAVI S STANJEM DENACIONALIZACIJSKIH ZAHTEVKOV V DRUŽBI SAVA TURIZEM D.D.

a) Zahteva za denacionalizacijo - Höhn - Šarič

Denacionalizacijski postopek št. 301-35/1993 (339-33/2009)

Denacionalizacijski postopek teče na podlagi zahteve za denacionalizacijo predlagatelja prof. dr. Rudolfa Höhn Šariča, ki jo je ta podal 4. 5. 1993; predmet zahtevka je solastni delež podržavljenega kapitala podjetja Kuranstalt Sauberbrun Radein Aktiengesellschaft, ki je bil v deležu 48 % last Wilhelmine Hohn Šarič. V postopkih je odvetnik upravičenca obvestil sodišče, da je prof. dr. Rudolf Hoehn Saric umrl, ter da se postopki nadaljujejo z dediči Rudolf Christopher Hoehn-Saric, Alexander D. Hoehn-Saric in Edward W. Hoehn-Saric.

- Upravno sodišče RS je s sodbo opr. št. II U 573/2017 z dne 7. 2. 2018 ugodilo tožbi denacionalizacijskega upravičenca in odpravilo odločbo Upravne enote Gornja Radgona z dne 27. 6. 2012, s katero je bil denacionalizacijski zahtevek upravičenca zavrnjen, ter zadevo vrnilo v ponovni postopek.
- Upravičenec je dne 8. 12. 2018 vložil dopolnitev vloge, s katero je zahteval vračilo 48 % blagovnih znamk Radenska, odškodnino za 48 % pravice do brezplačne uporabe za vodo – termalno in mineralno in 48 %

nepremičnin, ki jih je specifikiral v posebnem dodatku k vlogi. Dne 7. 1. 2019 je upravičenec upravnemu organu predložil dokumente – identifikacije parcel, vključno s seznamami nepremičnin, z zahtevanimi oblikami vračila in zavezanci, s katero je specifikiral zahtevek za vračilo nepremičnin v naravi, ki smo mu v celoti nasprotovali.

- Upravna enota je dne 8. 10. 2019 izdala Delno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-760, s katero je odločila, da je upravičenec do denacionalizacije za delež do 48 % podržavljenega podjetja dr. Rudolf Hoehn Šarič, zavezanec za vračilo SDH, d.d., pa mora upravičencu za denarno vrednost podržavljenega podjetja izročiti obveznice SDH, d.d., v vrednosti 1.255.389,19 EUR; odškodnina je odmerjena za 48 % vrednosti neto aktive podjetja brez nepremičnin, blagovnih znamk in pravice črpanja mineralne vode. Zoper odločbo je družba Radenska d.o.o. vložila pritožbo, ki jo je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z odločbo št. 490-17/2019-7 z dne 10. 11. 2020 zavrnilo. Upravni spor zoper odločbo je tekel pri zunanjem oddelku Upravnega sodišča v Mariboru pod opr. št. II U 13/2021. Odločba je postala pravnomočna dne 14. 6. 2023.
- Upravna enota je dne 10. 10. 2019 izdala Delno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-762, s katero je zavrnila del zahtevka upravičenca na vračilo blagovnih znamk v naravi in na vračilo pravice do koriščenja mineralne in termalne vode v obliki odškodnine v obveznicah SDH, d.d. Zoper odločbo je upravičenec vložil pritožbo, ki jo je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z odločbo št. 490-17/2019-8 z dne 13. 11. 2020 zavrnilo. Upravičenec je dne 26. 12. 2020 vložil tožbo v upravnem sporu na odpravo odločb, na katero smo kot stranka z interesom odgovorili dne 1. 4. 2021; upravni spor se vodi pred zunanjim oddelkom Upravnega sodišča RS v Celju pod opr. št. II U 427/2020 (prej zunanji oddelek Upravnega sodišča RS v Mariboru pod isto opr. št.). Upravno sodišče RS o zadevi še ni odločilo.
- Upravičenec je s pripravljeno vlogo z dne 13. 2. 2021 spremenil svoj zahtevek in sicer tako, da zahteva vračilo odvzetega kapitala podjetja - nepremičnin v obliki odškodnine, podredno pa vračilo nepremičnin v naravi; upravičenec lahko svoj zahtevek ponovno spremeni do konca postopka. Glede na spremenjeni zahtevek je zavezanec za denacionalizacijo vsega premoženja sedaj SDH d.d., ki je že podal svoje stališče, da se z denacionalizacijo odvzetega premoženja v obliki obveznic SDH d.d. strinja.
- Upravni organ je z delno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-1196 z dne 4. 8. 2021, ki smo jo prejeli 24. 8. 2021, odločil, da se za vse nepremičnine, last podjetja Kuranstalt Sauberbrun Radein Aktiengesellschaft, o katerih še ni bilo odločeno s prej izdanimi delnimi odločbami, izvede denacionalizacija v obliki obveznic SDH, d.d.. Zoper navedeno odločbo je bila vložena pritožba SDH, d.d. z dne 25. 8. 2021, ki jo je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z odločbo št. 490-7/2021-5 z dne 31. 3. 2022 v celoti zavrnilo. SDH, d.d. je zoper navedeni upravni odločbi sprožil upravni spor, ki se vodi pod opr. št. I U 680/2022 pred Upravnim sodiščem RS. Upravno sodišče RS o zadevi še ni odločilo.
- Upravni organ je z dopolnilno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-1199 z dne 1. 9. 2021 odločil o višini neto aktive podržavljenega podjetja v deležu do 48 % ter naložil zavezancu SDH, d.d., da upravičencu izroči obveznice SDH, d.d. v višini 40,47 EUR, kar predstavlja razliko med 48 % vrednosti čiste aktive podržavljenega podjetja in vrednostjo že vrnjenega premoženja podjetja z delnimi odločbami o denacionalizaciji. Zoper 2. točko izreka odločbe, v kateri je upravni organ odločil o višini neto aktive podržavljenega podjetja, smo dne 21. 9. 2021 vložili pritožbo. Pritožbi zoper navedeno odločbo sta bili vloženi tudi s strani denacionalizacijskega upravičenca dne 17. 9. 2021 in s strani SDH d.d. dne 16. 9. 2021. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je z odločbo št. 490-8/2021-3 z dne 30. 6. 2022 vse navedene pritožbe v celoti zavrnilo. SDH, d.d. je zoper navedeni upravni odločbi sprožil upravni spor, ki se vodi pod opr. št. I U 1189/2022 pred Upravnim sodiščem RS, upravičenec oziroma njegovi pravni nasledniki pa upravni spor, ki se vodi pod opr. št. II U 251/2022 pred zunanjim oddelkom Upravnega sodišča v Celju. Upravno sodišče RS je v zadevi opr. št. I U 1189/2022 s sklepom z dne 17. 10. 2024 tožbo Slovenskega državnega holdinga d.d. zavrglo; sklep je postal pravnomočen 15. 11. 2024. Denacionalizacijski postopek je na prvi stopnji zaključen, odločbe so po zavrnitvi pritožb postale dokončne, zaradi vloženih tožb v upravnih sporih pa je pravnomočna samo ena odločba.

- Upravno sodišče še ni odločilo v upravnih sporih: opr. št. II U 427/2020 in II U 251/2022 pred zunanjim oddelkom Upravnega sodišča v Celju, opr. št. I U 1189/2022 in I U 680/2022 pred Upravnim sodiščem v Ljubljani.

Denacionalizacijski postopek je na prvi stopnji zaključen, odločbe so po zavrnitvi pritožb postale dokončne, zaradi vloženih tožb v upravnih sporih pa je pravnomočna samo ena odločba in sicer dopolnilna odločba o denacionalizaciji št. 301-35/1993-1199 z dne 1. 9. 2021 s katero je upravni organ odločil o višini neto aktive podržavljenega podjetja v deležu do 48 % ter naložil zavezancu SDH, d.d., da upravičencu izroči obveznice SDH, d.d. v višini 40,47 EUR, kar predstavlja razliko med 48 % vrednosti čiste aktive podržavljenega podjetja in vrednostjo že vrnjenega premoženja podjetja z delnimi odločbami o denacionalizaciji. Odločba je postala pravnomočna 15.11.2024.

Upravno sodišče še ni odločilo v upravnih sporih: opr. št. II U 427/2020 in II U 251/2022 pred zunanjim oddelkom Upravnega sodišča v Celju in opr. št. I U 680/2022 pred Upravnim sodiščem v Ljubljani.

Glede zahtevkov za katere je bilo odločeno vračilo v obliki obveznic SDH, je v nadaljevanju pričakovati formalno ponudbo DSU za odkup nepremičnin, ki jih uporablja Sava Turizem d.d. za svojo dejavnost. Višine bodoče obveznosti iz tega naslova še ni možno oceniti.

b) Zahteva za denacionalizacijo – Černič

Denacionalizacijska upravičenka Jožica Černič je pri Občini Piran, Sekretariatu za upravne zadeve, Oddelku za upravno pravne zadeve, dne 7. 12. 1993 vložila zahtevek za vračilo podržavljenega premoženja za parc. št. 2738/1 k.o. Piran II, ki je bila nacionalizirana z odločbo OBLO Piran dne 3. 12. 1959 in odvzeta iz uporabe na podlagi odločb Skupščine občine Piran, Oddelke za finance z dne 12. 11. 1968 in z dne 14. 9. 1970. V tem postopku Sava Turizem d.d. nastopa zaradi potencialne možnosti vrnitve dela zemljišča parc. št. 1834/6, 1834/5, 1834/4, 1833/14 k.o. Portorož (prej nepremičnina parc. št. 2738/1 k.o. Piran II) v naravi. Skupno gre za 184 m² zemljišč blizu hotela Roža v Portorožu. Nepremičnine so v zemljiškoknjižni lasti družbe Hoteli Metropol, hotelirstvo in turizem d.o.o., ki pa ima pogodbeno zavezo vrniti te nepremičnine družbi Hoteli Bernardin d.d. (sedaj Sava Turizem d.d.). Z delno odločbo je bilo denacionalizacijskim upravičencem vrnjeno 172 m² zemljišča v naravi, zoper delno odločbo je bila vložena pritožba. Organ druge stopnje je pritožbi ugodil in zavrnil zahtevek za vrnitev v naravi, tako da bi te nepremičnine ostale zavezancu. Zoper odločbo je bila vložena tožba v upravnem sporu s strani upravičenke. Na tožbo je bil vložen odgovor. Tožbi je bilo ugodeno, tako da je bila odločba razveljavljena zaradi procesnih kršitev in zadeva vrnjena v ponovno odločanje na drugo stopnjo, organ druge stopnje v ponovljenem postopku še ni odločil.

c) Zahteva za denacionalizacijo – Bartole

Pri Upravni enoti Piran sta predlagatelja postopka Maria Rosa B. in Marko F., kot pravna naslednika po razlaščenju pok. Giorgiu Bartoletu, dne 5.1.1993, 8.3.1993 in 9.6.1993 vložila zahtevo za denacionalizacijo podržavljenih nepremičnin s parc.št. 2950/4, 1946, 2943 in 2950/8, vse k.o. Piran II. V tem postopku družba Sava Turizem d.d. nastopa zaradi potencialne možnosti vrnitve zemljišč v naravi. V obeh postopkih je bilo že večkrat odločeno, vendar so bile vse odločitve razveljavljene tako, da sta sedaj oba postopka ponovno na prvi stopnji, in sicer:

- parc. št. 1828/5, 1828/73, 1828/74, je bila na prvi stopnji izdana odločba, da se navedene nepremičnine ne vračajo v naravi, ker obstajajo ovire za vračilo nepremičnin v naravi. Zoper odločbo se je pritožil Tristan Bartole. Dne 26. 4. 2024 je bil podan odgovor na pritožbo, odločitev ministrstva se še čaka;

- parc. št. 1828/6 čakamo na izdajo odločbe na prvi stopnji – v postopku se dokazuje, da obstajajo ovire za vračilo nepremičnin v naravi; lastnik te nepremičnine je Republika Slovenija (ST d.d. ima interes, da se nepremičnina ne vrne v naravi, saj stoji na navedeni nepremičnini plinohram, HB d.d. pa je v prodajni pogodbi, ob prodaji deleža v družbi Hoteli Metropol d.o.o., kupcu dala zagotovilo, da bosta hotela Lucija in Barbara ostala priklopljen na ta plinohram, v nasprotnem primeru je družba HB d.d., sedaj ST d.d. dolžna kupcu plačati v prodajni pogodbi dogovorjeno odškodnino, ki pa je po pogodbi omejena na 50.000,00 EUR).

4.35) VPLIV DOGODKOV NA RAČUNOVODSKE IZKAZE PO DNEVU BALANCE STANJA

Pomembnejših dogodkov po datumu balance stanja, ki bi vplivali na prikazane računovodske rezultate leta 2024, ne beležimo.

Ostali dogodki:

- Podpis kupoprodajne pogodbe za prodajo zemljišč Razgledi 5 v Portorožu dne 18.2.2025. Pogodba bo realizirana po prejemu kupnine najkasneje do 20. 4. 2025.

4.36) POVEZANE STRANKE

Sava, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Dunajska cesta 152, Ljubljana, je nadrejena - obvladujoča družba in ima na dan 31. 12. 2024 95,47 – odstotni lastniški delež v družbi Sava Turizem d.d. Predstavniki kapitala v nadzornem svetu družbe Sava Turizem d.d. so:

- Davor Ivan Gjivoje, predsednik nadzornega sveta,
- Matej Narat, član nadzornega sveta,
- Tina Pelcar Bugar, članica nadzornega sveta,
- Klemen Babnik, član nadzornega sveta.

Na dan 31. 12. 2024 je družba Sava Turizem d.d. je 100-odstotna lastnica družbe Sava Zdravstvo d.o.o., 60-odstotna lastnica družbe BLS Sinergije d.o.o. in 24-odstotna lastnica Srednjeevropskega izobraževalnega Centra Ptuj (SEIC Ptuj), Ptuj. Ustanovili sta ga družbi Sava Turizem d.d. in Cardial d.o.o.

Družbi Sava Zdravstvo d.o.o. in BLS Sinergije d.o.o. sta odvisni družbi Sava Turizem d.d.. Zavod SEIC Ptuj pa je pridružena družba.

Družbi Sava Zdravstvo d.o.o. in BLS Sinergije d.o.o. v letu 2024 nista poslovali.

V tem poročilu prikazujemo posle s povezanimi družbami v Poslovni skupini Sava in Poslovni skupini SDH.

Poročilo se nanaša na posle, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2024 sklenila z obvladujočo družbo, ter na posle, ki jih je družba v istem obdobju sklenila s povezanimi družbami v Poslovni skupini Sava in Poslovni skupini SDH.

Opis pravnih poslov, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2024 izvedla z obvladujočo družbo Sava, d.d.

Pravni posli z obvladujočo družbo v predmetnem obdobju so:

- storitve uporabe blagovne znamke,
- IT-storitve skupaj s telefonskimi storitvami in mobilno telefonijo,
- notranjerevizijske storitve,
- pravne storitve, podporne in storitve projektne pisarne.

Opis pravnih poslov, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2024 sklenila z obvladujočo družbo SDH ali z njo povezanimi družbami

Poslovni odnosi se nanašajo na nakup pisarniškega materiala, osnovnih sredstev ter prodajo in koriščenje storitev Save Turizem.

TABELA 50: PREGLEDNICA VREDNOSTI POSLOV V OBDOBJU OD 1. 1. DO 31. 12. 2024 Z OBVLADUJOČO TER POVEZANIMI DRUŽBAMI

v 000 EUR

DRUŽBA	Skupina	Nakup materiala in storitev	Nakup osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin	Prihodki iz poslovanja
BLS Sinergije d.o.o.	Sava	0,0	0,0	0,9
Sava, d.d.	Sava	1.336,4	0,0	121,9
SEIC Ptuj	Sava	85,6	0,0	6,6
Slovenski državni holding, d.d.	SDH	0,0	0,0	17,2
CINKARNA Celje, d.d.	SDH	0,0	0,0	0,6
D.S.U., d.o.o.	SDH	0,1	0,0	0,4
HIT, d.d.	SDH	0,0	0,0	0,7
ISTRABENZ TURIZEM, d. d.	SDH	1,2	0,0	0,7
MK Založba d.d.	SDH	31,0	0,2	2,0
Thermana, d.d.	SDH	2,3	0,0	0,0
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	SDH	601,3	0,0	136,2
Skupaj		2.057,9	0,2	287,2

Pojasnilo:

- prihodki iz poslovanja: prihodki družbe, zaračunani družbi v Poslovni skupini Sava oziroma Poslovni skupini SDH,
- stroški iz poslovanja: stroški družbe, ki se nanašajo na družbo v Poslovni skupini Sava oziroma Poslovni skupini SDH.

TABELA 51: PREGLEDNICA STANJA TERJATEV IN OBVEZNOSTI NA DAN 31. 12. 2024 DO OBVLADUJOČE IN POVEZANIH DRUŽB

v 000 EUR

DRUŽBA	Skupina	Kratkoročne poslovne terjatve	Kratkoročne poslovne obveznosti
Sava, d.d.	Sava	14,0	205,9
SEIC Ptuj	Sava	0,2	13,7
ISTRABENZ TURIZEM, d. d.	SDH	0,0	0,5
MK Založba d.d.	SDH	0,0	27,9
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	SDH	10,5	4,8
D.S.U., d.o.o.	SDH	0,0	0,1
CASINO BLEĐ, d.d.	SDH	4,3	0,0
Stanje 31.12.2024		28,9	252,9

Pojasnilo:

- kratkoročne poslovne obveznosti: redne poslovne obveznosti in poslovne obveznosti do družb v Poslovni skupini Sava oziroma Poslovni skupini SDH,
- kratkoročne poslovne terjatve: poslovne terjatve družbe do družb v Poslovni skupini Sava oziroma Poslovni skupini SDH.

4.37) Podatki o skupinah oseb

TABELA 52: ZNESEK BRUTO PREJEMKOV V LETU 2024

	v 000 EUR	
Znesek bruto prejemkov v letu	2024	2023
Člani uprave	765	604
Drugi zaposleni po individualnih pogodbah	8.023	7.502
Člani nadzornega sveta družbe	118	113

Skupni bruto prejemki uprave so leta 2024 znašali 765 tisoč EUR. Navedeni znesek je sestavljen iz bruto prejemkov od plač, nagrade za leto 2022, regresa in bonitet.

Bruto prejemki zaposlenih po individualni pogodbi – brez članov uprave – so leta 2024 znašali 8.023 tisoč EUR. Prejemki so sestavljeni iz bruto prejemkov od plač ter drugih prejemkov (regresa in rednih odpravnin).

Prejemki članov nadzornega sveta so leta 2024 znašali 118 tisoč EUR bruto. Znesek sestavljajo sejnine in plačila za opravljanje funkcije, določene s sklepom skupščine.

Navajamo prejemke, kot jih posamezne skupine napovedujejo v letni dohodninski napovedi in ne stroške dela.

Družba ima na dan 31.12.2024 obveznosti do članov uprave iz naslova decembrske plače in nagrad za leto 2024, nima pa drugih dolgov ali terjatev do uprave, članov nadzornega sveta in notranjih lastnikov.

4.38) Posli z lastnikom in njegovimi povezanimi osebami

Družba je posredno preko matične družbe Sava d.d. v 88,96-odstni lasti Republike Slovenije. Z lastnikom povezane družbe so tiste, v katerih ima Republika Slovenija skupaj s Slovenskim državnim holdingom, d.d., skupno neposredno najmanj 20 % lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH. Skupna vrednost poslov je prikazana v spodnjih tabelah.

TABELA 53: PRIHODKI IN ODHODKI, USTVARJENI S POVEZANIMI DRUŽBAMI

	v 000 EUR
Prihodki in odhodki	2024
Prihodki od prodaje	804
Nakup materiala in storitev	5.759
Finančni prihodki iz danih posojil	77
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti do povezanih oseb	1.515

TABELA 54: TERJATVE IN OBVEZNOSTI DO POVEZANIH DRUŽB

v 000 EUR	
Terjatve in obveznosti	Stanje 31.12.2024
Depoziti	0
Kratkoročne poslovne terjatve	270
Kratkoročne poslovne obveznosti	2.285
Kratkoročne finančne obveznosti	3.241
Dolgoročne finančne obveznosti	25.218

5) RAZKRITJE POSLOV Z IZBRANIM REVIZORJEM

Strošek revizije računovodskih izkazov družbe za leto 2024 po pogodbi z družbo Deloitte revizija d.o.o. znaša 51 tisoč EUR, druge revizijske storitve znašajo 6 tisoč EUR (revizija rezultata resorta San Simona in pregled poročila o poslih s povezanimi osebami) in dajanje zagotovil 6 tisoč EUR (pregled in potrditev izpolnjevanja finančnih zavez do bank).

IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

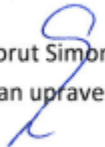
Uprava družbe potrjuje računovodske izkaze družbe Sava Turizem d.d. za leto, končano na dan 31. december 2024.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno upoštevane ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2024.

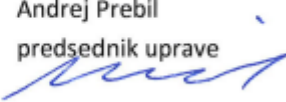
Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega nadzora, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Na osnovi 545. in 546. člena Zakona o gospodarskih družbah je uprava družbe podala poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo ali z njo povezanimi družbami, v katerem je ugotovila, da družba Sava Turizem d.d. na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da so bili pravni posli sklenjeni z ustrezno protidajatvijo, zato premoženje družbe Sava Turizem d.d. ni bilo neposredno zmanjšano. Nadalje ocenjuje, da v letu 2024 ni bilo dejanj, ki bi jih družba storila ali opustila na pobudo ali v interesu obvladujoče družbe.

Ljubljana, 28. februar 2025

Borut Simonič
član uprave

Renata Balažič
članica uprave

Andrej Prebil
predsednik uprave

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe Sava Turizem d.d.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe Sava Turizem d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2024, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč pomembne informacije o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2024 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2024. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ime »Deloitte« se nanaša na družbo Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL), njeno globalno mrežo družb članic in njihove povezane osebe (skupaj: »organizacija Deloitte«). Družba DTTL (imenovan tudi »Deloitte Global«) in vsaka od njenih družb članic in povezanih oseb so ločene in samostojne pravne osebe, ki ne morejo zavezovati druga druge v razmerju do tretjih oseb. DTTL in vsaka družba članica združenja DTTL in povezani subjekti odgovarjajo le za svoja ravnanja in opustitve, ne pa za ravnanja in opustitve drugih članic. DTTL ne opravlja storitev za stranke. Več informacij je na voljo na www.deloitte.com/na/en-us.

Deloitte je vodilni ponudnik storitev revidiranja in dajanja zagotovil, davčnega in pravnega svetovanja, poslovnega in finančnega svetovanja ter svetovanja na področju tveganj. Deloitte opravlja storitve za skoraj 90 % podjetij s seznama Fortune Global 500® in za tisoče zasebnih podjetij. Naši zaposleni zagotavljajo merljive in trajne rezultate, ki prispevajo h krepitvi zaupanja javnosti v kapitalne trge, pomagajo strankam pri njihovem preoblikovanju in doseganju uspehov, ter usmerjajo pot do močnejšega gospodarstva, pravičnejše družbe in trajnostnega sveta. Deloitte, ki ima več kot 175-letno zgodovino, deluje v več kot 150 državah in ozemljih. Na www.deloitte.com lahko preberete več o tem, kako približno 457.000 Deloitteovih strokovnjakov po vsem svetu dosega rezultate, ki štejejo.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom: »Deloitte Slovenija«), članici družbe Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revidiranja in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 150 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

9265AF41BC85C241CA0B72EC900D68CF

© 2025. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

<i>Ključna revizijska zadeva</i>	<i>Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji</i>
Pripoznavanje prihodkov od prodaje Čisti prihodki od prodaje so v poslovnem letu, ki se je končalo 31. decembra 2024., znašali 130.928 tisoč EUR (2023: 119.894 tisoč EUR). Prihodki od prodaje so eden glavnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi njihove pomembnosti, količine podatkov, ki se obdeluje, kot tudi tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo. Prihodki od opravljanja storitev se pripoznajo po metodi stopnje dokončanosti storitev na bilančni presečni dan, preračunano glede na dejansko opravljen delež storitve. Družba opravi velik obseg posameznih poslov, ki so pretežno manjših vrednosti, zato je zelo pomembno, da je zagotovljena njihova popolnost v obračunskem obdobju in skladnost s ceniki. Evidentiranje tovrstnih poslov, ki jih je številčno veliko, zahteva precejšnjo mero presoje posloводства pri določanju primerne višine in časovne razporeditve prihodkov. Zato smo pripoznanje prihodkov od prodaje določili za ključno revizijsko zadevo. Na pripoznavanje prihodkov se nanašajo naslednja pojasnila k računovodskim izkazom: 2 Pomembnejše računovodske usmeritve – točka 2.12) Prihodki ter 4. Pojasnila posameznih postavk računovodskih izkazov – točka 4.19) Čisti prihodki od prodaje.	Naš revizijski postopki so med drugim vključevali: - Preizkušanje zasnove, implementacije in testiranje učinkovitosti notranjih kontrol v procesu pripoznavanja prihodkov; - Presojanje računovodske usmeritve družbe v zvezi s pripoznavanjem prihodkov od prodaje, vključno s presojo, ali je usmeritev skladna s SRS; - Presojanje, kako družba opredeli sestavine posamezne pogodbe ter pripozna prihodke od prodaje na vzorcu pogodb s kupci; - Pregledovanje računov izdanih tik pred zaključkom poslovnega leta ter tik po zaključku poslovnega leta z namenom preveritve pripoznavanja prihodkov v pravem obračunskem obdobju; - Pregledovanje točnosti in obstoja pripoznanih prihodkov od prodaje na vzorcu skladno s podporno dokumentacijo; - Pregledovanje ročnih knjižb v dnevniku knjiženja s poudarkom na nenavadnih, enkratnih vnosih na kontih prihodkov in vnosih po datumu bilance stanja.

Druge zadeve

Računovodske izkaze družbe za leto, končano 31. decembra 2023, je revidiral drug revizor, ki je 24. aprila 2024 izrazil neprilagojeno mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega odbora, ki bo na voljo kasneje.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

9265AF41BC95C241CA0B72EC90D668CF

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s SRS in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovitve, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство.

- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji računovodskih izkazov revidiranega obdobja najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Potrjeno revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizorjevo mnenje o računovodskih izkazih, vključeno v to poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Prepovedane storitve

Potrjujemo, da za družbo nismo izvajali storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za revidirano družbo in njene odvisne družbe poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Imenovanje revizijske družbe in odgovorni pooblaščen revizor

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini družbe dne 29.08.2024, predsednik nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisal dne 5.09.2024. Pogodba je bila sklenjena za obdobje 3 let. Obvezne revizije računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od dne 5.09.2024.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščen revizorka
Ljubljana, 10. marec 2025

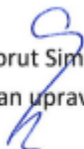
Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

PODPIS LETNEGA POROČILA IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Predsednik in člana uprave družbe Sava Turizem d.d. smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Sava Turizem d.d. in s celotnim letnim poročilom družbe Sava Turizem d.d. za leto 2024. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Ljubljana, 10. marec 2025

Borut Simonič
član uprave

Renata Balažic
članica uprave

Andrej Prebil
predsednik uprave

KONTAKTI DRUŽBE

SAVA TURIZEM D.D.

Dunajska cesta 152

1000 Ljubljana

E-pošta: tajnistvo.savaturizem@sava.si

E-naslov: www.sava-hotels-resorts.si

VODSTVO DESTINACIJ

Sava Hoteli Bled, Bled

Luka Stepančič, izvršni direktor destinacije

Tel: (04) 579 17 35

E-pošta: luka.stepancic@sava.si

Terme 3000, Moravske Toplice

Tanja Husar, izvršna direktorica destinacije

Tel: (02) 512 50 51

E-pošta: tanja.husar@sava.si

Zdravilišče Radenci, Radenci

Zdenka Ploj, izvršna direktorica destinacije

Tel: (02) 520 27 00

E-pošta: zdenka.ploj@sava.si

Terme Ptuj, Ptuj

Milena Mojzeš, izvršna direktorica destinacije

Tel: (02) 749 45 05

E-pošta: milena.mojzes@sava.si

Resort Bernardin & kamp Lucija, Portorož

Alen Milošević, izvršni direktor destinacije

Tel: (05) 695 57 00

E-pošta: alen.milosevic@sava.si

Resort Salinera, Strunjan

Miran Stiplošek, direktor nastanitvenih kapacitet

Tel: (05) 676 30 00

E-pošta: miran.stiplosek@sava.si

Resort San Simon, Izola

Mateja Pavlič, izvršna direktorica destinacije

Tel: (05) 660 37 30

E-pošta: mateja.pavlic@sava.si

PROJEKTNA PISARNA

Irena Debeljak, direktorica projektne pisarne

tel.: (04) 206 62 95

E-pošta: irena.debeljak@sava.si

UPRAVA

Tajništvo

Tel: (04) 206 60 21

Andrej Prebil, predsednik uprave

E-pošta: andrej.prebil@sava.si

Renata Balažič, članica uprave

E-pošta: renata.balazic@sava.si

Borut Simonič, član uprave

E-pošta: borut.simonic@sava.si

Metka Erjavec Granov, direktorica prodaje

Tel: (02) 512 22 90

E-pošta: metka.erjavec-granov@sava.si

Sašo Korenjak, pomočnik direktorja nabave

Tel: (04) 206 60 58

E-pošta: saso.korenjak@sava.si

Gregor Osojnik, direktor službe za pravne in splošne zadeve

Tel: (04) 206 60 22

E-pošta: gregor.osojnik@sava.si

Andrej Pogačnik, direktor investicij in vzdrževanja

Tel: (04) 206 60 16

E-pošta: andrej.pogacnik@sava.si

Ana Praprotnik, direktorica marketinga

Tel: (04) 206 60 50

E-pošta: ana.praprotnik@sava.si

Branka Šketa, direktorica financ in računovodstva

Tel: (04) 206 60 20

E-pošta: branka.sketa@sava.si

Igor Škrinjar, direktor kadrovske službe

Tel: (04) 206 60 24

E-pošta: igor.skrinjar@sava.si

Brigita Hočevnar Krejan, direktorica kontrolinga

Tel: (04) 206 60 30

E-pošta: brigita.hocevarkrejan@sava.si